

STORTINGET

Innst. 8 S

(2019–2020)

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2020, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11)

Prop. 1 S (2019–2020)

Innhold

Side

1.	Innledning	1
2.	Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 9)	2
2.1	Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og -poster i rammeområde 9	2
2.2	Rammevedtak område 9	8
2.3	Generelle merknader	8
2.3.1	Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti	8
2.3.2	Arbeiderpartiet	9
2.3.3	Senterpartiet	9
2.3.4	Sosialistisk Venstreparti.....	10
2.3.5	Oversikt over fraksjonenes bevilgninger under rammeområde 9	11
2.4	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og -poster under rammeområde 9	14
2.4.1	Kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet	14
2.4.2	Kap. 902 Justervesenet.....	17
2.4.3	Kap. 903 Norsk akkreditering.....	17
2.4.4	Kap. 904 Brønnøysundregistrene	17
2.4.5	Kap. 3904 Brønnøysundregistrene.....	18
2.4.6	Kap. 905 Norges geologiske undersøkelse (NGU)	18
2.4.7	Kap. 906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF)	18
2.4.8	Kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering.....	19
2.4.9	Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk.....	19
2.4.10	Kap. 910 Sjøfartsdirektoratet	20
2.4.11	Kap. 911 Konkurransetilsynet.....	20
2.4.12	Kap. 912 Klagenemndssekretariatet.....	21
2.4.13	Kap. 915 Regelrådet.....	21
2.4.14	Kap. 922 Romvirksomhet.....	22
2.4.15	Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	23
2.4.16	Kap. 929 Institutt for energiteknikk (IFE).....	23
2.4.17	Kap. 930 Design- og arkitektur Norge (DOGA)	24
2.4.18	Kap. 935 Patentstyret	24
2.4.19	Kap. 936 Klagenemnda for industrielle rettigheter	24
2.4.20	Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak.....	24
2.4.21	Kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap	24
2.4.22	Kap. 1473 Kings Bay AS (Klima- og miljødepartementet)	25
2.4.23	Kap. 2421 Innovasjon Norge	25
2.4.24	Kap. 2426 Siva SF	29
2.4.25	Kap. 2429 Eksportkredittordningen.....	30
2.4.26	Kap. 2460 Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)	30
3.	Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 10)	31
3.1	Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.....	31
3.2	Rammevedtak rammeområde 10.....	32
3.3	Generelle merknader	32
3.3.1	Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti	32
3.3.2	Arbeiderpartiet	33
3.3.3	Senterpartiet	33
3.3.4	Sosialistisk Venstreparti.....	33
3.3.5	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10	35
3.4	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 10.....	36
3.4.1	Kap. 917 Fiskeridirektoratet.....	36

	Side
3.4.2	Kap. 919 Diverse fiskeriformål 37
4.	Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 11) 39
4.1	Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 11 39
4.2	Rammevedtak rammeområde 11 42
4.3	Generelle merknader 42
4.3.1	Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti 42
4.3.2	Arbeiderpartiet 42
4.3.3	Senterpartiet 43
4.3.4	Sosialistisk Venstreparti 43
4.3.5	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11 45
4.4	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 11 47
4.4.1	Kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet 47
4.4.2	Kap. 1112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet 48
4.4.3	Kap. 1115 Mattilsynet 48
4.4.4	Kap. 1136 Kunnskapsutvikling m.m. 49
4.4.5	Kap. 1138 Støtte til organisasjoner m.m. 49
4.4.6	Kap. 1139 Genressurser, miljø- og ressursregistreringer 50
4.4.7	Kap. 1140 Høstbare viltressurser – forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m. ... 50
4.4.8	Kap. 1141 Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m. 50
4.4.9	Kap. 1142 Landbruksdirektoratet 50
4.4.10	Kap. 1148 Naturskade – erstatninger 52
4.4.11	Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket 52
4.4.12	Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. 54
4.4.13	Kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. 54
4.4.14	Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen 54
4.4.15	Kap. 1161 Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn 55
5.	Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak 55
5.1	Nærings- og fiskeridepartementet 55
5.1.1	2017–2018 vedtak nr. 151 Fremdrift og vurdering av bevilgningsbehov for Andøya Space Center 57
5.1.2	2017–2018 vedtak nr. 607 Styrke åpenheten rundt forvaltningen av FHF's forskningsmidler 57
5.1.3	2017–2018 vedtak nr. 767 Fremme konkurranse, innovasjon og nyetablering i mat- og dagligvaremarkedet 57
5.1.4	2017–2018 vedtak nr. 769 Midlertidig toppfinansieringsordning for nærskipfarten 57
5.1.5	2016–2017 vedtak nr. 92 Romstrategi 58
5.1.6	2016–2017 vedtak nr. 93 Virkemidler og organisering av norsk romvirksomhet 58
5.1.7	2016–2017 vedtak nr. 108 pkt. 37 Gjennomgang av tilgang på venture-kapital i Norge 58
5.1.8	2016–2017 vedtak nr. 119 Ungdomsfiskeordningen 58
5.1.9	2016–2017 vedtak nr. 121 Omregningsregler slik at antall kilo blir regnet i rund fisk 58
5.1.10	2016–2017 vedtak nr. 123 Omregningsregler slik at antall kilo blir regnet i rund fisk 59
5.1.11	2016–2017 vedtak nr. 720 Strategi for utvidelse av reiselivsnæringens sesong 59
5.1.12	2016–2017 vedtak nr. 857 Omregningsreglar slik at talet på kilo vert rekna i rund fisk 59
5.1.13	2016–2017 vedtak nr. 1101 Norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel. 59
5.1.14	2015–2016 vedtak nr. 219 Romstrategi 59
5.1.15	2015–2016 vedtak nr. 508 Innlands oppdrettsfiskvirksomhet 59
5.1.16	2015–2016 vedtak nr. 574 Opptrappingsplan for norsk bestands- og ressursforskning 59
5.1.17	2015–2016 vedtak nr. 575 Strategi for å styrke rekrutteringen til fiskerinæringen 59
5.1.18	2013–2014 vedtak nr. 496 Informasjon om eiere av aksjeselskaper 60

	Side
5.2 Landbruks- og matdepartementet	60
5.2.1 2017–2018 vedtak nr. 445 Etablering av nasjonale beredskapslager av korn	60
6. Andre merknader	61
7. Forslag fra mindretall.....	61
8. Komiteens tilråding.....	63

STORTINGET

Innst. 8 S

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 1 S (2019–2020)

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2020, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsunn Lyngedal, Cecilie Myrseth, Nils Kristen Sandtrøen og Terje Aasland, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Linda C. Hofstad Helleland, Kårstein Eidem Løvaas og Tom-Christer Nilsen, fra Fremskrittspartiet, Morten Ørsal Johansen og Bengt Rune Strifeldt, fra Senterpartiet, Geir Adelsten Iversen og lederen Geir Pollestad, fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, fra Venstre, André N. Skjelstad, og fra Kristelig Folkeparti, Steinar Reiten, viser til Stortingets forretningsorden § 43 om fagkomiteenes behandling av statsbudsjettet.

Komiteen viser til at regjeringen la frem Prop. 1 S (2019–2020) Statsbudsjettet 7. oktober 2019, og Prop. 1 S Tillegg 1 og 2 (2019–2020) 8. november 2019.

Komiteen har ved Stortingets vedtak 15. oktober 2019 blitt tildelt kapitler og romertallsvedtak i Prop. 1 S (2019–2020), jf. Innst. 1 S (2019–2020).

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2020 under de

rammer og kapitler som er fordelt til komiteen, jf. Innst. 1 S (2019–2020).

Følgende rammeområder er behandlet av næringskomiteen:

- Rammeområde 9: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet.
- Rammeområde 10: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Nærings- og fiskeridepartementet.
- Rammeområde 11: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Landbruks- og matdepartementet.

Komiteen viser til behandlingen av Innst. 2 S (2019–2020) 27. november 2019, samt til de respektive merknader i denne innstillingen. Ved Stortingets vedtak 27. november 2019 er netto utgiftsramme for rammeområde 9 fastsatt til 6 930 536 000 kroner, for rammeområde 10 fastsatt til 777 150 000 kroner, og for rammeområde 11 fastsatt til 19 589 000 000 kroner, jf. Innst. 2 S (2019–2020).

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning for kapitler og poster under rammeområdene 9, 10 og 11 der annet ikke fremkommer av de konkrete merknadene i innstillingen.

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak i rammeområdene 9, 10 og 11 der annet ikke fremkommer av de konkrete merknadene i innstillingen.

2. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 9)

2.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og -poster i rammeområde 9

Oversikten nedenfor viser budsjettforslaget fra regjeringen i Prop. 1 S (2019–2020) for rammeområde 9. 90-poster blir behandlet av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Oversikt over budsjettkapitler og -poster i rammeområde 9

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2 (2019–2020)
Utgifter			
<i>Nærings- og fiskeridepartementet</i>			
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter	436 511 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	57 150 000
	22	Nukleære utredninger og prosjektledelse, <i>kan overføres</i>	10 000 000
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, <i>kan overføres</i>	248 000 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	38 750 000
	71	Miljøtiltak Raufoss	2 050 000
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 900 000
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap Norge	30 750 000
	74	Tilskudd til Visit Svalbard AS	3 050 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	10 270 000
	76	Tilskudd til Standard Norge	34 550 000
	77	Tilskudd til sjømattiltak, <i>kan overføres</i>	13 000 000
	81	Tilskudd til nasjonalt program for leverandørutvikling	10 550 000
	83	Tilskudd til Senter for hav og Arktis	5 150 000
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter	124 200 000
	21	Spesielle driftsutgifter	80 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 150 000
903		Norsk akkreditering	
	1	Driftsutgifter	56 100 000
904		Brønnøysundregistrene	
	1	Driftsutgifter	348 300 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	21 850 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	188 000 000
905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Driftsutgifter	189 300 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	69 000 000
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	1	Driftsutgifter	60 000 000
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	7 000 000
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	7 500 000
907		Norsk nukleær dekommisjonering	
	1	Driftsutgifter	49 950 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	177 000 000
	30	Opprydding Søve	21 600 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	2 173 300 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2 (2019–2020)
910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter	428 350 000
911		Konkurransetilsynet	
	1	Driftsutgifter	120 850 000
912		Klagenemndssekretariatet	
	1	Driftsutgifter	28 920 000
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter	11 200 000
922		Romvirksomhet	
	50	Norsk Romsenter.....	72 150 000
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	225 300 000
	71	Internasjonal romvirksomhet	486 800 000
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	21 500 000
	73	EUs romprogrammer.....	415 600 000
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	43 700 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd.....	6 850 000
929		Institutt for energiteknikk	
	70	Tilskudd til drift av atomanlegg	328 150 000
	71	Tilskudd til sikring av atomanlegg.....	73 100 000
930		Design og arkitektur Norge	
	70	Tilskudd.....	65 000 000
935		Patentstyret	
	1	Driftsutgifter	283 300 000
936		Klagenemnda for industrielle rettigheter	
	1	Driftsutgifter	8 150 000
940		Internasjonaliseringstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 500 000
	73	Støtte ved kapitalvareeksport	48 900 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	21	Spesielle driftsutgifter	22 800 000
	52	Risikokapital, Nysnø Klimainvesteringer AS.....	245 000 000
	54	Risikokapital, Investinor AS.....	50 000 000
<i>Klima- og miljødepartementet</i>			
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd.....	34 893 000
<i>Statsbankene</i>			
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	495 000 000
	70	Basiskostnader.....	169 450 000
	71	Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i>	97 450 000
	72	Innovasjonskontrakter, <i>kan overføres</i>	328 750 000
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i>	480 000 000
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	565 500 000
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond	3 400 000
	80	Næringstiltak på Svalbard	2 000 000
2426		Siva SF	
	70	Tilskudd.....	37 200 000
	71	Tilskudd til testfasiliteter.....	100 000 000
2429		Eksportkredittordningen	
	70	Tilskudd til Eksportkreditt Norge AS.....	118 200 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2 (2019–2020)
	71	Viderefakturerte utgifter	200 000
<i>Statens forretningsdrift</i>			
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	24	Driftsresultat.....	0
		1 Driftsinntekter	-203 000 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	203 000 000
Sum utgifter rammeområde 9			9 834 174 000

Inntekter

Inntekter under departementene

3900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter....	188 000
	2	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til spesielle driftsutgifter	5 900 000
	86	Tvangsmulkt.....	10 000
3902		Justervesenet	
	1	Gebyrinntekter.....	25 550 000
	3	Inntekter fra salg av tjenester	24 650 000
	4	Oppdragsinntekter	80 000
	86	Overtredelsesgebyr.....	50 000
3903		Norsk akkreditering	
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	50 450 000
3904		Brønnøysundregistrene	
	1	Gebyrinntekter.....	507 850 000
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	31 350 000
3905		Norges geologiske undersøkelse	
	3	Oppdragsinntekter og andre inntekter	71 000 000
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer	100 000
	2	Behandlingsgebyrer	800 000
	86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt.....	1 000 000
3907		Norsk nukleær dekommisjonering	
	1	Innbetaling fra stiftelsen IFEs dekommisjoneringsfond.....	36 400 000
3909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	1	Tilbakeføring av tilskudd	5 000 000
3910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR.....	217 800 000
	2	Maritime personellsertifikater	14 700 000
	3	Diverse inntekter	425 000
	4	Gebyrer for skip i NIS.....	54 600 000
	86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt.....	4 800 000
3911		Konkurransetilsynet	
	3	Refusjoner og andre inntekter	200 000
	86	Lovbruddsgebyr	100 000
3912		Klagenemndssekretariatet	
	1	Klagegebyr.....	1 150 000
	2	Refusjoner og andre inntekter	200 000
	87	Overtredelsesgebyr.....	100 000
3935		Patentstyret	
	1	Inntekter av informasjonstjenester.....	4 700 000
	2	Inntekter knyttet til NPI.....	5 100 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2 (2019–2020)
	3	Gebyrer immaterielle rettigheter	96 300 000
	4	Ymse inntekter	4 100 000
3936		Klagenemnda for industrielle rettigheter	
	1	Gebyrer	735 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	51	Tilbakeføring av tapsavsetning for egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	7 000 000
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000 000
	70	Låneprovisjoner	65 000 000
5326		Siva SF	
	70	Låne- og garantiprovisjoner	7 000 000
5329		Eksportkredittordningen	
	70	Gebyrer m.m.	20 000 000
<i>Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.</i>			
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning	14 500 000
	72	Tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland	2 000 000
<i>Renter og utbytte mv.</i>			
5612		Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	
	80	Renter	3 200 000
5613		Renter fra Siva SF	
	80	Renter	15 550 000
5629		Renter fra eksportkredittordningen	
	80	Renter	1 600 000 000
Sum inntekter rammeområde 9			2 904 638 000
Netto rammeområde 9			6 929 536 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 post 1	kap. 3900 post 1
kap. 900 post 21	kap. 3900 post 2
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3 og kap. 5574 post 75
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 21	kap. 3904 post 2
kap. 905 post 21	kap. 3905 post 3
kap. 910 post 1	kap. 3910 post 3
kap. 912 post 1	kap. 3912 post 1
kap. 935 post 1	kap. 3935 post 4

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige for-

valtningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 71 Miljøtiltak Raufoss, for miljøtiltak innenfor gitt garantiramme på 168 mill. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.

3. overskride bevilgningen under kap. 905 Norges geologiske undersøkelse, post 21 Spesielle driftsutgifter, kap. 923 Havforskningsinstituttet, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 21 Spesielle driftsutgifter i forbindelse med gjennomføringen av bestemte oppdragsprosjekter, mot tilsvarende kontraktsfestede innbetalinger til disse prosjektene under henholdsvis kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse, post 3 Oppdragsinntekter og andre inntekter, kap. 3923 Havforskningsinstituttet, post 1 Oppdragsinntekter og kap. 3926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 1 Oppdragsinntekter. Ved beregning av beløp som kan overføres til 2021 under de nevnte utgiftsbevilgninger, skal alle ubrukte merinntekter og mindreinntekter regnes med, samt eventuell inndekning av foregående års overskridelse på posten.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Innovasjonskontrakter	400 mill. kroner
	76	Miljøteknologi	750 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 245,1 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning, for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 290,1 mill. euro.

for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 414 mill. kroner.

V

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan inngå forpliktelse for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

2. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 145 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning.
3. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, samt innenfor en øvre rammebegrensning på syv ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond.
4. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 7 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien.
5. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri.

VI

Garanti fullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan gi:

1. Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 160 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme

6. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 10 000 mill. kroner ved kjøp av skip fra verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge.

VII

Garantifullmakt og fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan inngå standardavtaler for leie av grunn til bolig- og næringsformål på Svalbard med garantier overfor långiver som har pant i bygg som står på statens grunn. Garantiansvar kan kun utløses dersom staten sier opp avtalen eller nekter overføring av leierett. Samlet garantiramme for avtalene begrenses oppad til 25 mill. kroner. Det kan utgiftsføres utbetalinger knyttet til garantiene uten bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 80 Lånesikringsordning, bolig- og næringsformål på Svalbard, innenfor en ramme på 10 mill. kroner.

VIII

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

IX

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 1 400 mill. kroner.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
3. gi Eksportkreditt Norge AS fullmakt til å gi tilsagn om lån i tråd med selskapets og eksportkredittordningens formål uten en øvre ramme.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

1. pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.
2. pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 212 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak i Lunckefjell og Svea.

XI

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XII

Fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan gi Garantiinstituttet for eksportkreditt anledning til å erverve og avhende aksjer og opsjoner med formål å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningssaker. Eierskapet skal være midlertidig.

XIII

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner kan:

1. redusere eierskapet i Ambita AS helt eller delvis.
2. redusere eierskapet i Baneservice AS helt eller delvis.
3. redusere eierskapet i Entra ASA helt eller delvis.
4. redusere eierskapet i Mesta AS helt eller delvis.
5. redusere eierskapet i Telenor ASA ned mot 34 prosent.

XIV

Salgs- og avviklingsfullmakt GIEK Kredittforsikring AS

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner kan redusere eierskapet i GIEK Kredittforsikring AS helt eller delvis. Alternativt kan Nærings- og fiskeridepartementet avvikle GIEK Kredittforsikring AS.

XV

Salgsfullmakt og nettobudsjettering av salgskostnader

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan avhende ikke-aktive gruveeieendommer. Utgifter knyttet til eventuell avhending kan trekkes fra salgssinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 30 Inntekter fra salg av gruveeiendom.

XVI

Endring av forvalter av statlig kapital i såkornfond

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan overføre forvaltningen av statlig kapital i såkornfond fra Innovasjon Norge til Investinor AS under kontogruppe 63 Utlån og utestående fordringer i statens kapitalregnskap.

2.2 Rammevedtak område 9

Ved Stortingets vedtak av 27. november 2019 er netto utgiftsramme for rammeområde 9 fastsatt til 6 930 536 000 kroner.

2.3 Generelle merknader**2.3.1 Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti**

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til regjeringens forslag til statsbudsjett for 2020, (Prop. 1 S (2019–2020)), og nasjonalbudsjettet for 2020, Meld. St. 1 (2019–2020), og er fornøyd med at regjeringen leverer et stødig budsjett som tar sikte på økt verdiskaping og bedre konkurransekraft.

Flertallet registrerer at det går godt i norsk økonomi, med 50 000 flere personer i jobb. Fire av fem nye jobber er i privat sektor. Den registrerte arbeidsledigheten har ikke vært lavere på 10 år. Flertallet mener budsjettet er godt tilpasset situasjonen i norsk økonomi.

Flertallet mener budsjettet treffer godt på regjeringens mål for nærings- og fiskeripolitikken, som er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Flertallet viser til at regjeringen fører en fremtidsrettet nærings- og fiskeripolitikk som legger til rette for verdiskaping og vekst i privat sektor, lønnsomme arbeidsplasser og omstilling av norsk næringsliv. Derfor er flertallet opptatt av at regjeringen prioriterer gode generelle rammevilkår og et effektivt skattesystem som stimulerer til bedriftsetableringer og norsk privat eierskap.

Flertallet vil understreke at det er jobbskaping i privat sektor som er grunnlaget for et bærekraftig velferdssamfunn.

Av budsjettprioriteringene er flertallet fornøyd med regjeringens satsing på forskning og innovasjon, gjennom økning i Skattefunn, prioritering av de teknisk-industrielle instituttene, samt en økning i ramme til Innovasjon Norges innovasjonslånepordning.

Flertallet merker seg også at regjeringen foreslår å bevilge 55 mill. kroner til forprosjektering av Ocean Space Laboratories, og er enige med regjeringen om viktigheten av å realisere Ocean Space Laboratories som den viktigste nasjonale kunnskapsinvesteringen for framtidig verdiskaping i havnæringene.

Regjeringen legger opp til økte klimainvesteringer i dette budsjettet, og flertallet er fornøyd med at regjeringen foreslår å tilføre 700 mill. friske kroner til Nysnø Klimainvesteringer i 2020. Dette innebærer nesten en dobling av kapitalen i selskapet.

Flertallet vil understreke at gode økonomiske tider, koblet med en usikker internasjonal situasjon, gjør det viktig å fortsette regjeringens satsing på gode generelle rammevilkår, målrettede kapital- og tilskuddsordninger og et effektivt og byråkratisk regelverk. Flertallet vil fremheve at det vil bidra til å bedre norsk internasjonal konkurransekraft og sikre dagens høye selskapssettingsnivå.

Flertallet viser til at norsk næringsliv er i omstilling, og at det viktigste bidraget til å lykkes med omstilling er å skape rammevilkår som gir næringslivet best mulig evne til å møte endringer.

Flertallet mener at skatte- og avgiftssystemet representerer en viktig del av de samlede rammebetingelsene som er av betydning for næringslivets omstillings-evne. Spesielt måten private virksomheter og eiere av private virksomheter blir beskattet på med hensyn til overskudd, utbytte og eierskap, har betydning for norske bedrifters konkurransevne over tid. Flertallet viser til at regjeringen har redusert selskappsskattesatsen fra 28 til 22 pst. i perioden 2013 til 2019, og at dette har vært viktig og riktig for å styrke norsk næringsliv.

Flertallet kjenner til at en del oppstartsbedrifter mener at det er krevende å lykkes med videreutvikling og vekst i Norge, og at bruk av opsjoner i mange tilfeller kan avhjelpe mangel på nødvendig kapital og kompetanse. Det vises til at Kapitaltilgangsutvalget anbefalte at ordningen med utsatt beskatning av opsjoner gjøres vesentlig mer attraktiv. Flertallet merker seg at regjeringens forslag til statsbudsjett utvider opsjonsordningen til å omfatte selskap som har maksimalt 12 ansatte, og øker opsjonsfordelen per ansatt fra 500 000 kroner til 1 mill. kroner, og støtter dette. Flertallet mener regjeringen bør vurdere hvordan opsjonsordningen kan justeres for at den skal bli relevant for enda flere oppstartsbedrifter.

Flertallet mener at formueskatten på arbeident kapital er til hinder for omstillingen av næringslivet, og viser til at utvalget som har utredet næringslivets ka-

pitaltilgang (NOU 2018:5), anbefaler at skatten avvikes og eventuelt erstattes med andre skatter som har mindre negative effekter på næringslivets tilgang på finansiering. Flertallet finner det riktig å understreke at formueskatten på arbeidende kapital også representerer en ulempe for mange små og mellomstore bedrifter innenfor ulike bransjer, og at det er av stor betydning for norsk næringsliv at de skattemotiverte insentivene for norsk privat eierskap styrkes kraftig i årene som kommer.

2.3.2 Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil føre en aktiv, forutsigbar og langsiktig næringspolitikk hvor hele landets ressurser utnyttes innenfor bærekraftige rammer, til fordel for verdiskaping og trygge framtidrettede arbeidsplasser. Klimautfordringene, globalisering og raskere teknologiske endringer setter rammene for framtidens verdiskaping. I møte med disse endringene er det behov for en aktiv næringspolitikk hvor staten er en aktiv tilrettelegger og partner for næringslivet. Dette må følges av en arbeidslivspolitik som sikrer rettferdig omstilling, trygge arbeidsplasser og et seriøst arbeidsliv. Disse medlemmer vil satse på og videreutvikle de sterke nærings- og kompetansemiljøene vi har rundt om i hele landet. Vi mener staten fortsatt skal være en stor eier i strategisk viktige deler av norsk næringsliv, og mener dette må utvikles og forsterkes i omstillingen av norsk økonomi. Som eier skal staten være aktiv, langsiktig, profesjonell og forutsigbar.

Disse medlemmer mener det må satses mer på å kombinere jobbskaping og industri/næringsutvikling med klimakutt. Naturressurser, i kombinasjon med ny teknologi, høy kompetanse og en aktiv politikk for å møte klimamålene, gir store muligheter for framtiden. Gjennom det næringspolitiske virkemiddelapparatet skal det legges til rette for innovasjon og nyetableringer. Regjeringen svekker flere viktige næringsstiltak på neste års budsjett. Disse medlemmer foreslår å forsterke flere av disse tiltakene, blant annet miljøteknologiordningen, for å gjøre det enklere å implementere og utvikle ny teknologi.

Norge er en stor sjøfartsnasjon med en komplett maritim næringsklynge. I overgangen til mer klima- og miljøvennlig skipsfart representerer kompetansemiljøene innenfor våre maritime næringer et konkurransefortrinn som disse medlemmer vil bygge videre på. Vi har i dag en nærskipfartflåte som trenger fornyelse for å kunne møte nye og strengere klimakrav. For å stimulere til en slik fornyelse på flere områder foreslås det blant annet å gjeninnføre kondemneringsordningen for skip. Disse medlemmer mener det er viktig å sikre rekruttering av norske sjøfolk, og mener norske lønns- og arbeidsvilkår er et viktig grunnlag for en slik

utvikling. Disse medlemmer ser det som en selvfølge for utviklingen av havnasjonen Norge at det innføres krav om norske lønns- og arbeidsvilkår på norsk sokkel og i norsk farvann.

Disse medlemmer mener det må satses mer på havvind, og mener målet er å legge til rette for teknologit utvikling og utviklingen av en sterk norsk leverandørindustri innenfor spesielt flytende havvind. Av det totale potensialet for havvind er det anslått at hele 80 pst. vil måtte være flytende, noe som gir store muligheter for en norsk leverandørindustri. Det må også vurderes hvordan hydrogen kan utnyttes som en viktig energibærer. En satsing må omfatte både utvikling av hydrogen som lager for ikke-regulerbar kraft, og i omdannelsen fra naturgass til hydrogen. Karbonfangst og -lagring (CCS) er det enkelttiltaket som sterkest vil prege industriens muligheter for å innpasse seg lavutslippskravene som vil komme.

Disse medlemmer vil bygge videre på de ulike fortrinnene vi har over hele landet for å skape arbeidsplasser. Næringsklyngene rundt omkring i landet er viktige omstillingsmotorer som det må satses på. Arbeiderpartiet går derfor imot regjeringens forslag til kutt i klyngeprogrammet, og vi vil også styrke Siva, som spiller en viktig rolle med å tilrettelegge for nærings- og industriutvikling over hele landet.

Disse medlemmer vil ha en strategisk satsing på reiselivet, hvor målet er å øke verdiskapingen innenfor bærekraftige rammer og utvikle flere helårs arbeidsplasser, noe som har stor betydning for sysselsetting, spesielt i distriktene. Disse medlemmer vil ikke støtte regjeringens foreslåtte kutt på 51,5 mill. kroner i bevilgningen til reiselivssatsingen i Innovasjon Norge.

Disse medlemmer mener offentlige nye innkjøp i større grad må oppfylle viktige mål om innovasjon, miljø- og klimaforbedringer og et seriøst arbeidsliv. Vi foreslår derfor en sterkere ordning for risikoavlastning for innovative offentlige innkjøp.

Disse medlemmer ønsker også å støtte opp under vekstmulighetene for norsk helseindustri og viser til satsingene i Innst. 48 S (2019–2020).

2.3.3 Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet ønsker en næringspolitikk som bygger opp under næringer der Norge allerede er sterkt, og næringer som bygger på bruk av naturressurser. Senterpartiets mål med næringspolitikken er å sikre og skape nye bedrifter og arbeidsplasser i hele Norge.

Senterpartiet ønsker en næringspolitikk som er bra for arbeidsplassene, verdiskapingen og miljøet. Politikk som kutter utslipp i Norge ved å flytte arbeidsplasser, verdiskaping og utslipp ut av landet, er både en dårlig næringspolitikk og en dårlig klimapolitikk.

Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett og konkrete merknader for partiets samlede næringspolitikk. Næringspolitikken til Senterpartiet er summen av en rekke ulike politikkområder, som for eksempel kommunepolitikken, samferdselspolitikken og skattepolitikken.

2.3.4 Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Norge er på etterskudd for å nå sine internasjonale klimaforpliktelser, og at den grønne omstillingen av norsk næringsliv og industri går altfor sakte. Dette medlem mener derfor Norge trenger en Grønn Ny Deal som forener klima- og næringspolitikken for fremtidsrettet verdiskaping i Norge. Vi må bygge nye næringer som ikke forurensar, samtidig som vi reduserer våre klimagassutslipp dramatisk. Vår velferd, velstand og våre arbeidsplasser er avhengig av at vi klarer dette skiftet.

Dette medlem mener at selv om utfordringen er formidabel, har Norge gode forutsetninger for å klare den: Vi har store naturressurser, et rikt hav, store skoger, god tilgang på energi og teknologi, og høykompetente arbeidere. Dette medlem vil understreke at dersom vi skal lykkes med omstillingen, må hele Norges økonomi og næringsliv innrettes mot å løse oppgaven. Vi må både øke satsingen i statsbudsjettet og vri de virkemidlene vi har, fra forurensende til fornybare satsinger.

Dette medlem mener Norge må satse hardere og mer aktivt på å bli en grønn industrinasjon, og samtidig kutte satsingen på petroleum. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke petroleumsskatten for å vri investeringer bort fra petroleum og senke avskrivning av industrimaskiner for å øke investeringsviljen i landindustrien. Det legges gjennom Forskningsrådet til rette for at den verdensledende kompetansen og teknologien i petroleumsnæringen overføres til andre næringer, og midler til grønn forskning økes betraktelig. Romvirksomheten, som er en viktig fremtidsnæring for Norge, styrkes.

Dette medlem viser til at vi må kutte klimagassutslipp så fort som mulig, og at det derfor er avgjørende å forsterke de ordningene som kan bidra til dette. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en kraftig økning i bevilgningene til Enova, Miljøteknologiordningen og Nysnø for å bidra til betydelig raskere omstilling av næringslivet og kutt av klimagassutslipp.

Dette medlem mener fremtidens næringer må bygges på den norske høyproduktivitetsmodellen, som har tjent oss godt til nå. Dette medlem viser videre til at Norge er et havland og vil fortsette å være det i fremtiden. Dette medlem mener derfor det er avgjørende å sørge for norske lønns- og arbeidsvilkår både på norsk jord og i norske farvann, samt sikre arbeidsplasser i distriktene og kystsamfunnene. Videre trengs en statlig eierskaps- og skattepolitikk som sørger for at verdiskapingen i Norge kommer befolkningen i hele landet til gode.

Dette medlem mener Norge er i ferd med å bli et høstingsland som sender råvarer ut av landet, heller enn å bruke ressursene for å skape arbeidsplasser hjemme. Dette medlem mener Norge har store muligheter til å utvikle en bioøkonomi hvor vi tar vare på, og videreforedler, våre naturressurser. Det foreslås derfor en styrket satsing på bioøkonomi under Innovasjon Norge.

Dette medlem mener regjeringen har ført en uansvarlig politikk som har ført til skrinlegging av Norges klimamål for 2020. Dette medlem mener regjeringen er mer opptatt av å legge til rette for petroleumsnæringen enn å vri eksisterende kompetanse og teknologi over til fremtidens næringer. Regjeringen fører en næringspolitikk og økonomisk politikk som favoriserer forurensing, eiendomsspekulasjon og uproduktive finansielle aktiva, med svært uheldige miljø- og fordelingskonsekvenser samt svekket finansiell stabilitet.

Dette medlem viser til at det er stort utnyttet potensial i virkemidler for omstilling, og mener en ny politisk kurs må staves ut, der eksisterende virkemidler innrettes mot grønn omstilling og nye virkemidler tas i bruk for å fylle tomrommene. Bare slik kan vi oppnå en effektiv bruk av samfunnets ressurser i tråd med samfunnets mål om å bekjempe klimakrisen og sikre fremtidens verdiskaping, arbeidsplasser og velferd i Norge.

2.3.5 Oversikt over fraksjonenes bevilgninger under rammeområde 9

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærforslag under rammeområde 9 presentert.

Tabellen viser Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkepartis forslag på rammeområde 9, og de alternative budsjettene til Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Til- legg 1 og 2	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV
			Utgifter (i tusen kroner)				
900		Nærings- og fiskeridepartementet					
	1	Driftsutgifter	436 511	436 511	436 511	423 411	436 511
				(0)	(0)	(-13 100)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	57 150	57 150	57 150	54 250	57 150
				(0)	(0)	(-2 900)	(0)
	80	Gea Norvegica Geopark, Telemark	0	0	1 000	0	0
				(0)	(+1 000)	(0)	(0)
	82	Nordsjøplan	0	0	10 000	0	0
				(0)	(+10 000)	(0)	(0)
	84	Anskaffelsesakademiet	0	0	0	0	7 300
				(0)	(0)	(0)	(+7 300)
902		Justervesenet					
	1	Driftsutgifter	124 200	124 200	124 200	123 000	124 200
				(0)	(0)	(-1 200)	(0)
904		Brønnøysundregistrene					
	1	Driftsutgifter	348 300	348 300	368 300	368 300	369 300 (+21 000)
				(0)	(+20 000)	(+20 000)	
905		Norges geologiske undersøkelse					
	80	Geoparker	0	3 000	0	0	0
				(+3 000)	(0)	(0)	(0)
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk					
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	2 173 300	2 173 300	2 173 300	2 208 300	2 173 300
				(0)	(0)	(+35 000)	(0)
910		Sjøfartsdirektoratet					
	1	Driftsutgifter	428 350	428 350	428 350	424 050	428 350
				(0)	(0)	(-4 300)	(0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Til- legg 1 og 2	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV
911		Konkurransetilsynet					
	1	Driftsutgifter	120 850	120 850	120 850	109 850	120 850
				(0)	(0)	(-11 000)	(0)
915		Regelrådet					
	1	Driftsutgifter	11 200	11 200	3 200	3 000	3 200
				(0)	(-8 000)	(-8 200)	(-8 000)
922		Romvirksomhet					
	71	Internasjonal romvirksomhet	486 800	486 800	486 800	486 800	586 800
				(0)	(0)	(0)	(+100 000)
930		Design og arkitektur Norge					
	70	Tilskudd	65 000	65 000	65 000	45 000	65 000
				(0)	(0)	(-20 000)	(0)
950		Forvaltning av statlig eierskap					
	52	Risikokapital, Nysnø Klimainvesteringer AS	245 000	245 000	245 000	245 000	630 000
				(0)	(0)	(0)	(+385 000)
	54	Risikokapital, Investinor AS	50 000	50 000	50 000	50 000	67 500
				(0)	(0)	(0)	(+17 500)
2421		Innovasjon Norge					
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	495 000	495 000	640 000	645 000	591 000
				(0)	(+145 000)	(+150 000)	(+96 000)
	71	Innovative næringsmiljøer	97 450	97 450	112 450	97 450	112 450
				(0)	(+15 000)	(0)	(+15 000)
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse	480 000	478 000	510 000	480 000	480 000
				(-2 000)	(+30 000)	(0)	(0)
	76	Miljøteknologi	565 500	565 500	1 000 000	565 500	1 265 500
				(0)	(+434 500)	(0)	(+700 000)
	80	Næringstiltak på Svalbard	2 000	2 000	2 000	12 000	2 000
				(0)	(0)	(+10 000)	(0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Til- legg 1 og 2	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV
2426		Siva SF					
	71	Tilskudd til testfasiliteter	100 000	100 000	145 000	100 000	125 000
				(0)	(+45 000)	(0)	(+25 000)
	24	Driftsresultat:	0	0	0	0	0
				(0)	(0)	(0)	(0)
		Sum utgifter	9 834 174	9 835 174	10 526 674	9 988 474	11 192 974
				(+1 000)	(+692 500)	(+154 300)	(+1 358 800)
			Inntekter (i tusen kroner)				
		Sum inntekter	2 904 638	2 904 638	2 904 638	2 904 638	2 904 638
				(0)	(0)	(0)	(0)
		Sum netto	6 929 536	6 930 536	7 622 036	7 083 836	8 288 336
				(+1 000)	(+692 500)	(+154 300)	(+1 358 800)

2.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og -poster under rammeområde 9

Komiteen viser til behandlingen av Innst. 2 S (2019–2020) 27. november 2019. Det vises videre til partienes merknader i denne innstillingen.

2.4.1 Kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet

Komiteen viser til at departementets hovedformål er å legge til rette for størst mulig samlet verdiskapning i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer.

TESTANLEGG – AUTONOME LØSNINGER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det er næringsmessig interessant å utvikle flere ulike arenaer for testing av teknologi knyttet til autonome løsninger. Slike testanlegg kan være aktuelt å etablere flere steder i landet.

Disse medlemmer mener det er viktig å få opprettet ulike testarenaer for autonome løsninger.

Disse medlemmer viser til at prosjektet Telemark Ring, som er et samarbeidsprosjekt mellom ulike aktører fra Vestfold, Buskerud og Telemark, vil kunne skape nærings- og kompetanseutvikling og bidra til utvikling av fremtidens autonome og bærekraftige mobilitet. Kongsbergregionen er i dag et tyngdepunkt for høyteknologisk næringsliv, og Telemark Ring vil bygge opp under og styrke dette. Telemark Ring vil tilby en nasjonal test-, opplærings- og forskningsarena, kombinert med et motorsportsanlegg.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser videre til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås en bevilgning på 10 mill. kroner til et forskningssenter for næringsrettet digitalisering, som kan være et landslag innenfor viktige teknologiområder som AI og autonome systemer, men også bidra til å løfte de små og mellomstore bedriftene.

OPSJONSSKATTEORDNING FOR OPPSTARTSBEDRIFTER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har merket seg kritikken fra oppstartsmiljøet mot opsjonsskatteordningen for små oppstartsbedrifter. Disse medlemmer mener derfor det må gjøres en gjennomgang av ordningen, i samarbeid med berørte parter, med sikte på å etablere en ordning som vil fungere godt. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå opsjonsskatteordningen for små oppstartsbedrifter, i samarbeid med berørte parter, med sikte på å få til en

opsjonsbeskatning som vil fungere godt for oppstartsbedrifter.»

FOU INNEN HANDEL OG TJENESTEYTING

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i 2018 for første gang ble lagt frem en stortingsmelding om handelsnæringen, etter at Stortinget hadde bedt om det. I meldingen ble det pekt på at næringen med sine 380 000 ansatte kun mottar 2 pst. av midlene til næringsrettet forskning i regi av Forskningsrådet. Disse medlemmer mener at dette understreker behovet for økt satsing på FoU innenfor handel og tradisjonell tjenesteyting, og at dette burde vært uttalt som et prioritert område i statsbudsjettet for 2020. Disse medlemmer mener opprettelsen av et eget program for forsknings- og innovasjonsprosjekter i handelsnæringen bør vurderes.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser også til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås egne bransjeprogrammer for utsatte bransjer, bl.a. for varehandelen. Disse medlemmer ser det som viktig med satsing på kunnskap og ferdigheter som er arbeidsnært, og som kan gi vanlige arbeidstakere påfyll av relevant kompetanse i møte med omstillingen og nye behov i arbeids- og næringsliv. Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås 45 mill. kroner til tre nye bransjeprogrammer rettet mot varehandel, transport og maritim kompetanse.

INNOVATIVE OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at offentlig sektors innkjøpsmakt er et avgjørende virkemiddel for å drive frem innovasjon og omstilling, særlig gjennom innovative offentlige anskaffelser. Disse medlemmer mener Meld. St. 22 (2018–2019) Smartere innkjøp – effektive og profesjonelle offentlige anskaffelser mangler ambisjoner og en konkret tidsplan for å sørge for dette. Disse medlemmer understreker at en mer målrettet bruk av offentlige anskaffelser kan føre til raske kutt i klimagassutslipp, samt skape og stimulere markeder for fremtidens løsninger. Mange av de grønne alternativene finnes allerede i markedet, og det eneste som trengs, er at innkjøperne vektlegger miljøkriterier i anbudene slik at det mest miljøvennlige produktet, tjenesten eller materialet får en konkurransefordel. Norske bedrifter har et konkurransefortrinn fordi de i stor grad bruker fornybar energi som innsatsfaktor. Innovative offentlige anskaffelser kan slik sørge for flere arbeidsplasser i Norge. Disse medlemmer vil også understreke at offentlige innkjøp bør stille krav om gode lønns- og arbeidsvilkår.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige tildelingsbrev, rundskriv, lovverk og bevilgninger inneholder klare føringer på å gjøre innkjøpene grønnere og på gode lønns- og arbeidsvilkår.»

GRENSEHANDEL OG RAMMEVILKÅR

Komiteen viser til at regjeringen vil legge til rette for privat næringsvirksomhet og jobbskaping. Komiteen peker på at omfattende grensehandel kan bidra til å svekke verdiskapings- og sysselsettingspotensialet innenfor bransjer som dagligvarenæringen og servicehandelen, detaljhandel som omfatter kiosker, gatekjøkken og bensinstasjoner. Komiteen merker seg at det har vært en fortsatt vekst i grensehandelen fra juni 2018 til juli 2019, og at nordmenn i sum grenshandlet for anslagsvis 16,6 mrd. kroner i forbindelse med dagsturer til utlandet i løpet av samme periode. Komiteen konstaterer at grensehandelsomsetningen nå overstiger omsetningen til den samlede norske servicehandelen.

Komiteen viser til at kunnskapsgrunnlaget om omfanget av grensehandelen vil bli bedre når et grensehandelsbarometer kommer på plass i løpet av 2020. Komiteen mener samtidig at økt innsikt i omfanget av, og de næringsmessige konsekvensene forbundet med, grensehandelen bør kunne danne grunnlag for en fornyet vurdering av hvordan grensehandelsveksten kan reduseres av hensyn til utsatte bransjer.

Komiteen merker seg at det fra flere aktører, både under næringskomiteens budsjettføring og i mediene, ble og blir fremmet en sterk bekymring knyttet til tollfrihet opp til 3 000 kroner for tekstilvarer. Komiteen registrerer at både enkeltforretninger, fysiske så vel som nettaktører, og bransjeorganisasjoner mener at tollfri handel, særlig klær fra utlandet, vil være sterkt konkurransevridende og potensielt bety at næringer med allerede små marginer står i fare for å måtte legge ned.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti ber regjeringen følge utviklingen nøye og komme tilbake til Stortinget med en evaluering av ordningen på egnet måte.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil ha like konkurransevilkår mellom norsk handel og utenlandske netthandelselskaper. Disse medlemmer støtter ikke regjeringens forslag om å gi utenlandske nettselskaper tollfri adgang til det norske markedet for tekstilvarer opp til 3 000 kroner. Disse medlemmer mener dette er konkurransevridende, og frykter at det vil føre til tapte arbeidsplasser i norske handelsbedrifter. Disse medlemmer mener forsla-

get ikke er i tråd med Stortingets vedtak om å fjerne 350-kronersgrensen, og målet om å skape like konkurransevilkår mellom norsk handel og utenlandske netthandelselskaper.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til partienes alternative statsbudsjett, der det foreslås å videreføre dagens tekstiltoll, og at merverdiavgift ilegges netthandel fra første krone fra 1. januar 2020.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å ikke innføre tollfritak for netthandel med tekstilvarer inntil 3 000 kroner.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der posten foreslås redusert med 13,1 mill. kroner. Dette utgjør et kutt på 3 pst. av posten.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan overføres*

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der posten foreslås redusert med 2,9 mill. kroner. Dette utgjør et kutt på 5 pst. av posten.

POST 75 TILSKUDD TIL SÆRSKILTE PROSJEKTER, *kan overføres*

Komiteen er kjent med at departementet har mottatt en søknad fra NITO, Abelia og Circular Norway om et forprosjekt om sirkulære arbeidsplasser under denne posten. Intensjonen med forprosjektet er å identifisere aktuelle bedrifter hvor det er stort potensial for innovasjon og sirkulære forretningsmodeller. Målet er at bedriften(e) og arbeidstakere – ved hjelp av kompetansepåfyll – kan bidra til å tenke nytt, gjennom økt ressurs- og materialeeffektivitet, gjennom optimalisering av verdikjeder og samarbeid. Målet må videre være å identifisere muligheter og barrierer slik at man kan etablere virkemidler som bidrar til innovasjon og grønne arbeidsplasser for å skalere opp omstillingen. Komiteen mener forprosjektet er interessant.

SIRKULÆR ØKONOMI

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at sirkulær økonomi er et uutnyttet verktøy for omstilling og etablering av nye arbeidsplasser i Norge. Disse medlemmer understreker at dette i stor grad skyldes mangel på nødvendige tiltak og oppmerksomhet fra regjeringens side, fra virkemiddelapparatet, og liten etterspørsel fra offentlige virksomheter. Disse medlemmer vil minne om at den

nasjonale strategien for sirkulær økonomi nå er snart to år forsinket. Land som Danmark, Finland og Nederland har for lengst iverksatt en nasjonal sirkulær strategi, og de har innført konkrete mål for offentlige innkjøp slik at sirkulære løsninger også blir lønnsomt for bedriftene. Disse medlemmer mener at partssamarbeidet kan være en modell for å gjennomføre sirkulære prosjekter i bedriftene som kan vise vei for andre, som det har vært for kompetanseheving av ansatte. Disse medlemmer viser til innspill fra Abelia, Circular Norway og NITO om et forprosjekt for å fremme omstilling og stimulere til sirkulære arbeidsplasser. Disse medlemmer er enige med forslagsstillerne i at arbeidet med omstillingen av Norge går for sakte. Vi mangler også en overordnet plan for hvordan vi skal få til en grønn og rettferdig omstilling når vi nå står overfor store og gjennomgripende endringer av samfunnet vårt de neste ti-årene. Disse medlemmer støtter innspillet fra NITO, Abelia og Circular Norway om at det er behov for et sirkulært omstillingsprosjekt der vi ser på måten vi produserer og forbruker varer og tjenester på, samtidig som vi ivaretar miljø og velferd. Disse medlemmer er enige i at et sentralt virkemiddel er kompetanseheving, som et viktig premis for innovasjon og omstilling. Disse medlemmer støtter derfor forslaget om å etablere et forprosjekt der man identifiserer aktuelle bedrifter hvor det er stort potensial for innovasjon og sirkulære forretningsmodeller. Disse medlemmer mener at man gjennom kompetansepåfyll kan bidra til at både bedriftene og arbeidstakere tenker nytt. Det er i den sammenheng viktig å stimulere til økt ressurs- og materialeeffektivitet gjennom optimalisering av verdikjeder og samarbeid. Målet må videre være å identifisere muligheter og barrierer slik at man kan etablere virkemidler som bidrar til innovasjon og grønne arbeidsplasser for å skalere opp omstillingen.

Disse medlemmer viser til departementets delmål om

- effektiv bruk av samfunnets ressurser
- økt innovasjon og omstillingsevne.

Disse medlemmer peker på at omstillingen vi som samfunn skal gjennom, innebærer at vi må gå fra en lineær økonomi der vi produserer og forbruker for mye varer som blir til avfall, til en sirkulær økonomi, der ressurser går i kretsløp og avfall minimeres. En sirkulær økonomi sikrer ressurstilgang, kutter klimagassutslipp og bidrar til å skape fremtidens arbeidsplasser. Disse medlemmer mener det er skuffende at sirkulærøkonomi i liten grad er omtalt i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2020, til tross for at både næringsliv, forbrukere og miljøorganisasjoner ønsker en styrket satsing på dette. Det er et mål at Norge skal være et foregangsland innenfor sirkulær økonomi og ressurseffektivitet.

Disse medlemmer forventer derfor at regjeringen får fortgang i arbeidet med å utvikle en nasjonal strategi for sirkulær økonomi.

POST 80 (NY) GEOPARKER

Komiteen viser til at Norges UNESCO-geoparker ligger under NGU. Norge har tre geoparker: Gea Norvegica i Telemark, Magma i Rogaland og Trollfjell i Nordland og Trøndelag. Geoparker er et område som har en geologisk arv av unik internasjonal betydning. Geoparkene bruker denne arven til å reise oppmerksomhet rundt emner som naturkatastrofer, klimaendringer og bærekraftig bruk av naturressurser. Kombinasjonen av vern, bærekraftig utvikling og lokalsamfunnenes involvering gjør geoparkene stadig mer populære.

Komiteen viser til at geoparkene jobber sammen og utveksler ideer om god forvaltning av parkene, og samarbeider om fellesprosjekter for å heve parkenes kvalitet. Komiteen mener geoparkene har et viktig mandat om å spre kunnskap om vår felles naturarv med å fortelle den lange historien om jorda og de ressurser som vi alltid har benyttet og må benytte i framtida. Formidling er også en del av geoparkenes lokale reiselivs-satsing når det gjelder geoturisme, bærekraftig turisme og kunnskapsturisme.

Komiteen viser til at det er flere krav som settes for å drive en geopark etter UNESCOs standarder.

Komiteen mener parkene i dag drives godt, men for å sikre fortsatt god drift av de tre parkene foreslår komiteen at det totalt bevilges 3 mill. kroner til dette formålet, 1 mill. kroner til hver park.

POST 82 (NY) NORDSJØPLAN

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti understreker at Norge har forutsetninger for å ta lederskap på den videre utviklingen av Nordsjøen. Vi har verdensledende kompetanse og naturlige fortrinn, slik at norsk leverandørindustri er godt posisjonert. Disse medlemmer mener det er nødvendig å se utbygging av havvind og mulighetene for hydrogen i sammenheng med elektrifisering av olje- og gassinstallasjoner, fiskeri og havbruk, mineraler og utviklingen av Nordsjøen som sentrallager for karbon. Disse medlemmer viser til at Europa har satt strenge klimamål og skal etter hvert helt over til fornybar energi. Norge trenger eksportinntekter, og disse medlemmer ser det som viktig at vi beholder vår posisjon som en viktig energileverandør til Europa det neste århundret.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått en bevilgning på 10 mill. kroner til utvikling av en Nordsjøplan.

POST 84 (Ny) ANSKAFFELSESAKADEMIET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at offentlige anskaffelser er et avgjørende virkemiddel for å drive fram nye innovasjoner fra norsk næringsliv og bedre tjenester for innbyggerne. Disse medlemmer peker på at Anskaffelsesakademiet, som er et samarbeid mellom Difi, KS, NHO, LO, Virke og utdanningsinstitusjoner, er et viktig prosjekt for å styrke den faglige kompetansen innenfor innovative offentlige anskaffelser i Norge.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til høringsinnspill fra LO, som etterlyser en satsing på Anskaffelsesakademiet, og til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der det foreslås en bevilgning på 7,3 mill. kroner til dette formålet.

2.4.2 Kap. 902 Justervesenet

Komiteen viser til at Justervesenet i 2018 har videreført omleggingen til et mer målrettet og risikobasert tilsyn. Dette bidrar etter komiteens mening til at tilsynsaktiviteten utføres på en mer effektiv måte samtidig som det i større grad bidrar til en måleteknisk infrastruktur som har tillit internasjonalt og nasjonalt. Komiteen merker seg at endringene åpner for stikkprøvebasert tilsyn, informasjonskampanjer og lignende istedenfor periodiske kontroller. Komiteen viser til viktigheten av bedre prioriteringer og ressursutnyttelse i tilsynsvirksomheten og støtter det fortsatte arbeidet med et målrettet og risikobasert tilsyn.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der posten foreslås redusert med 1,2 mill. kroner. Dette utgjør et kutt på 1 pst. av posten.

2.4.3 Kap. 903 Norsk akkreditering

Komiteen viser til at Norsk akkreditering skal etterstrebe å blant annet dekke markedets behov for å behandle nye søknader om akkreditering og å følge opp gjeldende akkrediteringer. Komiteen viser videre til at målet om under ti måneders behandlingstid på nye søknader er nådd gjennom effektivisering av akkrediteringsprosessen og ved prioritering av oppgaver. Komiteen støtter det fortsatte arbeidet med å effektivisere og digitalisere prosesser.

2.4.4 Kap. 904 Brønnøysundregistrene

Komiteen viser til at Brønnøysundregistrene skal bidra til økt verdiskaping gjennom å være en nasjonal registerfører og datakilde. Etaten skal forvalte registerdata på en måte som gir trygghet, orden og oversikt for

næringslivet, frivillig sektor, innbyggere og offentlig sektor. Brønnøysundregistrene disponerte 539 årsverk i 2018, som er en reduksjon på ett årsverk sammenlignet med 2017.

Komiteen merker seg at etaten har hovedkontor i Brønnøysund samt kontorer i Oslo og Narvik.

Komiteen merker seg at Altinn overføres til Digitaliseringsdirektoratet med Kommunal- og moderniseringsdepartementet som ansvarlig departement fra 1. januar 2020. Digitaliseringsdirektoratet får det overordnede ansvaret for en samordnet digitalisering av offentlig sektor.

Komiteen viser til at Brønnøysundregistrene får følgende reviderte hovedmål fra 2020:

- Brønnøysundregistrenes registervirksomhet skal føre til at samfunnet har tillit til at registrerte data er sikre og korrekte.
- Brønnøysundregistrenes registerløsninger skal føre til en effektiv digital samhandling med næringslivet, frivillig sektor, offentlig sektor og privatpersoner.

Komiteen viser til at Brønnøysundregistrene med sikre og effektive digitale løsninger bidrar til å skape en enklere hverdag for næringslivet og offentlig forvaltning. Brukerundersøkelser som er gjennomført, indikerer at brukerne gjennomgående har høy tillit til etaten, og brukertilfredsheten vurderes som god.

Komiteen viser til at 2018 har vært andre året for gjennomføring av prosjektet for ny registerplattform for etatens registersystemer.

Komiteen merker seg at det opplyses at fremdriften i prosjektet har vært for lav, noe som har medført at prosjektet er forsinket. Videre merker komiteen seg at det i 2018 er gjennomført tiltak for å forbedre effektiviteten i leveransene.

Komiteen merker seg at Brønnøysundregistrene arbeider for å legge til rette for innovasjon.

Komiteen merker seg at budsjettet til Brønnøysundregistrene ble økt med 20 mill. kroner i juni 2019. Dette for opprettelse av register for reelle rettighetshavere.

Komiteen merker seg at Brønnøysundregistrene har en pådriverrolle for at mest mulig informasjon sendes digitalt og gjenbrukes. Tidsbruken som næringslivet har med rapporteringsplikter, er redusert som følge av økt digitalisering og økt kvalitet i Oppgaveregisteret. Brønnøysundregistrene har i 2018 økt antall meldingstyper som kan behandles helautomatisk, og gjennomført tiltak for å øke andelen elektroniske tinglysinger.

Komiteen viser til at Brønnøysundregistrene for 2020 skal prioritere arbeidet med å utvikle og forvalte de registrene etaten har ansvaret for. Arbeidet med ny registerplattform er vesentlig i denne sammenheng.

Komiteen viser til at Brønnøysundregistrene i fremtiden skal videreføre sitt informasjonsforvaltningsarbeid knyttet til etatens registerforvaltning. Dette fordrer at Brønnøysundregistrene har et tett samarbeid med Digitaliseringsdirektoratet fremover.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteen viser til at med sikre og effektive digitale løsninger bidrar Brønnøysundregistrene til å skape en enklere hverdag for næringslivet og offentlig forvaltning. Det er viktig at registrene fortsetter sitt arbeid med en effektiv saksbehandling, for å spare næringslivet for kostnader. Komiteen viser til at på sikt vil Brønnøysundregistrene få høyere utgifter til husleie, men at dette ikke har konsekvenser før i 2021-budsjettet. Komiteen ber regjeringen ha dialog med etaten om dette. Komiteen understreker behovet for fortsatt digitalisering og forenkling, og vil i den forbindelse understreke viktigheten av å sikre og videreføre kompetansemiljøet knyttet til Brønnøysundregistrene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det er nødvendig å øke bevilgningene til Brønnøysundregistrene for å sikre effektiv saksbehandling og derved spare næringslivet for kostnader. Registrene er i gang med å utvikle nytt saksbehandlingssystem til erstatning for det som ble utviklet på 90-tallet. De to plattformene vil måtte driftes parallelt i flere år framover. I tillegg øker utgiftene til informasjonssikkerhet. Disse medlemmer mener at ingen av disse økningene er tilstrekkelig hensyntatt i regjeringens forslag.

Disse medlemmer er bekymret for at regjeringen svekker Brønnøysundregistrene og aktiviteten ved registrene. Brønnøysundregistrene har gått i front for å digitalisere og forenkle kommunikasjonen mellom næringslivet og det offentlige.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til partienes alternative statsbudsjetter, der det foreslås en økt bevilgning på 20 mill. kroner til å styrke Brønnøysundregistrene.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en bevilgning på 21 mill. kroner ut over regjeringens forslag til å dekke Brønnøysundregistrenes stipulerte underskudd for 2021. Dette medlem vil understreke betydningen av å opprettholde arbeidsplassene i Brønnøysund.

2.4.5 Kap. 3904 Brønnøysundregistrene

Komiteen viser til at hoveddelen av tjenestene fra Brønnøysundregistrene er brukerfinansiert mot gebyrer.

2.4.6 Kap. 905 Norges geologiske undersøkelse (NGU)

Komiteen viser til at NGU er en viktig etat i arbeidet for å oppnå langsiktig verdiskaping for geologiske ressurser. Komiteen viser til at det i en tid med økende press på areal for utbygging o.a. er et stort behov for å øke omfanget av tilgjengelig geologisk kunnskap til bruk i arealplanlegging og utbygging. Komiteen er opptatt av at arealforvaltningen og utbyggere bruker geologisk kunnskap om skredfare, fjellkvalitet, forurensning og natur- og landskapsressurser, og at etaten bidrar til at kunnskapsgrunnlaget styrkes.

Komiteen merker seg at kartleggingsprogrammet MAREANO er videreført.

2.4.7 Kap. 906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF)

Komiteen viser til at Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) har en viktig jobb for å sikre moderne, forsvarlig, framtidsrettet og bærekraftig mineralforvaltning i Norge.

Komiteen merker seg at arbeidet med å redusere konsesjonskøen for søknader om driftskonsesjon har hatt høy prioritet i 2018, og at økte bevilgninger har gitt rom for økt kapasitet. Arbeidet med å redusere køen av konsesjonssøknader etter mineralloven skal fortsette i 2020.

Komiteen viser til at Miljødirektoratet har fastsatt en handlingsplan for forurensningstiltak i gruveområder med antatt størst forurensningsrisiko. Komiteen merker seg at Miljødirektoratet og DMF vurderer ytterligere tiltak i disse og andre områder hvor det har vært mineralutvinning.

Komiteen viser til at Norge har betydelige mineralressurser som gjennom utvinning gir grunnlag for økt verdiskaping og arbeidsplasser, særlig i distriktene. Komiteen peker på at mineralressurser er sentralt i «det grønne skiftet». Komiteen vil legge til rette for økt verdiskaping og bærekraftig vekst i mineralnæringen, og viser til at både Direktoratet for mineralforvaltning og NGU har blitt styrket de siste årene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, støtter regjeringens forslag om å øke driftsbevilgningen til Direktoratet for mineralforvaltning med 3,5 mill. kroner, som blant annet skal gå til å redusere saksbehandlingstiden for mineralnæringen. Flertallet viser til at saksbehandlingstiden for søknader om driftskonsesjon har blitt betydelig redusert fra 2016 til 2018, og at konsesjonskøen er redusert til to til tre år i 2018. Flertallet støtter at regjeringen prioriterer å redusere saksbehandlingstiden for mineralnæringen, og mener at det også bør ses

på hvordan søknadsprosessen kan gjøres enklere for søker.

2.4.8 Kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering

Komiteen viser til at Norsk nukleær dekommisjonering ble opprettet i 2018 og har som oppgave å videreføre arbeidet med opprydding etter den nukleære virksomheten i Norge og håndtere nukleært avfall. Komiteen forutsetter at regjeringen sikrer at det er tilstrekkelig med faglig kompetanse og ressurser for å gjennomføre dette viktige, men krevende arbeidet.

2.4.9 Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk

Komiteen viser til at tilskuddsordningen for sysselsetting av arbeidstakere til sjøs skal sikre norsk maritim kompetanse og rekruttering av norske sjøfolk og sikre rederiene konkurransedyktige rammevilkår. Tilskuddsordningen kompenserer delvis for kostnadsulempen ved å sysselsette arbeidstakere fra Norge og de andre EØS-landene. Rederier mottar tilskudd basert på innbetalt forskuddstrekk av skatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift for tilskuddsberettiget mannskap i ordningen. Tilskuddsordningen er regelstyrt og rettighetsbasert. Komiteen viser til at det er opprettet et nytt inntektskapittel 3909 med post for tilbakeføring av tilskudd.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at ordningen, gjennom oppfølging av regjeringens maritime strategi, ble forenklet og utvidet i 2016 og 2017. Flertallet er svært tilfreds med at disse endringene har ført til en netto økning i antall sjøfolk omfattet av tilskuddsordningen fra 2017 til 2018, og en økning av antall skip og rederier i ordningen i samme periode. Flertallet vil understreke viktigheten av de endringene som ble gjort i tilskuddsordningen i 2016 og 2017, for å styrke konkurransekraften til norske rederier.

Flertallet viser videre til at tilskuddsordningen bidrar til at tallet på opplæringsstillinger om bord på norske skip holder seg stabilt på et høyt nivå ved at rederiene som mottar tilskudd, er pålagt å ha et viss antall opplæringsstillinger om bord gjennom året. Flertallet merker seg at rederiene månedlig betaler inn 500 kroner per arbeidstaker omfattet av ordningen til kompetansecifondet under Stiftelsen Norsk Maritim Kompetanse, og at utbetalinger fra fondet bidrar positivt til antallet opplæringsstillinger blant norske rederier. I henhold til forskrift om tilskudd til sysselsetting av arbeidstakere til sjøs § 7 fastsettes månedlig beløp av Nærings- og fiskeridepartementet. Flertallet mener at departementet fortløpende må vurdere om dette beløpet skal økes for å kompensere for generell lønns- og prisutvikling, slik at et viktig insitament for å øke antallet opplæ-

ringsstillinger om bord på norske skip ikke svekkes over tid.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen i Prop. 1 S (2019–2020) gir uttrykk for at tilskuddsordningen «skal sikre norsk maritim kompetanse, rekruttering av norske sjøfolk og konkurransedyktige vilkår for rederier med skip under norsk flagg». Disse medlemmer mener det er viktig å sikre rekruttering av norske sjøfolk, og mener norske lønns- og arbeidsvilkår er et viktig grunnlag for en slik utvikling. I utviklingen av havnasjonen Norge bør det derfor være et naturlig mål å innføre krav om norske lønns- og arbeidsvilkår på norsk sokkel og i norsk farvann.

POST 73 TILSKUDD TIL SYSSELSETTING AV SJØFOLK, *overslagsbevilgning*

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet ønsker å styrke ordningen og viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke posten med 35 mill. kroner. Den nærmere endringen avklares mellom departementet og partene.

Disse medlemmer vil også understreke betydningen av å komme videre i arbeidet med å innføre et krav om norske lønns- og arbeidsvilkår på norsk sokkel og i norske farvann.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at målet med regjeringens maritime politikk er å styrke konkurransekraften for norske sjøfolk og norske rederier. Derfor har tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk blitt både styrket og utvidet til å gjelde innenfor flere segmenter. Ordningen har også blitt lovfestet. De siste årene har antallet norske sjøfolk holdt seg stabilt, tross krevende tider i næringen. Samtidig er det rekordmange skip som seiler under norsk flagg.

Flertallet viser til utredningen om adgangen til å stille krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk kontinentalsokkel. Flertallet viser til at det ifølge utredningen muligens finnes et juridisk handlingsrom, men at rapporten samtidig viser at de samfunnsøkonomiske konsekvensene er usikre. Et krav om norske lønns- og arbeidsvilkår kan, ifølge rapporten, føre til flere norske sjøfolk på kort sikt. På lang sikt kan det derimot svekke konkurransekraften til norsk maritim næring.

Flertallet viser til at regjeringen har varslet at utredningen vil bli fulgt opp i meldingen om maritim politikk som er varslet fremmet for Stortinget i løpet av 2020.

2.4.10 Kap. 910 Sjøfartsdirektoratet

Komiteen merker seg at Sjøfartsdirektoratets samfunnsoppdrag er at det skal være en attraktiv sjøfartsadministrasjon med høy sikkerhet for liv, helse, miljø og materielle verdier. Komiteen viser til at Sjøfartsdirektoratet har som visjon å være den foretrukne maritime administrasjonen.

Komiteen merker seg at Sjøfartsdirektoratet i 2020 skal legge vekt på å møte næringsens behov som følge av den grønne omstillingen i den maritime næringen, og videreutvikle den tekniske, maritime og juridiske kunnskapen knyttet til nye klima- og miljøvennlige løsninger. Komiteen merker seg videre at direktoratet også skal arbeide for å markedsføre Norge som flaggstat for å få flere norske rederier til å velge NOR og NIS, samt fortsette sitt forebyggende og holdningsskapende arbeid for å redusere antall ulykker i både nærings- og fritidsbåtflåten. Komiteen har merket seg at Sjøfartsdirektoratet skal være en synlig og tydelig pådriver i det internasjonale regelverksarbeidet for sikkerhet og miljø gjennom å delta i organ som IMO, ILO, Paris MoU og EU/EØS.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, merker seg at Sjøfartsdirektoratet fra 1. juni 2017 etablerte nye metoder for å jobbe med et risikobasert tilsyn for skip. Det vil si at fartøy som blir vurdert til å ha høy risiko, får mer omfattende tilsyn enn fartøy som er vurdert til å ha lav risiko. Formålet er å sikre at direktoratet retter sine ressurser mot de områdene der de gir størst effekt for helse, miljø og sikkerhet. Flertallet merker seg videre at Sjøfartsdirektoratet siden 2014 har hatt årlige fokusområder for det risikobaserte tilsynet, og at fokusområdet i 2018 var sikkerhetsstyringssystem på mindre fartøy. Flertallet mener at de endrede metodene for risikobasert tilsyn for skip sikrer effektiv bruk av tildelte ressurser og bedre effekt av tilsynsarbeidet, og støtter de endringene som er gjort i Sjøfartsdirektoratets arbeid på dette området.

Flertallet vil understreke viktigheten av Sjøfartsdirektoratets deltakelse i det internasjonale samarbeidet i FNs sjøfartsorganisasjon IMO som et bidrag til økt global sjøsikkerhet.

Komiteen viser til at regjeringen gjennom dette samarbeidet i IMO har øvd påtrykk for å få på plass globale kjøreregler for skipsfart i polare farvann. Et viktig mål ble nådd da IMO vedtok Polarkoden ved resolusjon av november 2014 om trygghet og resolusjon av mai 2015 om miljø, med ikrafttredelse 1. januar 2017. Komiteen er tilfreds med at regjeringen gjennom aktiv deltakelse i IMO derved har spilt en viktig rolle for å øke

sjøsikkerheten og forebygge miljøkatastrofer i polare farvann.

Komiteen viser til at det er nesten like mange som dør i drukningsulykker som i trafikken. For å få ned ulykkestallene på vei, har formidling av kunnskap gjennom kampanjer og informasjon vært en viktig del av arbeidet. Komiteen mener at en nasjonal kampanje for bedre sjøsikkerhet for fritidsbåter kan bidra til å redusere antallet drukningsulykker. En kampanje bør ha som formål å mobilisere frivilligheten langs hele kysten.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti foreslår at det innenfor rammen til Sjøfartsdirektoratet skal øremerkes midler til en nasjonal kampanje for bedre sjøsikkerhet for fritidsbåter.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, innenfor rammen til Sjøfartsdirektoratet, sette av midler til en nasjonal kampanje for bedre sjøsikkerhet der frivilligheten mobiliseres langs hele kysten.»

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett der det foreslås å redusere posten med 4,3 mill. kroner. Dette er en reduksjon av posten på 1 pst.

2.4.11 Kap. 911 Konkurransetilsynet

Komiteen viser til at Konkurransetilsynets hovedmål er «effektiv håndheving av konkurranseloven med forskrifter og EØS-avtalens konkurranseregler». Komiteen merker seg at Konkurransetilsynet mener at deres aktivitet har påvirket aktører i markedet til å være bevisste med hensyn til håndheving av konkurransereglene og til å bli mer oppmerksomme på sitt ansvar for å unngå konkurransebegrensende adferd.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at Konkurransetilsynets «kartlegging av innkjøpsbetingelser i norsk dagligvaresektor» som har avdekket at flere leverandører gir dagligvarekjedene ulike innkjøpsbetingelser. Disse undersøkelsene ble gjort blant annet på bakgrunn av regjeringens oppdrag til Konkurransetilsynet i 2018.

Flertallet vil peke på at det fortsatt pågår undersøkelser for å klarlegge hvorvidt regelverket er brutt. Det er imidlertid allerede nå grunn til å stille spørsmål ved det saklige grunnlaget for de store variasjonene i innkjøpsprisene. Flertallet er bekymret for om denne situasjonen har ført til høyere dagligvarepriser for norske forbrukere. Lov om god handelsskikk vil ikke regulere slike prisforskjeller, ettersom den regulerer andre for-

hold enn prisbetingelser og eventuell prisdiskriminering.

Flertallet vil peke på at regjeringen har igangsatt et arbeid med en dagligvaremelding, som er varslet fremmet i 2020.

Flertallet viser til at bevilgningene til Konkurransetilsynet ble styrket med 6,5 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett 2019, og at det foreslås en styrking med 8,5 mill. kroner i budsjettet for 2020.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Konkurransetilsynets «kartlegging av innkjøpsbetingelser i norsk dagligvaresektor» som har avdekket at flere leverandører gir dagligvarekjedene ulike innkjøpsbetingelser.

Disse medlemmer viser til at Konkurransetilsynet det siste året har gjort en grundig kartlegging av innkjøpsbetingelsene i det norske dagligvaremarkedet. Den viser til dels store forskjeller i dagligvarekjedenes innkjøpspriser. Disse medlemmer mener kartleggingen dokumenterer at en rekke leverandører gir dagligvarekjedene Rema 1000, Coop og Norgesgruppen ulike innkjøpsbetingelser. I noen tilfeller har enkelte leverandører en prisforskjell på over 15 pst. på varer de selger til dagligvarekjedene. Det vil si at en av kjedene betaler 15 pst. mindre enn de andre kjedene for akkurat den samme varen. Disse medlemmer mener det er alvorlig dersom forbrukerne over tid har betalt for høye priser eller enkelte aktører har hatt en stor konkurranseulempe.

Disse medlemmer mener regjeringen umiddelbart må iverksette nødvendige tiltak for å rydde opp. Disse medlemmer viser til at det i flere år har pågått en maktkamp mellom aktørene i dagligvarebransjen, og at det på denne bakgrunn er fremmet flere forslag for å sikre bedre konkurranse i dagligvaremarkedet. På bakgrunn av at to utvalg hadde konkludert med at det er behov for klarere kjøreregler for forhandlinger mellom dagligvarekjedene, gikk disse partiene allerede i 2012 inn for etableringen av en lov om god handelsskikk med et selvstendig tilsyn. Dessverre stoppet dagens regjering dette arbeidet da de tok over regjeringmakten i 2013 og var sterk motstander av dette helt fram til et samlet storting påla regjeringen å innføre en slik lov med eget selvstendig tilsyn.

Disse medlemmer viser til at det også ble vedtatt et forslag om at Stortinget skulle be regjeringen utrede tiltak som vil virke konkurransefremmende og legger til rette for nyetablering og fremmer innovasjon i mat- og dagligvaremarkedet. Forbud mot prisdiskriminering for dominerende leverandører samt forhold knyttet til distribusjon var en del av denne utredningen, og dette er bakgrunnen for det som nå kommer til overflaten.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i mange år har arbeidet for mer konkurranse i dagligvaremarkedet og tatt til orde for strengere lovregulering, både i form av eierskapsbegrensning og lov om god handelsskikk.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet er kritiske til Konkurransetilsynets pådriverrolle for konkurranse og mener dette er en politisk oppgave. Disse medlemmer ønsker å frata tilsynet denne rollen, og viser til partiets alternative statsbudsjett der det foreslås å redusere posten med 11 mill. kroner.

2.4.12 Kap. 912 Klagenemndssekretariatet

Komiteen viser til at Klagenemndssekretariatet i dag betjener seks klagenemnder. Sekretariatets fokus har vært å forberede behandlingen av klager til Klagenemnda for offentlige anskaffelser og klager på vedtak fattet av Konkurransetilsynet, Lotteri- og stiftelsestilsynet, Frivillighetsregisteret og Medietilsynet.

Komiteen merker seg at saksbehandlingstiden til KOFA har vært lang på de uprioriterte sakene, grunnet et etterslep fra tidligere år. Komiteen merker seg at nemnda vil effektivisere håndhevelsen av brudd på regelverket om offentlige anskaffelser gjennom å løse konflikter på et lavere nivå enn i domstolene.

Komiteen viser til at Klagenemndssekretariatet skal være et velfungerende og effektivt sekretariat for klagenemndene. Komiteen merker seg at i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2019 ble sekretariatets driftsbudsjett økt med om lag 1,2 mill. kroner til et midlertidig prosjekt for å få ned saksbehandlingstiden til KOFA.

Komiteen er opptatt av at saksbehandlingstiden skal holdes, og at etterslepet ikke blir for stort. Komiteen vil fortsette å følge utviklingen i saken.

2.4.13 Kap. 915 Regelrådet

Komiteen viser til at Regelrådet ble opprettet i 2015 som et faglig uavhengig forvaltningsorgan. Hovedformålet er å bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at partiene har vært mot Regelrådet siden det ble etablert. Disse medlemmer finner det unaturlig å ha et eget råd for å føre kontroll med at regjeringen følger sin egen utredningsinstruks. Disse medlemmer mener at det er brukt mye penger på Regelrådet siden det ble opprettet uten at det er lett å se

noen tydelig effekt i form av forenklinger for næringslivet.

Disse medlemmer ser at Regelrådet har avdekket konsekvenser av lovutforminger som har konsekvenser for næringslivet. Disse medlemmer merker seg at regjeringen i mange saker ikke følger opp vurderingene Regelrådet har avgitt. Disse medlemmer mener at Regelrådets oppgaver skal løses innenfor den eksisterende forvaltningen, og ønsker derfor å avvike Regelrådet.

Disse medlemmer foreslår å legge ned Regelrådet og viser til partienes alternative statsbudsjetter der posten er foreslått redusert med henholdsvis 8, 8,2 og 8 mill. kroner.

2.4.14 Kap. 922 Romvirksomhet

POST 50 NORSK ROMSENTER

Komiteen viser til at Norsk Romsenter ivaretar Norges interesser i internasjonalt samarbeid om romvirksomhet og driver rådgivning og utredning rettet mot forvaltning og næringsliv. Komiteen merker at Norge deltar i den europeiske romorganisasjonen ESA for å bidra til utvikling av ny teknologi og infrastruktur som kan ivareta norske brukerbehov, og for å utvikle norsk industri. Komiteen viser til at ringvirkningsfaktoren på 4,5 viser at de offentlige midlene til industriutvikling innen ESA har en positiv effekt på utviklingen av norske virksomheter som deltar i ESA-prosjekter. Komiteen ser det som positivt at Romsenteret i 2020 bl.a. skal prioritere å styrke Norges industriretur i ESA.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at romvirksomhet er et viktig verktøy for en rekke norske politiske satsingsområder på tvers av sektorer og departement, som for eksempel klima og miljø, digitalisering, omstilling, innovasjon, utdanning, høyteknologiske arbeidsplasser og næringsutvikling. I tillegg er Norge avhengig av kritisk rominfrastruktur for stat- og samfunnsikkerhet.

Flertallet mener det i de kommende årene er viktig at Norge har en ambisiøs og strategisk satsing på romvirksomhet, som er en av verdens raskest voksende sektorer. Her ligger det store muligheter for at Norge tar en større andel av det globale markedet. Alle store aktører, inkludert ESA og EU, satser stort på romvirksomhet fremover, og skal Norge ha en meningsfull rolle i den internasjonale satsingen må også Norge følge med i utviklingen.

Flertallet viser til at Norge deltar i europeisk romsamarbeid gjennom ESA, EUs jordobservasjonsprogram Copernicus og EUs satellittnavigasjonsprogrammer Galileo og EGNOS. Deltakelsen sikrer Norge mar-

kedstilgang, teknologitilgang og innsikt i rombaserte infrastruktursystemer og utløser en rekke kontrakter og oppdrag for norske høyteknologiske bedrifter både gjennom ESA-programmer, EUs programmer og i det kommersielle markedet. Det vises til at komiteen i fjor ba Norsk Romsenter særlig å prioritere å ivareta Norges interesser i EUs romprogrammer, styrke Norges industriretur i den europeiske romorganisasjonen ESA, tilrettelegge for at romvirksomhet skal kunne bidra til å løse nasjonale brukerbehov, og bidra til å utvikle norsk politikk innen romsikkerhet. Flertallet merker seg at Norsk Romsenter mener at om man skal styrke industrien og ivareta norske interesser i de europeiske programmene, må det reflekteres i en økt satsing i det nasjonale budsjettet.

Flertallet viser til at regjeringen foreslår å inngå nye forpliktelser for inntil 161 mill. euro ved ministerrådsmøtet i 2019. Dette er en prisjustert videreføring av nivået Norge har deltatt på i ESA siden 2012.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, mener nivået som er foreslått, bør være tilstrekkelig både for å videreføre eksisterende aktiviteter og for å delta i nye.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative statsbudsjett der det foreslås en styrking av internasjonal romvirksomhet med 100 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, mener at om Norge skal nå målet om å være landet med størst nytte av rommet, må Norge satse videre strategisk på å bygge opp den norske romindustrien, nødvendig rominfrastruktur og brukerssegmenter på en god og fremtidsorientert måte. I lys av den økte avhengigheten av rommet, og ved å anerkjenne at dette også skaper muligheter knyttet til romvirksomheten for næringslivet, erkjenner flertallet at det må en betydelig satsing til for å skape en større bredde i norsk romindustri og gi norske aktører tilgang til nye markedssegmenter slik at det oppnås en mer robust romnæring i Norge. ESAs frivillige programmer, er en god mulighet for å kombinere samfunnsmessige behov med utviklingen av en bærekraftig og fremtidsorientert industri. Flertallet ser frem til den kommende stortingsmeldingen for romvirksomhet og at den vil legge til rette for økt nasjonal satsing for å sikre en bred og fremtidsorientert norsk romsektor.

POST 71 INTERNASJONAL ROMVIRKSOMHET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i løpet av 2019 vil bli lagt frem en egen stortingsmelding om romvirksomheten. Disse medlemmer mener en slik melding må legge opp til en offensiv og forutsigbar satsing på å utvikle romvirksomheten i Norge og for norsk næringsliv.

Disse medlemmene viser til at romvirksomheten er en viktig fremtidsnæring for Norge, og at det krever en betydelig offentlig innsats for å bygge opp virksomheten. Disse medlemmer viser til høringssvar fra Norsk Industriforum for Romvirksomhet, som understreker at det haster å styrke bevilgningene til romvirksomheten for å bidra til å øke potten til ESAs frivillige programmer, og slik sørge for at norsk industri får ta del i de oppgavene som fordeles gjennom dem.

POST 95 EGENKAPITAL SPACE NORWAY AS

Komiteen viser til at Stortinget i Innst. 330 S (2017–2018) har gitt sin støtte til Space Norway og prosjekt for satellittkommunikasjon i nordområdene, som skal gi bredbåndsdekning i hele Arktis. Komiteen viser til at det foreslås bevilget 8,3 mill. USD, dvs. om lag 72,6 mill. kroner i 2020 til kapitaltilførsel i Space Norway.

Komiteen viser til at Andøya Space Center har en sentral rolle i utviklingen av norsk romindustri. Utviklingen av denne virksomheten vil kunne ha stor betydning for styrking av norsk næringsliv og nasjonal forskning på dette området. Virksomheten ved Andøya Space Center er dessuten en viktig arbeidsplass for lokalsamfunnet på Andøya og har en viktig funksjon i forbindelse med omstillingen av Andøya-samfunnet.

Komiteen er kjent med at Nærings- og fiskeridepartementet har mottatt en revidert søknad fra Andøya Space Center vedrørende egenkapital til Andøya Space Port. I den reviderte søknaden bes det om tilskudd i tillegg til egenkapital. Flertallet ber om at regjeringen vurderer innholdet i denne søknaden og at denne gis raskest mulig behandling, for å få avklart vilkårene for tildeling av tilskudd og tilførsel av egenkapital.

Komiteen vil understreke at det er en forutsetning at eventuell tilførsel av egenkapital skjer på forretningsmessig grunnlag. Komiteen vil påpeke at det er uheldig, både for Andøya Space Center og lokalsamfunnet, dersom egenkapitalutvidelsen skulle bli underkjent som ulovlig statsstøtte, og derfor vil måtte tilbakebetales.

Komiteen ber regjeringen snarest mulig komme tilbake til Stortinget med nærmere orientering om den videre prosessen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Ven-

streparti viser til at Andøya Space Center AS har anmodet om tilførsel av egenkapital på opptil 1 300 mill. kroner til etablering av oppskytningsbase for bæreraketter for små satellitter gjennom datterselskapet Andøya Spaceport AS. Disse medlemmer viser til at Andøya Space Center både representerer en viktig arbeidsplass for lokalsamfunnet på Andøya og utgjør en sentral del av norsk romindustri, som gjennom sin virksomhet kan styrke norsk næringsliv og norsk forskning på bred basis. Disse medlemmer påpeker at det er viktig at fremdriften i prosjektet med å etablere en oppskytningsbase for små satellitter på Andøya ikke forsinkes.

Disse medlemmer mener etableringen av en oppskytningsbase for bæreraketter er viktig ikke bare for Andøya, men ikke minst for hele norsk romfartsindustri.

Disse medlemmer legger til grunn at regjeringen så raskt som mulig kommer med en egen sak til Stortinget om nødvendig kapitaltilførsel for å realisere prosjektet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til partiets alternative budsjett der det foreslås å sette av 60 mill. kroner i egenkapital til Andøya Space Center for å sikre videre framdrift i prosjektet.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti var mot å legge ned Andøya flystasjon.

2.4.15 *Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer*

POST 70 TILSKUDD

Komiteen viser til at de årlige medlemskontingentene for norsk deltakelse i EU-programmer fastsettes i euro av Europakommisjonen på grunnlag av ventet fremdrift under det enkelte program. EUs budsjett for 2020 var ikke klart i tide til å justere budsjettforslaget for 2020. Komiteen registrerer at det derfor foreslås en bevilgning på 6,8 mill. kroner i 2020, en videreføring av revidert budsjett 2019 justert for valutaendringer. Eventuelle endringer i kontingentene håndteres i revidert budsjett 2020.

2.4.16 *Kap. 929 Institutt for energiteknikk (IFE)*

Komiteen viser til at Institutt for energiteknikk (IFE) er en selveiende stiftelse som eier og driver atomreaktorene i Halden og på Kjeller. Selv om disse reaktorene ble stengt ned i 2018 og 2019, må de driftes og sikres også i nedstengt tilstand.

2.4.17 *Kap. 930 Design- og arkitektur Norge (DOGA)*

Komiteen viser til beskrivelsen av Stiftelsen Design og arkitektur (DOGA) i Prop. 1 S (2019–2020). Komiteen viser til at designdrevet innovasjonsprogram, DIP, møter den økende betydningen av designdrevet samfunns- og næringsutvikling på en god måte. Komiteen viser videre til at bruken av tjenestedesign er med på å utfordre etablerte prosesser og rutiner, og er slik komiteen forstår det et nyttig verktøy i fornyingen av offentlig sektor. DOGAs arbeid med å utvikle ny digital plattform for designdrevet innovasjon er noe komiteen også har merket seg. Komiteen deler oppfatningen at prioritering av de mest virkningsfulle aktivitetene og dokumentasjon av effektene er fornuftig. Komiteen merker seg at DIP skal prioriteres, og at DOGA ønsker å styrke sin nasjonale rolle i dialog med regionale miljøer.

POST 70 TILSKUDD

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett der det foreslås å redusere posten med 20 mill. kroner.

2.4.18 *Kap. 935 Patentstyret*

Komiteen viser til at Patentstyret er nasjonal myndighet for behandling av søknader om patent, varemerke og design. Komiteen vil understreke viktigheten av et effektivt system med høy kvalitet for patentgodkjenning og betydningen av sikring av immaterielle rettigheter for fremtidig verdiskapning.

Komiteen registrerer at søknader om europeiske patenter fra norske foretak er betydelig lavere enn fra andre nordiske land. Komiteen understreker at det er av avgjørende betydning for å sikre nåværende og fremtidige immaterielle rettigheter og verdiskapning at antallet norske patenter økes.

Komiteen har merket seg at kundetilfredsheten med Patentstyrets tjenester er god.

2.4.19 *Kap. 936 Klagenemnda for industrielle rettigheter*

Komiteen viser til at klagenemnda for industrielle rettigheter er et uavhengig statlig klageorgan som behandler klager på vedtak fattet av Patentstyret. Komiteen merker seg at departementets vurdering er at klagenemnda har etablert og opprettholdt en forsvarlig og effektiv virksomhet, og at den er anerkjent av brukerne.

2.4.20 *Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak*

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan overføres*

Komiteen viser til at det foreslås bevilget 10,5 mill. kroner til disposisjon for næringslivsaktiviteter ved utenriksstasjonene, strategiske prosjekter for inter-

nasjonalisering og norsk deltakelse på verdensutstillinger. Komiteen merker seg at arbeidet med å videreutvikle Team Norway-samarbeidet fortsetter neste år, og det samme gjør arbeidet med å forberede og gjennomføre Expo 2020 i Dubai.

2.4.21 *Kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap*

Postene 90 og 91 behandles i finanskomiteen.

Komiteen viser til at statens direkte eierskap i 73 selskaper er fordelt på tolv ulike departementer. Nærings- og fiskeridepartementet forvalter eierskapet i 29 selskaper der 20 selskaper har forretningsmessige mål og 9 selskaper sektorpolitiske mål. Komiteen har merket seg at Nærings- og fiskeridepartementet i juni 2018 solgte sin aksjeportefølje i SAS for om lag 597 mill. kroner. Komiteen har videre merket seg at regjeringen ber om en rekke salgfullmakter helt eller delvis for selskapene Ambita AS, Baneservice AS, Entra AS og Mesta AS. Komiteen har merket seg at regjeringen foreslår å lukke Investinor As sitt mandat for nyinvesteringer. Komiteen viser til at regjeringen nylig har lagt frem en ny eierskapsmelding for Stortinget, jf. Meld. St. 8 (2019–2020).

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at det i meldingen fremgår at regjeringen ikke legger opp til en videreføring av fullmakten til å kunne redusere statens eierandel i Telenor. Disse medlemmer ser på bakgrunn av dette ikke noe behov for å videreføre denne fullmakten i statsbudsjettet for 2020.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti tar ikke stilling til nye salgfullmakter nå, men vil gjøre dette i forbindelse med behandlingen av eierskapsmeldingen.

Disse medlemmer er imot forslag XIII og XIV.

Disse medlemmer anser regjeringens forslag til vedtak XIV om fullmakt til nedsalg i en rekke statlige selskaper for å være ideologisk motivert av en feiloppfatning av markedets fortreffelighet. Disse medlemmer mener et betydelig og aktivt statlig eierskap er avgjørende for at samfunnet skal oppnå sine nærings- og klimapolitiske mål.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett der det foreslås å etablere et grønt investeringselskap med fondskapital på 10 mrd. kroner. Dette selskapet skal primært sørge for å sikre kapital til ny næringsutvikling knyttet til grønt karbon og må sees som en del av Senterpartiets helhetlige satsing på skog og skogindustri.

POST 52 RISIKOKAPITAL, NYSNØ KLIMAINVESTERINGER AS

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at samfunnet må investere massivt i grønn omstilling i årene som kommer, dersom vi skal oppfylle våre internasjonale klimaforpliktelser og sørge for ny, grønn næringsutvikling i Norge. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at en statlig aktør av betydelig størrelse går foran med investeringer og bidrar til å skape nye markeder og «crowding-in» av privat kapital, noe som fører til at midlene samfunnet totalt investerer i grønn omstilling, øker betraktelig. Disse medlemmer mener Nysnø Klimainvesteringer AS har potensial til å være en slik aktør.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet foreslår i partiets alternative statsbudsjett å redusere kravet til risikokapital for selskapet. Dette vil gi rom for 300 mill. kroner ekstra til klimainvesteringer.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til regjeringsmedlemmers ambisjon om en forvaltningskapital i Nysnø på 20 mrd. kroner, men at regjeringens foreslåtte bevilgning i statsbudsjettet er altfor liten til å oppnå denne ambisjonen.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der bevilgningene til Nysnø foreslås økt med 1 100 mill. kroner, hvorav 385 mill. kroner er risikokapital, ut over regjeringens forslag.

POST 54 RISIKOKAPITAL, INVESTINOR AS

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, har merket seg regjeringens forslag til oppfølging av Kapitaltilgangsutvalget, som blant annet innebærer at Investinor får et nytt fond-i-fond-mandat. Regjeringen foreslår samtidig at forvaltningen av såkornfond, Ko-investeringsfondet for Nord-Norge og Preså Kornfond samles i Investinor. Flertallet støtter denne omleggingen.

Flertallet ber regjeringen avvente ytterligere endringer i Investinors mandat til virkemiddelgjennomgangen er avsluttet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til regjeringens forslag om å legge ned Investinors direkteinvesteringsmandat. Disse medlemmer viser til høringsinnspill fra Abelia, som påpeker at det ikke er tilstrekkelig venturekapital til å sikre at tidligfaseselskap har tilgang på risikokapital når de går over i vekstfasen, og at Investinors direkteinvesteringsmandat til nå har spilt en viktig rolle i å tilføre dette. Disse medlemmer merker seg at regjeringen er i en prosess med å vurdere innretningen av det offentlige

virkemiddelapparatet, men mener at den statlige tilføringen av risikokapital i «dødens dal» mellom oppstart og kommersialisering må sikres inntil en omlegging av virkemiddelapparatet eventuelt finner sted.

Disse medlemmer ser det som uheldig at regjeringen, i en tid hvor det er et stort behov for omstilling i næringslivet, ønsker å endre Investinors mandat og svekke muligheten for at selskapet kan gjøre direkte investeringer. Disse medlemmer merker seg at regjeringspartiene nå snur i saken, og vil avvente virkemiddelgjennomgangen som er varslet neste år.

Disse medlemmer mener dette gir manglende forutsigbarhet, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen opprettholde Investinors mandat for aktive direkteinvesteringer.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til Investinors risikokapital med 17,5 mill. kroner for å styrke såkornordningen.

2.4.22 Kap. 1473 Kings Bay AS (Klima- og miljødepartementet)

Komiteen viser til at ansvaret for forvaltningen av eierskapet i Kings Bay AS ble overført til Klima- og miljøverndepartementet 1. januar 2017.

2.4.23 Kap. 2421 Innovasjon Norge

Post 90 behandles i finanskomiteen.

Komiteen peker på at Innovasjon Norge er sentral for å bidra til næringsutvikling i hele landet. Komiteen viser til at Innovasjon Norges hovedmål er å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling og å utløse regionenes næringsmessige muligheter.

Komiteen viser til det nødvendige arbeidet med å omstille norsk økonomi fra oljeavhengighet til å få flere ben å stå på, og at Innovasjon Norge spiller en viktig rolle i dette arbeidet. Komiteen viser til de tre delmålene til Innovasjon Norge, som må ses i lys av denne utfordringen: 1) flere gode gründere, 2) flere vekstkraftige bedrifter og 3) flere innovative næringsmiljøer.

Komiteen mener at verdiskaping i hele landet er en styrke for Norge, og at virkemiddelapparatet spiller en viktig rolle også for å styrke verdiskapningen i distriktene. Komiteen mener derfor at Innovasjon Norges nærhet til og kunnskap om lokal næringsvirksomhet er viktig.

Komiteen viser til at Innovasjon Norge er staten og regionenes virkemiddel for å stille til rådighet kompetanse og kapital for nyskapsnæringsliv. Sammen

med de andre delene av virkemiddelapparatet bidrar Innovasjon Norge til økt langsiktig verdiskapning og nyskaping, og å trygge sysselsetting i hele Norge.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at det i forslag til budsjett vises noe av Innovasjon Norges virkemidler fra tilskudd til lån. Summen av denne endringen er en økning i tilgjengelig kapital til oppstartsbedrifter og nyskaping. Målet er at dette skal gi flere etablerere, realisere flere gode prosjekter og mobilisere mer privat risikokapital.

Flertallet viser til at siden 2013 har bevilgningene til næringsrettet forskning økt fra om lag 5 mrd. kroner til 9 mrd. kroner. Denne økningen har gjort det mulig å styrke den norske innsatsen på næringsrettet forskning betydelig. Satsingen er med på å mobilisere private og andre forskningsrettede midler for å styrke innovasjon og nyskaping, og realisere en lang rekke prosjekter for fremtidig verdiskapning som ellers ikke hadde blitt realisert. Satsingen styrker også posisjonen til norske kunnskapsmiljøer innenfor næring og academia som attraktive partnere i internasjonal næringsrettet forskning.

POST 50 INNOVASJON – PROSJEKTER OG FOND

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett der det foreslås å øke posten med 150 mill. kroner.

Disse midlene fordeles til følgende formål: 60 mill. kroner til å gjennomføre tiltak for å redusere utslipp fra sjarkflåten (fartøy inntil 15m), 30 mill. kroner til å støtte automatiseringen av fiskeindustrien, 20. mill. kroner til kondemnerings- og innovasjonslånordningen og 40 mill. kroner til å styrke bioøkonomiordningen.

Miljøvennlig skipsfart

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Norge er en stor sjøfartsnasjon med en komplett maritim næringsklynge. I overgangen til mer klima- og miljøvennlig skipsfart representerer kompetansemiljøene innenfor våre maritime næringer et konkurransefortrinn som disse medlemmer vil bygge videre på. Samtidig viser disse medlemmer til at det er et betydelig behov for flåtefornyelse i nærskipsfarten. En flåtefornyelse er et viktig klima- og miljøtiltak, og vil bidra til at Norge når sine utslippsforpliktelser og mål de neste årene. Fornyelse av nærskipsfarten representerer en mulighet for at Norge kan gjøre en global forskjell innenfor klima. For å stimulere til en slik utvikling er det nødvendig å styrke innsatsen på flere områder. I nærskipsfarten er høy alder på skipene en stor utfordring, noe som ikke bare gir store klimautslipp, men som også går ut over effektiviteten i flåten.

Disse medlemmer mener det er nødvendig med et helhetlig løft med målrettede tiltak for å stimulere til fornyelse av nærskipsflåten, for å kutte utslipp og sikre nye oppdrag til norsk industri.

Disse medlemmer viser til at det i 2016 ble etablert en kondemneringsordning for skip i nærskipsfart. Kondemneringsordningen var ment å skulle bidra til at eldre skip i norske farvann kunne fases ut og bli erstattet med nyere og mer klimavennlige og energieffektive skip. Regjeringen besluttet å avvikle kondemnerings- og innovasjonslånordningen for grønn fornyelse av skip i nærskipsfart i 2019. Disse medlemmer mener dette er uheldig, da en slik ordning har vært etterspurt av næringen. Disse medlemmer mener en heller burde endret på innretningen til ordningen. Derfor foreslås det at ordningen gjeninnføres, og at det stilles krav til fartøyets klima- og miljøprofil.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 40 mill. kroner til å gjeninnføre kondemneringsordningen på kap. 2421, post 50.

Disse medlemmer viser også til at Arbeiderpartiet i partiets alternative statsbudsjett foreslår å bevilge 10 mill. kroner til Maroff.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre kondemneringsordningen for eldre skip i norske farvann – med krav til fartøyets klima- og miljøprofil.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti har som målsetting at innenriks sjøfart og fiske skal redusere sine klimagassutslipp med 60 pst. innen 2030, og være over på nullutslipp innen 2040. Dette medlem mener kravene i kondemneringsordningen må utformes tydelig for å sikre at den bidrar til at vi minst når de nasjonale klimamålene for skipsfarten. Dette medlem vil ikke lenger ha et krav i ordningen om at et rederi som får kondemneringstilskudd, må kjøpe et nytt skip, og ønsker at ordningen blir differensiert, ved at man får et høyere tilskudd dersom skipet blir kondemnert ved et norsk verft. Man kan også vurdere om størrelsen skal knyttes til skrapverdien på skipet, for å øke insentivene for å fase ut de minst energieffektive skipene.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede en ny kondemneringsordning for skipsfarten med mål om å kutte mest mulig klimagassutslipp. Ordningen skal ikke medføre krav om kjøp av nytt skip, og det skal vurderes dif-

ferensiert tilskudd basert på skipets skrapverdi og om kondemnering skjer i Norge. Ny ordning bør innføres fra 1. januar 2021.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil sette krav til offshore supply-skip om lavutslippsløsninger fra 2025 og nullutslipp fra 2030, for å kutte utslipp og stimulere til næringsutvikling. Et nøkternt anslag tilsier at det vil gi et kutt i klimagassutslipp på 2 mill. tonn i perioden 2021–2030.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil få fortgang i å realisere null- og lavutslippsløsninger for offshore supply-skip.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stille krav til offshore supply-skip om null- eller lavutslippsløsninger fra 2025 og nullutslipp fra 2030. Det skal stilles krav om at det første hydrogendrevne skipet i supplyflåten tas i bruk senest i 2022.»

Bioøkonomiordningen

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det er stort potensial for å utvikle nye arbeidsplasser basert på bioressurser fra hav, jord og skog.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener Norge har store muligheter til å utvikle nye arbeidsplasser innenfor bioøkonomi. Gjennom bærekraftig utnyttelse av fornybare biologiske ressurser kan vi videreutvikle og bygge opp nye, langsiktige næringer for Norge. Disse medlemmer er derfor kritiske til at regjeringens bevilgning til Innovasjon Norges bioøkonomiordning har hatt en reell nedgang de siste to årene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår derfor å styrke bioøkonomiordningen, og viser til partiets alternative statsbudsjett der det foreslås å styrke ordningen med 30 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås en bevilgning som vil medføre 46 mill. kroner mer til ordningen enn i regjeringens forslag.

Innovative innkjøp

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener offentlige innkjøp i større grad skal oppfylle viktige mål om innovasjon, miljø- og klimafor-

bedringer og et seriøst arbeidsliv. Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 25 mill. kroner til en mer robust ordning for risikoavlastning for innovative offentlige innkjøp.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener bevilgningene under Innovasjon Norges prosjekter og fond i større grad må innrettes mot grønn innovasjon og omstilling, og at Innovasjon Norges oppgave ikke bør være å støtte petroleumsmarkedet aktiviteter. Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle ubundne midler under Innovasjon Norges ordninger i 2019 vris fra petroleum og over til andre næringer.»

Dette medlem mener at når fremtidens transportmidler skal utvikles, er bare nullutslippsløsninger godt nok. Dette medlem vil derfor legge til rette for at flere fiskere skal kunne bruke ny teknologi for elsjarker for å redusere utslipp, og viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 50 mill. kroner til et låneprogram for elsjark.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at helseindustrien kan både gi mange nye arbeidsplasser i privat sektor, styrke vår offentlige helsetjeneste og gi eksportmuligheter. For å styrke vekstmulighetene til norsk helseindustri, vil disse medlemmer bl.a. opprette en ny, tverrgående ordning i virkemiddelapparatet, som kan følge opp prosjekter fra idé til marked/innkjøp. Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 50 mill. kroner til Pilot-H i innovasjon Norge.

POST 71 INNOVATIVE NÆRINGSMILJØER, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at næringsklyngene er viktige omstillingsmotorer, ved at små og store kunnskapsbedrifter kan jobbe sammen og dele kompetanse. Disse medlemmer merker seg at forskning viser at selskaper i næringsklynger vokser mer og skaper mer verdier, og at de også er mer innovative enn selskaper som står utenfor næringsklynger.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Arbeiderpartiet i partiets alternative statsbudsjett satser der regjeringen foreslår kutt, og viser til at det i partiets alternative statsbudsjett foreslås å bevilge 15 mill. kroner mer enn regjeringen til klyngeprogrammet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti merker seg at klyngeprogrammet til Innovasjon Norge er under revidering, men stiller seg uforstående til at regjeringen foreslår å redusere bevilgningen for neste års budsjett. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der bevilgningen til klyngeprogrammet foreslås økt med 15 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

POST 74 REISELIV, PROFILERING OG KOMPETANSE, *kan overføres*

Komiteen viser til at reiselivet er en næring i vekst som skaper arbeidsplasser over hele landet. Komiteen mener vi må legge til rette for et reiseliv som skaper trygge norske arbeidsplasser, bygger opp under norsk eierskap og er mest mulig bærekraftig.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at posten foreslås redusert med 2 mill. kroner for å finansiere forslag til økt bevilgning til to norske geoparker.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at reiselivsnæringen er en av verdens raskest voksende næringer og at Norge har gode forutsetninger for å ta en større andel av denne veksten. Økt verdiskapning og helårs arbeidsplasser er en forutsetning for vekst. Det er viktig at veksten er bærekraftig. Vakker natur, lokal mat og en unik kulturarv gir opplevelser i verdensklasse.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil styrke Innovasjon Norges reiselivssatsing, med særlig vekt på reiselivsutvikling og Norgesreklame. Innovasjon Norge har et særlig oppdrag i å gjøre Norge kjent i utlandet for å tiltrekke seg turister. Norge oppleves å være mindre kjent internasjonalt enn våre konkurrenter som f.eks. Finland, Island og New Zealand. Det har vært en god vekst i reiselivet de siste årene godt hjulpet av en historisk lav kronekurs, men store deler av landet har imidlertid fortsatt 50 pst. ledig kapasitet, og løsningen på dette er flere besøkende.

Disse medlemmer er opptatt av å etablere et helhetlig system for destinasjonsutvikling, herunder velfungerende destinasjonsselskaper som særlig er viktig for de små og nystartede aktørene i reiselivet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til en nylig gjennomført undersøkelse fra Innovasjon Norge som viser at 65 pst. av befolkningen i de områdene som har flest turister i Norge, er tilhengere av en turistskatt. Disse medlemmer mener kommunene bør kunne ta inn et reisemålsbidrag fra tu-

riste og cruiseturister for finansiering av lokale fellesgoder.

Disse medlemmer mener det er uheldig at regjeringen i flere runder og med kort varsel har foreslått økt merverdiavgift for reiselivet. På to år ble merverdiavgiften økt med 50 pst. Dette vitner om en politikk som gir lite forutsigbarhet og svekker norsk reiselivs konkurransekraft, noe som bl.a. rammer små og mellomstore bedrifter i distriktene. Det er viktig at merverdiavgiften ikke økes videre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet satser på reiselivet, og viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å styrke reiselivssatsingen i Innovasjon Norge med 30 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at posten også skal finansiere økt bevilgning til to geoparker.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til forslag om at 3 mill. kroner av posten skal gå til finansiering av geoparker.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ønsker en vurdering av hvordan det offentlige reiselivsarbeidet bør organiseres for bedre samarbeid med næringen og en mer effektiv bruk av midler. En bærekraftig utvikling og profilering er viktig for at Norge skal kunne hente ut potensialet i et globalt reiselivsmarked.

Disse medlemmer anerkjenner reiselivets egen betydning og samspill med annet næringsliv i hele Norge, ofte i relasjon til primærnæringene. Reiselivet har stor betydning for et inkluderende og mangfoldig arbeidsliv. Disse medlemmer mener regjeringen skal legge til rette for utvikling av infrastruktur og tjenester i hele Norge, slik at reiselivsnæringen kan fortsette sin positive utvikling. Det må legges til rette for et bærekraftig og helårslig reiseliv i hele Norge. Det må tilrettelegges for bedre registrering, innrapportering, bearbeiding og tilgang på statistikk og markedsdata gjennom SSB som kommer hele reiselivet til gode.

POST 76 MILJØTEKNOLOGI, *kan overføres*

Komiteen viser til at Innovasjon Norges miljøteknologiordning skal bidra til å oppnå delmål 2 om flere vekstkraftige bedrifter.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil legge til rette for at det utvikles, testes og implementeres teknologi som kan ta oss inn i lavutslippssamfunnet på en måte som utvikler næringer og skaper arbeidsplasser. Norge har gode forutsetninger for å bli en viktig leve-

randør av miljøteknologiske løsninger. Disse medlemmer viser til at regjeringen har valgt å videreføre miljøteknologiordningen på dagens nivå.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Arbeiderpartiet i partiets alternative statsbudsjett har tatt til orde for en kraftfull styrking av miljøteknologiordningen, slik at de totale bevilningene under ordningen økes til 1 mrd. kroner. Samtidig foreslås det å inkludere en målrettet satsing på havbasert fornybar energi i ordningen. Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 434,5 mill. kroner mer til ordningen enn det regjeringen gjør.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti understreker at det er helt avgjørende å kutte så store klimagassutslipp som mulig, så raskt som mulig. Miljøteknologiordningen er en svært god ordning som gjør det mulig for norske bedrifter å utvikle, bygge og teste klima- og miljøvennlig teknologi med stort potensial. Dette medlem viser til høringsinnspill fra Forum for Miljøteknologi, som mener bevilningene til ordningen må økes til 1,5 mrd. kroner i løpet av et par år og at det er mer enn tilstrekkelig med innkomne kvalifiserte søknader. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der Miljøteknologiordningen foreslås styrket med 700 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

POST 80 NÆRINGSTILTAK PÅ SVALBARD

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett der det foreslås å øke posten med 10 mill. kroner.

2.4.24 Kap. 2426 Siva SF

Komiteen viser til at Siva er statens virkemiddel for tilretteleggende eierskap og utvikling av bedrifter og nærings- og kunnskapsmiljøer over hele landet. Siva har et særlig ansvar for å fremme vekstkraften i distriktene.

Komiteen viser til at fylkeskommunene fra og med 2020 overtar oppdragsgiveransvaret for inkubasjonsprogrammet og næringshageprogrammet.

Komiteen stiller seg spørrende til hvilke følger dette vil få for øvrige samspillsvirkemidler (klyngeprogrammet, Norsk katapult og Bedriftsnettverk). Målet bør være å se virkemidlene i sammenheng, samt forenkle programmene administrativt og rapporteringsmessig. Her kan blant annet Storbritannia og deres teknologisentre (catapults) være en interessant modell, med fysiske test- og demonstrasjonsfasiliteter med elementer av klynger og inkubatorer. Komiteen mener at Siva skal ha en sentral rolle i dette arbeidet.

Komiteen viser til at satsingen på de modne klyngene som redskap for å realisere nasjonale strategier og

løse samfunnsutfordringer bør styrkes. Klyngene kan vise til gode resultater med relativt beskjeden finansiering. Det kan vurderes om flere oppgaver skal pålegges enn i dag, blant annet internasjonale oppgaver knyttet til eksportnæringene. Satsingen på klyngene bør trappest opp og gis langsiktighet.

Komiteen viser til at økosystemet av statlige og andre offentlige bidragsytere til innovasjon, nyskaping, nyetablering og forretningsutvikling, er delt opp basert på funksjon og naturlig oppgavedeling. Dette gir gode muligheter for spesialisering og spisskompetanse innenfor de enkelte felt, men stiller samtidig store krav til samarbeid og samhandling på tvers av virkemidler. Tidligere evalueringer av virkemiddelapparatet viser at de enkelte deler i hovedsak løser sine oppgaver svært godt, og gir en stor merverdi til norsk næringsliv og verdiskaping. Fra og med 2020 overtar fylkeskommunene ansvaret som oppdragsgiver for inkubasjonsprogrammet og næringshageprogrammet. Dette er områder hvor kompetanse og samhandling på regionalt nivå kan være avgjørende for å lykkes, gjennom lokal og regional kjennskap til og samhandling med næringsliv, forvaltning og forsknings- og utviklingsinstitusjoner.

Komiteen legger til grunn at en slik organisering vil bidra til bedre måloppnåelse for disse områdene, og større regional og lokal forankring. Utfører vil i de fleste tilfeller fortsatt være som i dag.

Komiteen legger til grunn at dette vil bedre samordning og regional koordinering også inn mot klyngeprogrammene som Innovasjon Norge (Arena, NCE, GCE) administrerer og Norsk katapult som er administrert av Siva.

Komiteen er kjent med at det er en rekke vellykkede industriklynger, initiert og finansiert gjennom klyngeprogrammet Norwegian Innovation Clusters, som har nådd henholdsvis nivåene Norwegian Centres of Expertise (NCE) eller Global Centres of Expertise (GCE). Dette gjelder for eksempel industriklyngene NCE Maritime Cleantech og GCE Blue Maritime Cluster.

Komiteen vil be regjeringen komme tilbake på en egnet måte med en vurdering av hvordan en kan sikre at verdien av disse klyngene og klyngearbeidet kan ivaretas etter prosjektperiodens utløp.

Komiteen viser også til at det foregår en helhetlig gjennomgang av virkemiddelapparatet, og legger til grunn at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte når denne gjennomgangen er klar.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ønsker å styrke Siva, som spiller en viktig rolle med å tilrettelegge for nærings- og distriktsutvikling over hele landet.

Disse medlemmer ser det derfor som viktig å sikre Sivas egenkapital, og viser til Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at inkubasjonsprogrammet og næringshageprogrammet overføres til fylkeskommunene. Disse medlemmer understreker den avgjørende betydningen regional utvikling har i den grønne omstillingen samfunnet skal gjennom.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative statsbudsjett, der bevilgningen til de regionale utviklingsmidlene foreslås økt med 200 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett der midlene til regional utvikling er styrket.

POST 71 TILSKUDD TIL TESTFASILITETER

Komiteen viser til at tilskudd til testfasiliteter skal benyttes til å støtte investeringer i forbindelse med test- og demonstrasjonsfasiliteter som flere bedrifter kan benytte på deling.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at norsk katapult er en ordning med nasjonale sentre som tilbyr fasiliteter, utstyr, kompetanse og nettverk. Katapultsentrene gjør det enklere for innovative bedrifter å utvikle prototyper, teste, simulere og visualisere, slik at ideer utvikles raskere, bedre og med mindre risiko.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil styrke denne ordningen og viser til Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 20 mill. kroner mer enn regjeringen til katapultordningen i Siva, og at det i tillegg bevilges 25 mill. kroner til en egen katapult for helseteknologi.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti går imot regjeringens forslag om å redusere tilskuddet til testfasiliteter, og viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å styrke tilskuddet til testfasiliteter med 25 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

2.4.25 *Kap. 2429 Eksportkredittordningen*

Post 90 behandles i finanskomiteen.

Komiteen viser til at formålet med eksportkredittordningen er å fremme norsk eksport gjennom å tilby et konkurransedyktig tilbud til norske eksportører av kapitalvarer og arbeids- og tjenesteytelser. Komiteen ser det som positivt at ordningen nå er utvidet til også å omfatte en midlertidig ordning rettet mot kjøp av skip bygget ved verft i Norge til bruk i Norge.

Komiteen merker seg at utlånsporteføljen under ordningen fortsatt er særlig knyttet opp mot olje og gass og maritime næringer, og at porteføljen preges av store enkeltleveranser. Komiteen ser det som positivt at Eksportkreditt Norge neste år skal fortsette arbeidet med å gjøre eksportkreditttilbudet bedre kjent også for øvrige deler av norsk næringsliv, bl.a. for små og mellomstore bedrifter og bedrifter innenfor fastlandsnæringer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Stortinget har bedt regjeringen om å utrede en midlertidig toppfinansieringsordning på markedsmessige vilkår for nærskipfarten gjennom GIEK og Eksportkreditt. Disse medlemmer mener det haster med å ta initiativ til å etablere en slik ordning.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen opprette en midlertidig toppfinansieringsordning på markedsmessige vilkår for nærskipfarten gjennom GIEK og Eksportkreditt Norge, og komme tilbake til Stortinget i revidert nasjonalbudsjett med faktisk utforming av en slik ordning.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Norge og verden må gjennom et stort skifte fra oljeavhengighet til andre næringer. Virkemiddelapparatet i næringslivet må omlegges helhetlig for å sikre at omstillingen går raskest mulig.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge føringer for eksportkredittordningen, slik at støtte til prosjekter innenfor fornybar energi og andre næringer prioriteres foran støtte til olje- og gassprosjekter.»

2.4.26 *Kap. 2460 Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)*

Komiteen viser til at GIEK er en viktig aktør for å fremme norsk eksport gjennom konkurransedyktige garantiordninger. Komiteen merker seg at regjeringen har bedt om en salgs- og avviklingsfullmakt av GIEK kredittforsikring AS, og at GIEK som en del av sitt tilbud skal kunne erstatte dette ved å tilby kortsiktig kredittforsikring fra 2020. Komiteen har videre merket seg at en slik ordning skal være et supplement til markedet. Komiteen vil påpeke behovet norske bedrifter har for å ha velfungerende, god tilgang på kredittforsikringsordninger. Komiteen har videre merket seg at for GIEK er det totalt utestående garantiansvaret på 88 mrd. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at GIEK Kredittforsikring AS tilbyr forsikring i et marked som svinger med internasjonale konjunkturer, og at dette er en vital ordning for mange bedrifter innen sjømat og industri. Disse medlemmer viser til at flere høringsinstanser har uttrykt motforestillinger mot salg eller nedleggelse av GIEK Kredittforsikring, fordi det er usikkerhet knyttet til hvorvidt fullgode alternativer vil komme på plass.

Disse medlemmer mener regjeringens forslag om salg eller nedleggelse av GIEK Kredittforsikring er preget av en malplassert markedsideologi og privatiseringsiver, og vitner om manglende forståelse for statens

rolle i næringspolitikken. Disse medlemmer viser til regjeringens begrunnelse for forslaget, nemlig at manglende lønnsomhet og «potensiell statsstøtteproblematikk» gjør at det «ikke er mulig» å opprettholde selskapet slik det er i dag. Hvordan man slutter fra «potensielle problemer» til «ikke mulig», fremstår for disse medlemmer som et logisk mysterium.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om ikke å selge hele eller deler av GIEK Kredittforsikring, men beholde selskapet som i dag.»

3. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 10)

3.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 10

Oversikten nedenfor viser budsjettforslaget fra regjeringen i Prop. 1 S (2019–2020) for rammeområde 10. 90-poster blir behandlet av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2 (2019-2020)
Utgifter			
<i>Nærings- og fiskeridepartementet</i>			
917		Fiskeridirektoratet	
	1	Driftsutgifter	417 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter	11 200 000
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i>	90 000 000
919		Diverse fiskeriformål	
	22	Innsats mot marin forsøpling	5 000 000
	73	Tilskudd til kompensasjon for CO ₂ -avgift	255 000 000
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	1 900 000
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	3 000 000
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i>	7 300 000
Sum utgifter rammeområde 10			790 900 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2 (2019-2020)
Inntekter			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3917		Fiskeridirektoratet	
	1	Refusjoner og diverse inntekter	5 850 000
	5	Saksbehandlingsgebyr	18 700 000
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og utvikling	4 700 000
	86	Forvaltningssanksjoner	1 000 000
Sum inntekter rammeområde 10			30 250 000
Netto rammeområde 10			760 650 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 917, post 1	kap. 3917, post 1
kap. 917, post 21	kap. 3917, post 22

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 917, post 22 og kap. 919, post 76, slik at summen av overskridelser under kap. 917, post 22, kap. 919, post 76 og kap. 923, post 22 tilsvarer merinntekter under kap. 5574, post 74.

3.2 Rammevedtak rammeområde 10

Ved Stortingets vedtak av 27. november 2019 er netto rammebeløp for rammeområde 10 satt til 777 150 000 kroner.

3.3 Generelle merknader

3.3.1 Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, peker på at fiskeri- og havbruksnæringen vil være en viktig del av norsk økonomi i fremtiden, og støtter regjeringens hovedmål om at Norge fortsatt skal være en ledende havnasjon. Flertallet viser til havstrategien Ny vekst, stolt historie (2017), stortingsmeldingen om Hav i utenriks- og utviklingspolitikken (2017), og regjeringens oppdaterte havstrategi Blå muligheter (2019). Flertallet viser til

at Norge er verdens nest største sjømateksportør, og at eksport til EU utgjør 67 pst. av den samlede eksportverdien av norsk sjømat. Flertallet merker seg at regjeringen arbeider for avtaler om felles forvaltning av fiskebestander som sikrer bærekraftig høsting og forvaltning av fiskeriene, og viser særlig til arbeidet med å etablere et nytt avtaleverk om det framtidige samarbeidet med Storbritannia om fellesbestandene i Nordsjøen. Flertallet understreker viktigheten av mer verdiskaping fra havet og kysten, og viser til at Norge i dag har et kvotesystem som er stabilt og forutsigbart, men som gir lite fleksibilitet til aktørene. Flertallet viser til at regjeringen derfor prioriterer arbeidet med oppfølging av Meld. St. 32 (2018–2019) Et kvotesystem for økt verdiskaping – En fremtidsrettet fiskerinæring, som foreslår et kvotesystem som er mindre krevende for næringen og forvaltningen. Flertallet støtter regjeringens målsetting om en fortsatt bærekraftig forvaltning, økt verdiskaping i fiskerinæringen, bedre utnyttelse av hele fisken og aktivitet langs hele kysten. Flertallet støtter også regjeringens arbeid for å bekjempe ulovlig, urapportert og uregulert fiske og fiskerikriminalitet, og merker seg at dette er høyt prioritert.

Flertall viser til den udokumenterte påstanden i Sosialistisk Venstrepartis generelle merknader om at kvoter flyttes sørover på grunn av fjerning av regiongrenser, og at det har skjedd en forflytning av fiskerettigheter fra nord til sør. Flertallet viser til Meld. St. 32 (2018–2019) kapittel 7.4.2, når det gjelder geografisk fordeling av eierskap der det står at «den geografiske spredningen ser i stor grad ut til å ha vært opprettholdt» (gjelder perioden 2003–2017). Når det gjelder landin-

ger, viser samme kapittel en vesentlig reduksjon i Møre og Romsdals andel av fersk hvitfisklandinger, og en økning fra 25 til 35 pst. for Finnmark. For øvrige fylker er det små endringer. Hovedinntrykket er at strukturering har ført til færre fartøy, høyere lønnsomhet, mer stabile arbeidsplasser og bedre driftsgrunnlag, men det har skjedd innenfor samme region.

Flertallet viser til at gjennom behandlingen i Stortinget er føringstilskuddet videreført som et spleiselag mellom staten og fiskesalgslagene.

Flertallet viser ellers til behandlingen av Meld. St. 32 (2018–2019), og at f.eks. pliktssystemet ikke foreslås opphevet, mens vilkårene foreslås strammet inn når det gjelder bearbeidingskrav.

Det vises også til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett med økning i formuesskatt, personskatt, utbytteskatt og selskapskatt, samt fjerning av verdsettelsesrabatt, noe som vil medføre en betydelig skatteskjerpelse for dem som fisker med eget fartøy, eller som er deleier i fartøy, selv om en tar hensyn til økt fiskerifradrag med maksimalt 5 000 kroner. Spesielt vil dette ramme eiere av fartøy med lavt eller negativt resultat, og ved uttak fra bedriften. Dette vil redusere inntekt og investeringsevne i fiskeriene, noe som vil få negative konsekvenser i distriktene, både på land og sjø.

Når det gjelder havbruk, understreker flertallet at alle lokasjoner og tillatelser forutsetter utslippstillatelse og miljøovervåkning, som sikrer at virksomheten er innenfor naturens tåleevne. Dyrevelferd overvåkes også kontinuerlig, og god dyrehelse er en forutsetning for drift. Flertallet viser også til trafikklyssystemet som er innført for å ytterligere sikre en bærekraftig vekst og omfang av virksomheten. Havbruksfondet fordelte om lag 2,7 mrd. kroner til vertskommunene for havbruk i forbindelse med tildeling av konsesjoner i 2018. Dette kommer i tillegg til den aktiviteten og etterspørselen virksomheten ellers bidrar med i havbruksregionene.

3.3.2 Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet er opptatt av at fiskeressursene er fellesskapets eiendom som skal bidra til verdiskaping og sysselsetting i en framtidrettet sjømatnæring. Vårt mål er at Norge skal være verdens fremste sjømatnasjon, og vi vil derfor satse på de naturgitte fortrinnene som havet, fjordene og den lange kystlinjen gir, for å sikre økt verdiskaping og mer sysselsetting. Samtidig må det satses i hele den marine verdikjeden. Disse medlemmer vektlegger betydningen av å ha en variert flåte som sikres langsiktige og forutsigbare rammebetingelser. Det må arbeides aktivt mot sosial dumping både på sjø og land.

Fiskeeksporten fra Norge er rekordhøy, men altfor mye sjømat sendes nå ubearbeidet ut av landet. Dette betyr tap av både arbeidsplasser og verdiskaping. Regjeringen foreslår flere uheldige kutt som å fjerne forslag

om bevilgning til føringstilskuddet, som skal sikre at fisk kan leveres også til mindre fiskemottak. Dette kan føre til at fiskemottak blir lagt ned og svekke muligheten for å foredle mer sjømat langs kysten. Disse medlemmer vil beholde føringstilskuddet og stimulere til utvikling og innovasjon i foredlingsleddet, og dermed bidra til flere arbeidsplasser på land. Vi foreslår også å styrke bioøkonomiordningen i Innovasjon Norge. Vi vil også reversere regjeringens smålige kutt i støtten til velferdsstasjoner for fiskere. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiets satsing på flere arbeidsplasser innenfor sjømatsektoren er både god klimapolitikk og god næringspolitikk.

Disse medlemmer vil legge til rette for en bærekraftig havbruksnæring som vil sikre økt verdiskaping og flere nye arbeidsplasser langs hele kysten, og bidra til å løse den globale utfordringen med dårlig tilgang på proteinrik mat.

3.3.3 Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at fiskeri- og oppdrettsnæringen skaper store verdier. Senterpartiet mener fiskeressursene tilhører det norske folk. Ressursene må forvaltes på en måte som sikrer verdiskaping og arbeidsplasser i lokalsamfunn langs hele kysten.

Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett og merknadene til de ulike kapitlene og postene i denne innstillingen.

Senterpartiet styrker for øvrig fiskeriene gjennom sin skatte- og avgiftspolitik. Senterpartiet går for eksempel imot å innføre full CO₂-avgift for fiskeri. I stedet vil Senterpartiet ha en målrettet ordning for å sikre fornying av sjarkflåten. Disse medlemmer viser også til at Senterpartiet har vært tydelige på at vi avviser enhver form for statlig ekstraskatt på både oppdrett og fiskeri.

3.3.4 Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at fiskerinæringen er en av de viktigste næringene i Norge. Fiskeri er ett av svarene på hva Norge skal leve av i fremtiden. Riktig forvaltet kan fiskeri og havbruk være fornybare næringer som vil sikre verdiskaping og arbeidsplasser i overskuelig fremtid. Derfor må vi sørge for at ressursene forvaltes bærekraftig og kommer fellesskapet og lokalsamfunnene til gode. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti har foreslått å grunnlovfeste disse prinsippene, som et viktig grep for å sikre at fiskeri kan bli en næring som kan komme alle til gode i generasjonene etter oss.

Dette medlem stiller seg undrende til regjeringens manglende forståelse for potensialet i å utvikle kysten og fiskeriene i hele landet. Siden Høyre- og Framskrittsparti-regjeringen ble etablert i 2013, har den kut-

tet i tiltak for næringsutvikling langs kysten, avviklet Marint verdiskapingsprogram, fjernet en rekke støtteordninger for fiskere og redusert støtten til kommunale fiskerihavnprosjekt. Fylkesbindingene for fiskekvoter har blitt endret, slik at kvotene samles på færre hender og flyttes sørover. Taket for fiskekvoter er hevet, og den forrige fiskeriministeren forsøkte å avvikle pliktsystemet på et vis som flyttet store verdier fra kystsamfunn til noen få trålere.

De t t e m e d l e m viser til Meld. St. 32 (2018–2019) Et kvotesystem for økt verdiskaping – En fremtidsrettet fiskerinæring, og mener regjeringens forslag i denne meldingen forsterker tendensen med konsentrasjon av fiskeriets verdier på færre hender, og utviser en markedsbasert tankegang som strider imot prinsippet om at de marine ressursene tilhører fellesskapet i Norge. Fiskerinæringens motstand mot meldingen bærer bud om regjeringens manglende forståelse for næringens behov og potensial.

De t t e m e d l e m vil beholde hele føringstilskuddet, som er av stor betydning for både kystflåte, landindustri og arbeidsplasser langs kysten. De t t e m e d l e m mener det er tydelig at regjeringen lytter mer til de store selskapene innenfor fiskeri og oppdrett enn til kystsamfunnene og de små aktørene.

De t t e m e d l e m viser til at Sosialistisk Venstreparti har foreslått å erstatte pliktsystemet med en alternativ modell, hjemfallsmodellen, hvor kvotene trålerne har fått gjennom pliktsystemet, gradvis fases tilbake til kystflåten.

De t t e m e d l e m er svært kritisk til regjeringens politikk for oppdrettsnæringen. Dette er en næring med enorme muligheter, dersom den forvaltes riktig. Det krever at driften skjer på bærekraftig vis, uten å skade natur, og at verdiene som skapes kommer lokalsamfunn og fellesskapet til gode, ikke bare noen få. Da må man gå bort fra dagens system for oppdrettstillatelser, hvor den som kan betale mest, får nye tillatelser. De t t e m e d l e m vil vri dette systemet slik at tillatelser gis til anlegg som kan dokumentere at de er forurensningsfrie, hvor dyrevelferden er god og avfall blir behandlet som en ressurs. De t t e m e d l e m viser til NOU 2019:19 Skattlegging av havbruksvirksomhet, og mener det er på høy tid å styrke beskatningen av den svært lønnsomme havbruksnæringen som kommer fellesskapet og de gjeldende lokalsamfunnene til gode.

3.3.5 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 10

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærforslag under rammeområde 10 presentert.

Tabellen viser Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre sitt forslag på rammeområde 10, og de alternative budsjettene til Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Til- legg 1 og 2	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV
Utgifter (i tusen kroner)							
917		Fiskeridirektoratet					
	1	Driftsutgifter	417 500	417 500 (0)	417 500 (0)	416 300 (-1 200)	422 500 (+5 000)
919		Diverse fiskeriformål					
	71	Tilskudd til velferdsstasjoner	0	2 500 (+2 500)	0 (0)	0 (0)	2 500 (+2 500)
	71	Gjeninnføre tilskudd til velferdsstasjoner for fiskere (ny)	0	0 (0)	0 (0)	2 500 (+2 500)	0 (0)
	71	Velferdsstasjoner	0	0 (0)	2 500 (+2 500)	0 (0)	0 (0)
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 100 (+2 100)
	73	Tilskudd til kompensasjon for CO ₂ -avgift	255 000	255 000 (0)	255 000 (0)	0 (-255 000)	255 000 (0)
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	3 000	17 000 (+14 000)	50 500 (+47 500)	23 000 (+20 000)	36 800 (+33 800)
		Sum utgifter	790 900	807 400 (+16 500)	840 900 (+50 000)	557 200 (-233 700)	834 300 (+43 400)
Inntekter (i tusen kroner)							
		Sum inntekter	30 250	30 250 (0)	30 250 (0)	30 250 (0)	30 250 (0)
		Sum netto	760 650	777 150 (+16 500)	810 650 (+50 000)	526 950 (-233 700)	804 050 (+43 400)

3.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 10

Komiteen viser til behandlingen av Innst. 2 S (2019–2020) 27. november 2019. Det vises videre til partienes merknader i denne innstillingen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti er opp-tatt av at klimautslippene skal ned uten at folk skal måtte frykte for jobbene sine. Når utslipp skal ned, er det viktig med god dialog med næringen. Disse medlemmer foreslår derfor at Stortinget ber regjeringen inngå en forpliktende avtale med havbruksnæringen, og fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen inngå en forpliktende avtale med havbruksnæringen om minimum 40 pst. reduksjon i klimagassutslippene fra næringen innen 2030.»

3.4.1 Kap. 917 Fiskeridirektoratet

Komiteen viser til at Fiskeridirektoratet er det sentrale rådgivende og utøvende forvaltningsorganet for fiskeri- og havbruksnæringen. Komiteen viser videre til at Fiskeridirektoratets overordnede mål er å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Komiteen merker seg at de faglige oppgavene i Fiskeridirektoratet er fordelt på tre virksomhetsområder: havressursforvaltning, akvakulturforvaltning og marin arealforvaltning.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Styrking av den nasjonale havressursforvaltningen

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til finansiering over statsbudsjettets kap. 917 Fiskeridirektoratet, post 22 Fiskeriforskning og -overvåking.

Flertallet viser til inntektene fra fiskeriforskningsavgiften, kap. 5574, post 74, som ble innført fra 2014 som følge av omlegging (avvikling) av ordningen med kvoter til forskningsformål:

«Avgiften til fiskeriforskning og overvåking skal først og fremst bidra til å dekke kostnader til å innhente kunnskapsgrunnlag for en bærekraftig høsting av de villevende marine ressursene, men kan også etter en konkret vurdering nyttes til annen kunnskapsinnhenting som bidrar til å realisere havressurslovens formål», jf. Prop. 1 S (2013-2014) FKD, side 74.

Flertallet viser videre til at det årlig er større inntekter enn reelle kostnader, og at det per medio oktober 2019 er en merinntekt på ca. 5 mill. kroner fra fiskeri-

forskningsavgiften, som man kan omdisponeres til valgte satsinger.

Flertallet påpeker at norsk fiskeriforskning og forvaltning anses som «verdensledende» for de store vandrende fiskebestandene, eksempelvis for bestandene i Barentshavet (torsk/skrei, hyse og lodde) og i Norskehavet (norsk vårgytende sild og makrell). Men for lokale kystnære bestander er det til dels mangelfullt kunnskapsgrunnlag og «hull» i forvaltningen. Eksempelvis er bestandene av kysttorsk og kystnær uer i veldig dårlig forfatning.

Flertallet viser til at det er etablert fjordlinjer langs kysten fra grensen mot Russland til Stad, hvor det er innført en rekke reguleringsiltak innenfor disse linjene. Flertallet mener det er viktig å ha en kunnskapsinnhenting for å utrede og foreslå lokale reguleringsiltak (eksempelvis justering av fjordlinjer og tiltak innenfor disse), når dette vurderes nødvendig for å gjenoppbygge eller opprettholde lokale bestander på et nivå som sikrer at bestandens reproduksjons- og høstingspotensial utnyttes optimalt.

Flertallet mener derfor en satsing på styrket kunnskapsgrunnlag og økt regional medvirkning i ressursforvaltningen for kystnære bestander er viktig og vil komme fiskerinæringen til gode, samt gi økt lønnsomhet gjennom mer bærekraftig høsting og bedre utnyttelse av lokale marine bestander. En slik satsing på dette området vil også bidra til økt legitimitet i næringen og således også styrke nasjonal fiskeriforvaltning og bidra til å realisere havressurslovens formål, ved at Fiskeridirektoratet tilføres nye ressurser og involveres i forvaltningen av kystnære lokale bestander av kommersiell betydning i de forskjellige regionene. En slik satsing må ha nærhet til aktuelle kystnære ressurser og fiskeriaktivitet.

Flertallet påpeker at dette gjør det mulig med en aktiv rolle i en situasjon med et sterkt fremvoksende og uregulert turistfiske – som i all hovedsak utgjør et beskatningstrykk på lokale bestander som kveite, uer, steinbit og ikke minst kysttorsk. Et uregulert turistfiske har trolig medvirket til lokal overbeskatning av «attraktive» fiskeslag og etter manges mening blitt et ressursløseri, en utvikling aktører både i fiskeri- og reiselivsnæringen i nord er svært bekymret for.

Flertallet ber regjeringen se på muligheten til å etablere et pilotprosjekt ved å benytte fiskeriforskningsmidler til en regional styrking av havressursforvaltningen.

Komiteen viser til at Fiskeridirektoratet over en lang periode har arbeidet med å utvikle et kvoteregister som gir presis oversikt over kvoter tilhørende hvert enkelt fartøy. Dette verktøyet vil ha stor betydning for effektiv kvotekontroll både hos direktoratet og hos salgslagene. Et effektivt kvoteregister vil også gjøre det

mulig å etablere en friere tilpasning for hvert enkelt fartøy hvor restkvote eller overfiske av egen kvote kan gjøres opp individuelt i påfølgende år. Komiteen vil følge dette arbeidet tett, og ser frem til en snarlig ferdigstillelse av registeret.

Komiteen viser til en eventuell etablering av nytt bygg for Havforskningsinstituttet (HI) og Fiskeridirektoratet i Bergen. Havforskningsinstituttet har i dag et samarbeid med Bergen Akvarium. Komiteen er kjent med at det arbeides med en ny lokalisering av akvariet.

Komiteen viser til at det er behov for økt kunnskap om kystøkosystemene og sammenhengene mellom hav- og kystøkosystemene. Dette vil bidra til bedre rådgiving innenfor fiskeri og havbruk.

Komiteen støtter at regjeringen foreslår å sette av 10 mill. kroner til å styrke dette arbeidet ved å bygge opp ny overvåkingsinfrastruktur som skal samle inn data som blant annet kan gi informasjon om algeoppblomstring.

Komiteen vil påpeke at det er viktig at man også ser på muligheten for at andre enn det offentlige selv kan stå for leveranser og eventuelt drift av et nytt overvåkingssystem. Det er imidlertid viktig at det så raskt som mulig kommer på plass et slikt system for å kunne stå bedre rustet mot en fremtidig oppblomstring av giftalger.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett der posten er foreslått redusert med 4,2 mill. kroner. Det utgjør en reduksjon av posten med 1 pst.

Disse medlemmer er bekymret for utviklingen i turistfisket og manglende kontroll med at regelverket etterleves. Disse medlemmer viser til partiets alternative statsbudsjett der det er foreslått satt av 3 mill. kroner til økt kontroll med turistfisket.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen på denne posten med 5 mill. kroner for å styrke pilotprosjektet for grønn teknologi på oppdrett i Hardangerfjorden.

3.4.2 Kap. 919 Diverse fiskeriformål

Komiteen viser til at bevilgningen skal fordeles som erstatninger, tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, tilskudd til fiskeriforskning og tilskudd til informasjon om ressursforvaltning.

POST 71 (NY) TILSKUDD TIL VELFERDSSTASJONER, *kan overføres*

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kris-

telig Folkeparti, har merket seg at regjeringen i budsjettproposisjonen foreslår at det ikke bevilges penger til delfinansiering av velferdsstasjoner for fiskere drevet av Norges Fiskarlag og Den Indre Sjømannsmisjon for budsjettåret 2020. Flertallet registrerer at utviklingen i flåten går mot mer velutstyrte fartøyer med bekvemmeligheter om bord, men at det særlig for mannskap på små og eldre fartøyer fortsatt er viktig å kunne benytte tilbudet ved velferdsstasjonene. Velferdsstasjonene har også en viktig funksjon som sosiale møteplasser. På denne bakgrunn foreslår flertallet at det bevilges 2,5 mill. kroner til formålet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det er viktig å videreføre støtten til velferdsstasjoner for fiskere. Disse medlemmer viser til partiens alternative statsbudsjetter der posten er foreslått opprettholdt med 2,5 mill. kroner.

POST 72 (NY) SIKKERHETSOPPLÆRING FOR FISKERE

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at fiskerinæringen skiller seg ut som en av de mest ulykkesutsatte næringene. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti i partiets alternative statsbudsjett 2,1 mill. kroner til sikkerhetsopplæring for fiskere.

POST 73 TILSKUDD TIL KOMPENSASJON FOR CO₂-AVGIFT

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår å oppheve den reduserte satsen i CO₂-avgiften på mineralske produkter for fiske og fangst i nære farvann, og samtidig innføre en midlertidig kompensasjonsordning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter at det i forbindelse med innføring av økt CO₂-avgift for fiskeflåten innføres kompenserende tiltak. Disse medlemmer merker seg at nærmere retningslinjer for kompensasjonsordningen er under utarbeidelse, og ser det som viktig at regjeringen holder fast ved forutsetningene for at næringen har gått i dialog om innretningen av kompensasjonsordningen, herunder sikrer forutsigbarhet for ordningen over tid. Disse medlemmer er kjent med at en utfasing av ordningen vil kunne få store konsekvenser for særlig kystflåtens driftsmønster.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med fiskerinæringen for å avklare nærmere retningslinjer for kompensasjonsordningen for CO₂-avgift i fiskeriene, og sikre at innretningen på ordningen gir forutsigbarhet og ikke bryter med forutsetningene som ble lagt til

grunn. Ordningen må ikke være til hinder for at fisken føres i land langs kysten for bearbeiding.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett der det foreslås å beholde lav sats på CO₂-avgiften for fiskeri. Det vil således ikke være behov for en kompensasjonsordning. Disse medlemmer reagerer på at regjeringen bare legger opp til en midlertidig kompensasjonsordning. Det er store deler av fiskeflåten der det ikke er økonomi til å gjøre tiltak for å unngå økte kostnader. Disse medlemmer mener også at avgiften kan ramme andre fiskeripolitiske mål som jevn landing av fisk gjennom året og fiske på de mindre økonomisk lønnsomme arter. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslår en støtteordning på 60 mill. kroner for å gjennomføre tiltak for å redusere utslipp fra sjarkflåten.

POST 75 TILSKUDD TIL NÆRINGSTILTAK I FISKERIENE, *kan overføres*

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår å kutte tilskudd til velferdsstasjoner samt det såkalte føringstilskuddet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, har merket seg at regjeringen i budsjettproposisjonen foreslår å overføre finansieringen av føringstilskuddet til fiskesalgslagene gjennom bruk av inndratte midler. Flertallet mener at innføring av en ny ordning bør skje over tid. På denne bakgrunn foreslår flertallet at det bevilges 14 mill. kroner til formålet over statsbudsjettet, og at det resterende beløpet finansieres gjennom fiskesalgslagenes konto for inndratte midler, slik at det til sammen stilles det samme beløpet til rådighet til formålet i 2020 som man har for 2019.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen først foreslo å fjerne hele føringstilskuddet, noe som ville rammet kysten hardt. Forslaget er naturlig nok blitt møtt med store protester, og det ble varslet at en rekke fiskemottak langs kysten sto i fare for å måtte legges ned. Disse medlemmer merker seg at regjeringspartiene nå ser ut til å ha moderert seg til å foreslå kutt på bare deler av føringstilskuddet. Disse medlemmer viser til at regjeringspartiene har ført en rotete prosess som har skapt stor usikkerhet langs kysten. Disse medlemmer vil beholde hele føringstilskuddet, og forventer at regjeringspartiene i framtiden skaper ro rundt denne viktige ordningen.

Disse medlemmer vil legge til rette for mer norsk bearbeiding av fisk for å øke verdiskapingen og

skape arbeidsplasser. Disse medlemmer støtter ikke regjeringens store kutt i bevilgingen som bl.a. finansierer selfangst og føringstilskuddet. Disse medlemmer vil styrke føringstilskuddet, som bl.a. sikrer at fisk kan leveres også til mindre fiskemottak langs hele kysten.

Disse medlemmer vil ha en økt satsing på fiskeindustrien med et løft for forskning, utvikling og innovasjon. Målet er å gjøre det lønnsomt for industrien å bearbeide mer fisk langs kysten av Norge og mindre attraktivt å sende fisken ut av landet for videreføring. Dette vil øke verdiskapingen og gi flere viktige arbeidsplasser langs kysten.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ønsker også å styrke bevilgningene til selfangst, og viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås en økt bevilgning på 47,5 mill. kroner mer enn regjeringens forslag på post 75 Tilskudd til nærings tiltak i fiskeriene.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener det er dramatisk å foreslå å kutte ut støtten til føringstilskudd selv om dette gjøres over tid. Disse medlemmer ønsker også et høyere nivå på støtten til selfangst. Det vises til Senterpartiets alternative statsbudsjett der posten er foreslått økt med 20 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti peker på at føringstilskuddet er helt nødvendig for å opprettholde den desentraliserte mottaksstrukturen langs kysten og en variert fiskeflåte. Dette medlem mener regjeringens forslag om å redusere føringstilskuddet er et forslag som vil ramme fiskerinæringen og kystsamfunnene hardt, og at forslaget om at føring heller skal finansieres av inndratte midler ville gått på bekostning av øvrige, nødvendige oppgaver.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 33,8 mill. kroner sammenlignet med regjeringens opprinnelige forslag, hvorav 23,8 mill. kroner går til å reversere regjeringens foreslåtte kutt i føringstilskuddet. De resterende 10 mill. kroner av dette beløpet skal gå til å etablere et verdiskapingsprogram for fiskeriene. Formålet med programmet er å bidra til utvikling av flere kvalitetsprodukter, økt verdiskaping og mer bearbeiding av fisk på land i Norge.

4. Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 11)

4.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 11

Oversikten nedenfor viser budsjettforslaget fra regjeringen i Prop. 1 S (2019–2020) for rammeområde 11.

I

90-poster blir behandlet av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2 (2019–2020)
			Utgifter
<i>Landbruks- og matdepartementet</i>			
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	1	Driftsutgifter	163 404 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 738 000
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold - ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 720 000
	50	Større utstysanskaffelser og vedlikehold - forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	288 000
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet.....	120 606 000
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter	1 369 024 000
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	13 331 000
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 200 000
1136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi.....	233 816 000
1138		Støtte til organisasjoner m.m.	
	70	Støtte til organisasjoner.....	39 302 000
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid - organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	1 298 000
	72	Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)	7 927 000
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	
	71	Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	30 205 000
1140		Høstbare viltressurser - forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.	
	1	Driftsutgifter	16 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter.....	22 000 000
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	41 278 000
1141		Høstbare viltressurser - jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.	
	23	Jegerprøve m.m., <i>kan overføres</i>	4 500 000
	75	Organisasjoner - høstbare viltressurser	6 889 000
1142		Landbruksdirektoratet	
	1	Driftsutgifter	241 733 000
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 051 000
	50	Arealressurskart	7 676 000
	60	Tilskudd til veterinærdekning	170 286 000

			Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2
Kap.	Post	Formål	(2019–2020)
	70	Tilskudd til fjellstuer	816 000
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	4 513 000
	72	Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, <i>overslagsbevilgning</i>	452 000
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i>	55 610 000
	74	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt.....	1 000 000
	77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i>	160 000 000
	78	Tilskudd til omstilling ved avvikling av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i>	20 000 000
	80	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	500 000
1148		Naturskade - erstatninger	
	71	Naturskade - erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	168 000 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 488 000
	71	Tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	79 774 000
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	38 944 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	14 533 000
	50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond (LUF)	1 250 553 000
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	303 747 000
	71	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	43 000 000
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 800 600 000
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	9 404 044 000
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	281 980 000
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 547 195 000
1151		Til gjennomføring av reindrifftsavtalen	
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet.....	36 600 000
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	7 300 000
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	88 200 000
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	4 000 000
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	
	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver.....	14 123 000
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	10 090 000
Sum utgifter rammeområde 11			19 863 334 000

Inntekter

Inntekter under departementene

4100		Landbruks- og matdepartementet	
	1	Refusjoner m.m.	126 000
	30	Husleie	972 000
4115		Mattilsynet	
	1	Gebyr m.m.....	199 828 000
	2	Driftsinntekter og refusjoner m.m.....	5 962 000
4136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	30	Husleie, Norsk institutt for bioøkonomi.....	18 533 000
4141		Høstbare viltressurser	
	1	Jegerprøve, gebyr m.m.....	4 500 000

			Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2 (2019–2020)
Kap.	Post	Formål	
4142		Landbruksdirektoratet	
	1	Driftsinntekter, refusjoner m.m.	44 363 000
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	85	Markedsordningen for korn	50 000
Sum inntekter rammeområde 11			274 334 000
Netto rammeområde 11			19 589 000 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2020 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1141 post 23	kap. 4141 post 1
kap. 1142 post 1	kap. 4142 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Store utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom, avgrenset

oppad til 25 mill. kroner. Ubenyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2020 kan overskride bevilgningen under kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 1 Driftsutgifter, med inntil 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2020 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade – erstatninger	90,5 mill. kroner
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket	116,2 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2020 kan selge innkjøpt og opprinnelig stats-eiendom for inntil 110 mill. kroner. Departementet kan trekke utgifter ved salget fra salgsinntektene før disse inntektsføres.

VI

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2020 kan gi Landbruksdirektoratet fullmakt til regnskapsføring av a konto forskudd til slakteri og meierier.

eri, og til forskningsavgift, omsetningsavgift og overproduksjonsavgift, mot mellomværendet med statskassen.

4.2 Rammevedtak rammeområde 11

Ved Stortingets vedtak av 27. november 2019 er netto utgiftsramme for rammeområde 11 fastsatt til 19 589 000 000 kroner.

4.3 Generelle merknader

4.3.1 Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at norsk landbruk er viktig for å opprettholde matvaresikkerhet, verdiskapning, bosetting og kulturlandskap. I tråd med Granavolden-plattformen ønsker regjeringen å ta vare på det unike ved norsk matproduksjon, som lav medisinbruk, høy dyrevelferd og en lang verdikjede. Flertallet viser til at regjeringen har opprettholdt en differensiert bruksstruktur, og peker på at bøndene med regjeringens politikk får mer frihet til å bestemme over egen eiendom og produksjon.

Flertallet viser til at landbrukspolitikken fire bærebjelker – et velfungerende importvern, samvirkebaserte markedsordninger, forhandlingsinstituttet med årlige jordbruksoppgjør og en eiendomspolitikk for å sikre den selveiende bonden – har tjent oss godt, og at de ligger fast. Flertallet understreker at regjeringen baserer sin landbrukspolitikkk på en klar forståelse av at bonden er selvstendig næringsdrivende, og at regjeringens landbrukspolitikkk har resultert i økt matproduksjon og god inntektsutvikling for norske bønder.

Flertallet viser til at regjeringens budsjettforslag for 2020 skal sikre fortsatt vekst i norsk økonomi, og at forslaget legger vekt på omstilling, økt konkurransekraft og flere arbeidsplasser. Dette gjelder også i landbruks- og matpolitikken, der regjeringen legger til rette for et mer effektivt landbruk, økt konkurransekraft for norske jordbruksprodukter og innovasjon og nyskaping i hele sektoren.

Flertallet merker seg at regjeringens budsjettforslag innebærer en økning på 5,0 pst. sammenlignet med vedtatt budsjett for 2019. Flertallet viser videre til at årets jordbruksoppgjør gir grunnlag for en inntektsvekst på 6,25 pst. per årsverk fra 2019 til 2020, og at årets oppgjør særlig styrker økonomien i kornproduksjonen og frukt- og grøntsektoren. Flertallet merker seg at hovedprioriteringene i budsjettforslaget er landbruk over hele landet, kompensasjons- og omstillingsordning for pelsdyroppdrettere, flytting av Veterinærinstituttet og forskning på klimatilpasset og lønnsom matproduksjon.

Flertallet viser til at endringer i klimaet kan innebære mer ekstremvær med større usikkerhet for av-

linger og produktkvalitet. Dette tilsier at det er et stort behov for forskning på klimatilpasset og lønnsom matproduksjon. Flertallet ønsker at den langsiktige matvareberedskapen styrkes av at næringsdrivende over hele landet aktivt bruker de biologiske ressursene.

Flertallet mener at videreføringen av ordningen med øremerkede tilskudd til klinisk veterinæravakt utenom ordinær arbeidstid i rammetilskuddet til kommunene i 2020 er viktig for å sikre et tilstrekkelig tilbud over hele landet. Flertallet legger også vekt på kunnskapsutvikling og fortsatt høy beredskap mot sykdom som truer helse og velferd hos landdyr og fisk, og mot sykdom som kan overføres fra dyr til menneske. Flertallet anser derfor at foreslått tilrettelegging for flytting av Veterinærinstituttet og samlokalisering med NMBU og øvrige forskningsmiljø på Ås i 2020, som tidligere er vedtatt i Stortinget, er nødvendige tiltak som forventes å gi gode synergieffekter både innenfor blå og grønn sektor.

4.3.2 Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil bygge opp under et aktivt skogbruk og legge til rette for utvikling av en sterk skog- og treindustri i Norge. En forsterket foredling av skogressursen i Norge vil bli en viktig del av en styrket fastlandsindustri og omstillingen av norsk økonomi. Sammenlignet med ren råvareeksport av tømmer kan både verdiskapningen og antall arbeidsplasser mangedobles med økt videreføring av råstoffet før produktene deretter selges. Disse medlemmer foreslår derfor å styrke viktige virkemidler som miljøteknologiordningen, bioøkonomiordningen og Siva. Dette er ordninger som kan bidra til innovasjon og utvikling av blant annet massivtre i bygg og limtre i bruer. Disse medlemmer mener også det er viktig å bruke mulighetene som ligger i gjenbruk av tre. Returtre gjør at trematerialer kan brukes flere ganger, og til slutt til energiformål. Derfor trenger Norge et nasjonalt anlegg for returtre. Disse medlemmer vil også styrke skogplantingen som et virkemiddel for å binde og lagre CO₂ gjennom fotosyntesen. Samtidig vil skogplanting styrke ressursgrunnlaget for norsk skogsindustri. Den gode politikken for industrien er helhetlig og konkret. Det handler blant annet om å sikre mer og nok kapital til reelle industriinvesteringer, styrke det framtidige ressursgrunnlaget med planting og bidra til klimavennlige offentlige innkjøp som stimulerer til ytterligere verdiskapning. I fagmiljøene er det flere gode prosjekter og ideer for ny produktutvikling. Det er enda flere av disse ideene som samfunnet vårt kan ha nytte av å gjennomføre for å bidra til økt verdiskapning og reduserte utslipp. Derfor vil disse medlemmer ha en merkbar forsterkning av politikken for skogbasert industri.

Disse medlemmer vil forsterke matproduksjonen på norske ressurser. De norske verdikjedene innen-

for jordbruk og matproduksjon er en del av løsningen på globale utslipps- og ressursutfordringer. Disse medlemmer la våren 2018 fram en opptrappingsplan for jordbruket. Planen viser hvordan jorda og beiteressursene i hele Norge må brukes for å sikre mer produksjon basert på norske ressurser, arbeidsplasser i alle deler av landet, størst mulig selvforsyning og tilpasning til et mer uforutsigbart klima. Slik kan vi øke kvaliteten og mengden av korn, grovfôr, grønnsaker, frukt og bær som vi kan produsere på våre egne arealer.

Fordi Norge er et land med begrensede jordbruksarealer, og betydelige deler av dette arealet ligger spredt ved fjorder og fjellområder, er det avgjørende med en klok politikk for samlet ressursutnyttelse som stimulerer til kornproduksjon der det er mulig. Kornarealet er blitt redusert i alle fylker i de siste årene. Dette har også skjedd i fylker som har betydelige områder som egner seg for korn, som for eksempel Akershus, Vestfold og Hedmark. I flere deler av landet er det grasbasert produksjon som er det avgjørende grunnlaget for å kunne produsere mat, og for verdiskaping i videreforedling. Dette ressursgrunnlaget kan utnyttes med drøvtyggere. Gras- og beitebasert matproduksjon på ressurser som i stor grad ellers vil bli stående uutnyttet, er gunstig for både selvforsyning, samlet ressursutnyttelse og biologisk mangfold. Denne avgjørende arbeidsdelingen mellom melk og kjøtt, og korn og grønt er viktig å hegne om og forsterke, og bidrar til at folk kan få trygg norsk mat av topp kvalitet.

Disse medlemmer viser til sitt alternative statsbudsjett, der det foreslås å sette av midler for å komme i gang med å opprette beredskapslagre for matkorn, såkorn og grasfrø. Tørkesommeren 2018 ga oss enda en lærdom om hvordan tilgangen til mat kan bli påvirket av blant annet kraftige værutslag. Sentralt for folk sin sikkerhet er det at samfunnet sørger for at matberedskapen blir bedre. Nok korn i starten av en krise kan være helt avgjørende for at samfunnet klarer å tilpasse seg en krevende situasjon. Det gjelder også å ha nok frø til å komme i gang igjen med produksjonen etter en sesong som har slått feil. Tilgang til nok og trygg mat er en del av vår felles forsikring som samfunn.

Disse medlemmer vil styrke Mattilsynet for å sikre trygg mat, friske dyr og god dyrevelferd. Mattilsynet har hatt flere store oppgaver å hanske med de siste årene. Skrantesyke, dyrevelferdsspørsmål, hundesykdommen og oppdrettsnæringen er noen av fagområdene som har krevd ressurser den siste tiden, og som illustrerer betydningen av at det er tilstrekkelig med ressurser til arbeidet som skal gjøres for å sikre god dyrehelse og mattrygghet. Det er også avgjørende for folkehelsen.

4.3.3 Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet vil føre en politikk som gir økt norsk matproduksjon

gjennom økt bruk av norske ressurser og et landbruk i hele landet. Dette vil bidra positivt til verdiskaping, bosetting og styrket beredskap.

Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett og merknader til de enkelte kapitler og poster i denne innstillingen. Senterpartiets landbrukspolitikk støttes opp gjennom positive grep på en rekke andre politikkområder, for eksempel innenfor skatt og avgift.

4.3.4 Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at all matjord i hele landet må holdes i hevd og dyrkes. I en usikker klima- og verdenssituasjon er det viktig at Norge tar mål av seg til å bli mer selvberget, både i mat- og fôrproduksjon. Dette medlem vil derfor ha et landbruk spredt over hele landet, der maten produseres basert på norske arealressurser.

Dette medlem viser til at fjorårets alvorlige tørkesommer vitnet om at klimaendringene skjer nå, og at jordbruket er den næringen som rammes først. Derfor må virkemiddelapparatet justeres for å legge til rette for matproduksjon over hele landet i et mer ustabil klima, med flere tiltak for reduserte klimagassutslipp, for eksempel gjennom et klimafond for landbruket og mer forskning.

Dette medlem mener inntekt er det viktigste virkemiddelet for å sikre flere av målene for jordbruket, som rekruttering, investeringer og økt norsk matproduksjon på norske arealressurser. Dette medlem mener at utøvere i jordbruket, som selvstendig næringsdrivende, skal ha muligheter til samme inntektsutvikling som andre i samfunnet.

Dette medlem går imot regjeringens politikk for et mer sentralisert landbruk som legger til rette for de største brukene. Denne politikken svekker muligheten til å ta jorda i hele landet i bruk. Dette medlem vil snu denne utviklingen og ta til orde for en tydeligere strukturprofil på politikken, med et øvre tak for hvor mange dyr per bruk en kan få tilskudd for. Dette medlem mener at et driftsvansketilskudd kan bidra til at mer av det tungdrevne arealet fortsatt kan tas i bruk.

Dette medlem jobber for et jordbruk med best mulig dyrevelferd. Dette medlem viser til Riksrevisjonens årlige revisjon for 2018, som slo fast at dyrelidelser får pågå for lenge på grunn av for dårlig oppfølging fra Mattilsynet. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor Mattilsynets arbeid med dyrevelferd styrkes, og midler settes av til en ny offentlig dyrevernsmerking.

Dette medlem mener Norge skal produsere bærekraftig og miljøvennlig mat og at andelen økologisk mat produsert og konsumert i Norge må øke. Dette medlem vil styrke Norsk senter for økologisk landbruk. Dette medlem mener også det bør føres en po-

litikk for redusert kjøttforbruk, med særlig vekt på å redusere forbruket av kjøtt basert på importerte fôrråvarer. Dette medlem vil videre understreke at det er viktig å sørge for at maten produsert i Norge faktisk blir konsumert gjennom arbeid med å redusere matsvinn.

Dette medlem viser til at skognæringen er en viktig del av framtidens industri i Norge. Gjennom kunnskap og teknologi kan man bruke hele treet til å skape høyverdige industriprodukter. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor programmet for bioøkonomi og Utviklingsfondet for skogbruket styrkes. Dette medlem mener at økt verdiskaping basert på skogbruk må balanseres mot hensynet til vern av sårbar natur. Den viktigste grunnen til tap av artsmangfold er nedbygging av uberørt natur. Virkemiddelapparatet kan derfor ikke oppfordre til at den siste resten av uberørt natur bygges ned.

4.3.5 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 11

Tabellen viser Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkepartis forslag på rammeområde 11 og de alternative budsjettene til Arbeiderpartiet, Senterpartiet, og Sosialistisk Venstreparti slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Til- legg 1 og 2	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV
Utgifter (i tusen kroner)							
1100		Landbruks- og matdepartementet					
	1	Driftsutgifter	163 404	163 404 (0)	163 404 (0)	161 804 (-1 600)	163 404 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	15 738	16 738 (+1 000)	15 738 (0)	15 738 (0)	15 738 (0)
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet					
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Veterinærinstituttet	120 606	120 606 (0)	120 606 (0)	140 606 (+20 000)	121 606 (+1 000)
1115		Mattilsynet					
	1	Driftsutgifter	1 369 024	1 369 024 (0)	1 389 024 (+20 000)	1 379 024 (+10 000)	1 389 024 (+20 000)
1136		Kunnskapsutvikling m.m.					
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi	233 816	233 816 (0)	233 816 (0)	233 816 (0)	236 316 (+2 500)
1138		Støtte til organisasjoner m.m.					
	70	Støtte til organisasjoner	39 302	39 302 (0)	39 302 (0)	44 302 (+5 000)	39 502 (+200)
	72	Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)	7 927	7 927 (0)	7 927 (0)	7 927 (0)	9 927 (+2 000)
	73	Etablering, dyrevernermerking av mat	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	3 000 (+3 000)
1142		Landbruksdirektoratet					
	60	Tilskudd til veterinærdekning	170 286	170 286 (0)	170 286 (0)	200 286 (+30 000)	170 286 (0)
	75	Staten overtar betaling av noen konkurransefremmende tiltak i meierisektoren (ny)	0	0 (0)	0 (0)	30 000 (+30 000)	0 (0)
	77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold	160 000	160 000 (0)	160 000 (0)	0 (-160 000)	160 000 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Til-				
			legg 1 og 2	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV
	81	Støtte beredskapslagring av såkorn og matkorn (ny)	0	0	0	30 000	0
				(0)	(0)	(+30 000)	(0)
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket					
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 488	3 488	3 488	3 488	7 488
				(0)	(0)	(0)	(+4 000)
	70	Skogplanting	0	0	0	30 000	0
				(0)	(0)	(+30 000)	(0)
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	79 774	78 774	89 774	99 774	57 774
				(-1 000)	(+10 000)	(+20 000)	(-22 000)
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak	38 944	38 944	38 944	48 944	14 944
				(0)	(0)	(+10 000)	(-24 000)
	75	Klimatilpassing og beredskapslagre matkorn, såkorn og grasfrø	0	0	30 000	0	0
				(0)	(+30 000)	(0)	(0)
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.					
	21	Spesielle driftsutgifter	14 533	14 533	14 533	14 533	19 533
				(0)	(0)	(0)	(+5 000)
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn					
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	10 090	10 090	10 090	15 090	10 090
				(0)	(0)	(+5 000)	(0)
		Sum utgifter	19 863 334	19 863 334	19 923 334	19 891 734	19 855 034
				(0)	(+60 000)	(+28 400)	(-8 300)
			Inntekter (i tusen kroner)				
4115		Mattilsynet					
	1	Gebyr m.m.	199 828	199 828	199 828	194 828	199 828
				(0)	(0)	(-5 000)	(0)
		Sum inntekter	274 334	274 334	274 334	269 334	274 334
				(0)	(0)	(-5 000)	(0)
		Sum netto	19 589 000	19 589 000	19 649 000	19 622 400	19 580 700
				(0)	(+60 000)	(+33 400)	(-8 300)

4.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 11

Komiteen viser til behandlingen av Innst. 2 S (2019–2020) 27. november 2019. Det vises videre til partienes merknader i denne innstillingen.

4.4.1 Kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet

Komiteen viser til at departementet skal legge til rette for at målene i landbruks- og matpolitikken blir nådd.

TILTAK MOT MATSVINN

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at et av FNs bærekraftsmål er at matsvinnet skal reduseres med 50 pst. innen 2030. For å lykkes med dette må mange ulike tiltak iverksettes i hele verdikjeden, og ikke minst er handelsnæringen viktig i denne sammenhengen. Matkasting og stort matsvinn er et stort etisk problem da det representerer en enorm sløsing med ressurser, samtidig som det har store konsekvenser både for matsikkerhet og klima.

Disse medlemmer viser til at Kristelig Folkeparti i 2016 fremmet forslag om bl.a. å utrede behovet for en matkastelov som skulle omfatte næringsmiddelindustrien og dagligvarebransjen (jf. Dokument 8:9 (2016–2017)), som fikk bred støtte i Stortinget. Regjeringen konkluderte med at det ikke var behov for en matkastelov, til tross for at Norge har forpliktet seg til å følge opp FNs bærekraftsmål. Disse medlemmer viser til at Stortinget i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 45 (2016–2017) Avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulær økonomi, vedtok å be regjeringen legge fram et forslag til en matkastelov. Et samlet storting mente loven må omfatte et påbud om å donere all spiselig overskuddsmat til veldedige formål, sekundært til dyrefôr, samt påby å offentliggjøre nøkkeltall knyttet til matsvinn. Et samlet storting mente en matkastelov vil kunne bidra til å redusere matsvinnet i Norge i tråd med våre forpliktelser i henhold til FNs bærekraftsmål (jf. Innst. 127 S (2017–2018) og vedtak 489 av 27. februar 2018). Disse medlemmer ser det som viktig at regjeringen nå følger opp Stortingets vedtak, og så raskt som mulig fremmer forslag om en matkastelov for Stortinget.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til matkastelov for Stortinget i løpet av 2020.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at Klima- og miljødepartementet har sendt et oppdragsbrev til Miljødirektoratet, hvor direktoratet bes utarbeide en skisse med forslag til

konkrete bestemmelser innen utgangen av 2019 som grunnlag for departementets videre arbeid i saken. Partene i bransjeavtalen har kommet med innspill til arbeidet, og disse innspillene er til vurdering i Miljødirektoratet. Departementene venter nå på Miljødirektoratets skisse, som skal oversendes innen utgangen av 2019. Departementene vil deretter ta stilling til videre oppfølging. Flertallet viser til at oppfølging av vedtak nr. 489 av 27. februar 2018 hører inn under Klima- og miljødepartementet, og legger til grunn at regjeringen legger fram for Stortinget et forslag om matkastelov.

HESTENÆRINGEN

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ser på hestenæringen som en viktig næring i hele landet. Inntektsgrunnlaget til store deler av hestesporten i Norge kommer fra Norsk Rikstoto, som har enerett på spill av hest.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil styrke økonomien i hestesporten og øvrig hestevirksomhet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å redusere totalisatoravgiften, og der det foreslås å sette av 100 mill. kroner for å dekke inn reduserte avgiftsinntekter i statsbudsjettet.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der totalisatoravgiften i sin helhet er foreslått fjernet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at genteknologien er i rask endring. Nye metoder for genmodifisering gjør det mulig å endre alle levende organismer. Det gir nye muligheter innenfor matproduksjon og medisin, men stiller oss som samfunn overfor store etiske og praktiske utfordringer. Dette medlem mener det er behov for mer kunnskap om mulige konsekvenser for mennesker, dyr og økosystemer før genredigering eventuelt kan tas i bruk i stor skala.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette ned et offentlig utvalg som skal vurdere konsekvensene ved innføring og bruk av nye genteknologimetoder i forbindelse med matproduksjon. Utvalget må være bredt sammensatt, slik at flest mulig perspektiver blir belyst, eksisterende kunnskap drøftet, og behovet for ny kunnskap kartlagt.»

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der posten er foreslått redusert med 1,6 mill. kroner.

POST 21 SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan overføres*

Komiteen viser til at klima- og energisenteret på Mære landbruksskole de siste årene er støttet med 1 mill. kroner årlig over Landbruksdepartementets budsjett. I tillegg bidrar Trøndelag fylkeskommune med finansiering. Mære landbruksskole er utviklet som en sentral nasjonal FoU-arena for blant annet klimatiltak i landbruket, i samspill med de fremste kompetansemiljøene i landet.

Komiteen har merket seg at senteret har hatt en stor utvikling i aktivitet, antall brukere og samarbeidspartnere. Aktiviteten har nådd et nivå der det ikke lenger er kapasitet i organisasjonen til å svare på de positive forventningene/forhåpningene man opplever fra gårdbrukere, næringsapparatet og FoU-miljøer. For å videreutvikle Mære som en sentral nasjonal FoU-arena for klimatiltak i landbruket, foreslås en økt bevilgning på 1 mill. kroner til dette formålet.

4.4.2 Kap. 1112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet

Komiteen viser til at bevilgningsforslaget under dette kapitlet i sin helhet tilfaller Veterinærinstituttet. Komiteen merker seg at forskningskvaliteten ved instituttet holder en høy standard, og støtter at kunnskapsutvikling, overvåking og rådgiving innen antibiotikaresistens og CWD fremdeles prioriteres høyt. Komiteen merker seg at bevilgningen foreslås økt med 20 mill. kroner grunnet flytting av hovedkontoret til Veterinærinstituttet til Ås i 2020.

POST 50 KUNNSKAPSUTVIKLING, KUNNSKAPSFORIDLING OG BEREDSKAP, VETERINÆRINSTITUTTET

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der posten er foreslått økt med 20 mill. kroner, dette for å styrke arbeidet mot antibiotikaresistens.

NORECOPA

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til merknadene fra en samlet komité i Innst. 8 S (2018–2019) og Innst. 8 S (2017–2018) som omtaler Norecopa. I tråd med dette mener flertallet at de økonomiske rammene for Norecopa bør holdes på minst samme nivå som i 2019, og at det innenfor rammen av regjeringens forslag til statsbudsjett forutsettes at det fortsatt sikres nok midler til en hel stilling til se-

kretariatet for Norecopa i tillegg til driftsmidler på 500 000 kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener arbeidet med å bedre dyrevelferden i Norge må styrkes på flere fronter. Begrensning av og alternativer til dyreforsøk er viktige tiltak i så måte. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der det foreslås å styrke bevilgningen til Veterinærinstituttet med 1 mill. kroner, som øremerkes Norecopa, i tråd med høringsinnspill fra Dyreveralliansen.

4.4.3 Kap. 1115 Mattilsynet

Komiteen viser til at Mattilsynet fører tilsyn med at regelverket knyttet til matproduksjon, samt enkelte områder som ikke har direkte sammenheng med matproduksjon, blir etterlevd. Komiteen mener at aktiv veiledning fra Mattilsynet om regelverket er svært viktig, og støtter at Mattilsynet vil legge mer vekt på dette fremover. Komiteen merker seg at kampen mot CWD og svinepest har en sentral plass, og videre at det er etablert prosjekt om dyrekrim i fire av regionene i Mattilsynet.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det har vært mye debatt om og kritikk av Mattilsynets tilsynsvirksomhet. Det pågår nå en ekstern granskning av Mattilsynet. Disse medlemmer er opptatt av å styrke Mattilsynet for å legge til rette for å gjenoppbygge tilliten til Mattilsynet.

Disse medlemmer viser til at Mattilsynet har en svært viktig oppgave med å sikre trygg mat, friske dyr og dyrevelferd, og ser det som viktig å ruste Mattilsynet slik at de har nok ressurser til å følge opp dette.

Disse medlemmer mener navnet på Mattilsynet bør endres til Mat- og dyretilsynet, for å gjenspeile en økt satsing på dyrevelferd.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 20 mill. kroner mer enn regjeringen til driften av Mattilsynet.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der posten er foreslått økt med 10 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det er på høy tid å styrke arbeidet med å bedre dyrevelferden i Norge. Dette medlem viser til Riksrevisjonens årlige revisjon for 2018, som slo fast at dyrelidelser får pågå for lenge på grunn av for dårlig oppfølging fra Mattilsynet, samt avsløringer av mislig-

hold i NRK Brennpunkts dokumentar «Griseindustriens hemmeligheter». Dette medlem viser til sitt forslag fremmet for Stortinget i Dokument 8:10 S (2019–2020) om styrket dyrevelferd, og til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor Mattilsynets arbeid med dyrevelferd foreslås økt med 20 mill. kroner, hvorav 10 mill. kroner går til styrking av tilsynssystemet MATS.

4.4.4 Kap. 1136 Kunnskapsutvikling m.m.

Komiteen viser til at bevilgningsforslaget under dette kapitlet i sin helhet tilfaller NIBIO, og merker seg at instituttet få år etter opprettelsen markerer seg på mange fagområder, både nasjonalt og internasjonalt. Videre merker komiteen seg at NIBIOs regionale nærvær gir gode forutsetninger for kunnskapsutvikling om produktivitet, kvalitet og lønnsomhet for mat- og planteproduksjon, som er tilpasset ulike dyrings- og klimaforhold i ulike landsdeler. Komiteen viser til at NIBIO skal koordinere aktiviteter i forbindelse med den nasjonale markeringen av FNs internasjonale plante-helseår, og mener det er viktig at instituttet fremdeles prioriterer høyt kunnskap om og beredskap for plante-sykdommer og skadeorganismer.

POST 50 KUNNSKAPSUTVIKLING, FORMIDLING OG BEREDSKAP, NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der det foreslås en økt bevilgning på 2,5 mill. kroner til NIBIO.

4.4.5 Kap. 1138 Støtte til organisasjoner m.m.

POST 70 STØTTE TIL ORGANISASJONER

Komiteen viser til at denne posten fordeles etter søknad til organisasjoner på nasjonalt nivå innenfor landbruks- og matområdet som bidrar til å holde oppe aktiviteten i organisasjoner som arbeider innenfor landbruks- og matpolitiske satsingsområder.

Komiteen merker seg at den omleggingen som ble varslet i Prop. 1 S (2018–2019) med tanke på omlegging av ordningen fra 2020, er utsatt og ikke vil bli gjort før fra søknadsåret 2021.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at formålet med bevilgningen er å bidra til å holde oppe aktiviteten i organisasjoner som arbeider innenfor landbruks- og matpolitiske satsingsområder. Støtten kan gis organisasjoner på nasjonalt nivå innen landbruks- og matområdet som:

- formidler kunnskap, interesse og positive holdninger til landbruks- og matsektoren,
- fremmer forståelse for grønne verdier hos ungdom spesielt og allmennheten generelt,

- bidrar til å synliggjøre yrkesmuligheter knyttet til gårdsbruk og bygdenæringer,
- fremmer miljøarbeid, verdiskaping og næringsutvikling knyttet til grønn tjenesteproduksjon,
- fremmer likestilling i sitt arbeid.

Flertallet mener det er viktig at formålet for bevilgningene over denne posten etterleveres, og at en ikke gir støtte over denne posten til organisasjoner som ikke støtter opp om dyrehold, norsk landbrukspolitikk eller de landbrukspolitiske målsettingene.

Flertallet er kjent med at nye retningslinjer for rapportering er under utarbeidelse. I påvente av disse ber flertallet regjeringen sørge for at organisasjonene som får støtte over posten, som et minimum leverer vedtekter og revidert regnskap for å sikre innsikt i anvendelse av midler og formål med anvendelsen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti understreker den viktige rollen frivillige organisasjoner spiller, også innenfor landbruks- og matpolitikken. Disse medlemmer ser det som viktig at de frivillige organisasjonene sikres mest mulig forutsigbarhet, og at det legges opp til en inkluderende og åpen prosess når organisasjonsstøtten nå skal gjennomgås.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der posten er foreslått økt med 5 mill. kroner. Dette vil gi grunnlag for å inflasjonsjustere støtten. Det er en realitet at støtten til organisasjonene som mottar finansiering fra Landbruks- og matdepartementet, over tid har fått stadig mindre overføringer. Disse medlemmer mener det er viktig å sikre organisasjoner som bidrar til å bevare og spre kunnskap om bygder, mat, dyr og distrikt. Disse medlemmer mener at støtten til «NOAH – for dyrs rettigheter» skal settes til 0 kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti peker på at Biologisk-dynamisk forening som eneste organisasjon ikke får videreført organisasjonsstøtte for 2020 i regjeringens forslag, uten at det foreligger noen begrunnelse for dette, og foreslår derfor i partiets alternative statsbudsjett en støtte på 0,2 mill. kroner til foreningen.

POST 72 STIFTELSEN NORSK SENTER FOR ØKOLOGISK LANDBRUK (NORSØK)

Komiteen viser til den viktige rollen NORSØK har for å utvikle kunnskap og spre kompetanse om økologisk mat og matproduksjon. Komiteen understreker viktigheten av at NORSØK har en egen post på statsbudsjettet som sikrer forutsigbar finansiering.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener andelen økologisk mat produsert og konsumert i Norge må øke. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke støtten til NORSØK med 2 mill. kroner.

POST 73 (NY) OFFENTLIG ORDNING FOR DYREVERNMERKING AV MAT

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås en bevilgning på 3 mill. kroner til en ordning for offentlig dyrevernmerking av mat.

4.4.6 **Kap. 1139 Genressurser, miljø- og ressursregistreringer**

Komiteen vil understreke viktigheten av arbeidet med å forvalte verdens genressurser og ved miljøforvaltningstiltak. Ivaretagelse av vårt biologiske mangfold og vårt miljø er avgjørende for matproduksjonen i framtida. I kapittelet inngår blant annet bevilgningen til Svalbard globale frøhvelv som beskyttet over 1 million frø fra hele verden ved utgangen av 2018, samme år som hvelvet feiret sitt 10-årsjubileum.

POST 71 TILSKUDD TIL GENRESSURSFORVALTNING OG MILJØ-TILTAK, *kan overføres*

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti merker seg at det norskfinansierte Crop Wild Relatives-prosjektet som startet i 2011, har vært en stor suksess. Evalueringen av prosjektet er entydig positivt. De ville slektningene som er samlet inn i 24 land, kan vise seg å bli avgjørende for å tilpasse noen av våre viktigste matplanter globalt til nye klimatiske forhold. Disse medlemmer mener at prosjektet som i henhold til avtalen med Crop Trust skal slutføres i 2020, bør bli videreført.

4.4.7 **Kap. 1140 Høstbare viltressurser – forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.**

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteen viser til at bevilgningene omfatter utgifter til tiltak innenfor viltforvaltningen. Driftsutgiftene dekker utgifter til lønn og godtgjøringer til de statlige villreinnemndene og andre driftsbevilgninger knyttet til viltforvaltningen, herunder det nasjonale Jegerregisteret i Brønnøysund.

Komiteen merker seg at skrantesyken hos villrein har ført til økt innsats fra villreinnemndene de siste årene.

4.4.8 **Kap. 1141 Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.**

Komiteen viser til at bevilgningene går til å støtte Norges Jeger- og Fiskerforbunds aktiviteter knyttet til jakt og fangst på høstbare viltressurser, og tiltak for å stimulere barn og unge til å ta i bruk utmarksressursene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil påpeke at jakt er en folkeaktivitet og både en klimavennlig og bærekraftig måte å høste mat på. Disse medlemmer ser det som positivt og viktig at det stimuleres til at barn får forståelse for jakt og gis muligheten til å være med. Det er ikke alle barn som har foreldre, besteforeldre eller slekt som jakter selv, derfor er det ekstra positivt at Norges Jeger- og Fiskerforbund kan bidra til at flere unge får gode jakt- og utmarksopplevelser. Mange tradisjonsrike jaktformer krever at den bringes videre til yngre generasjoner. Harejakt er bare ett av flere eksempler på en jaktform der det kunne vært høstet mer av naturens overskudd, men hvor rekruttering kan bli en utfordring i de kommende årene. Disse medlemmer vil derfor understreke det positive ved at Norges Jeger- og Fiskerforbund nå får enda bedre mulighet til å stimulere til at barn og unge blir glad i ta i bruk utmarksressursene. Det er bra for både bærekraft og folkehelse.

Disse medlemmer vil peke på at jakt har en lang tradisjon i Norge, men rekruttering skjer i stor grad gjennom opplæring fra generasjon til generasjon. Disse medlemmer ser et langt større behov for å stimulere til utnyttelse av utmarksressursene gjennom en tilskuddsordning til helt nyskapende virksomhet innen naturbasert reiseliv, som f.eks. fotosafarier, viltturisme o.l. Dette er også langt mer vanlig i andre land, og det genererer betydelig lokal omsetning.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og foreslå en mulig støtteordning i neste års statsbudsjett, der det kan gis støtte til nyskapende utnyttelse av utmarksressursene som kan bidra til at natur- og viltressurser gir økt lokal næringsvirksomhet.»

4.4.9 **Kap. 1142 Landbruksdirektoratet**

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteen er kjent med at Landbruksdirektoratets oppgave er å forvalte økonomiske og juridiske virkemidler, samt å være et støtte- og utredningsorgan for Landbruks- og matdepartementet.

Komiteen merker seg at Landbruksdirektoratet la ned en stor innsats i forbindelse med tørkesommeren

2018 for å sikre rask søknadsbehandling og utbetaling av erstatninger og tilskudd.

Komiteen vil også peke på den innsatsen som legges ned fra direktoratets side med å sikre at reintallet er tilpasset beitegrunnet, og at arbeidet med å få på plass gode bruksregler for å sikre selvstyret for reinbeitedistriktene i Finnmark er blitt prioritert. Komiteen mener det er viktig at direktoratet i 2020 arbeider videre med å opprettholde grunnlaget for en økologisk bærekraftig reindriftsnæring.

Komiteen merker seg at direktoratet i 2020 vil videreføre arbeidet med å bidra til et bærekraftig skogbruk og en effektiv infrastruktur i skogen, og viser til at dette er av stor betydning for å kunne nå målsettingen om en bedre utnytting av skogressursene og økt verdiskaping basert på skogen.

POST 60 TILSKUDD TIL VETERINÆRDEKNING

Komiteen understreker den store betydningen det har for landbruket med en god og forutsigbar tilgang på veterinærer over hele landet. Komiteen merker seg at regjeringen foreslår å videreføre veterinærvakttjenesten i alle deler av landet, og at kommunene fortsatt skal få øremerket tilskudd til veterinærdekning.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der posten foreslås økt med 30 mill. kroner. Dette for å sikre en reell veterinærdekning i hele Norge.

POST 75 (NY) KONKURRANSEFREMMEDE TILTAK I MEIERISEKTOREN

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 30 mill. kroner for å bedre rammevilkårene for norsk melk. Midlene forutsettes å dekke inn deler av de konkurransefremmende midlene som i dag betales over omsetningsavgiften.

POST 77 TILSKUDD TIL KOMPENSASJON VED AVVIKLING AV PELSDYRHOLD, *kan overføres*

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at da Prop. 99 L (2018–2019) om forbud mot hold av pelsdyr ble behandlet i Stortinget, var det bred enighet om at pelsdyrbøndene som må avvikle skulle kompenseres på en anstendig måte, slik at ingen skulle havne i økonomisk ruin eller med stor gjeld. Disse medlemmer mener regjeringens forslag til forskrift som ble sendt på høring, ikke legger opp til en kompensasjonsordning i tråd med Stortingets tydelige føringer, og viser til at det også er gitt uttrykk for dette fra representanter for regjeringspartiene.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen redegjøre for Stortinget på egnet måte om hvilke konsekvenser den endelige forskrift om kompensasjon etter avvikling av hold av pelsdyr mv. vil få for den enkelte pelsdyroppdretter. Dette må skje i god tid før forskriften planlegges iverksatt.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der posten foreslås redusert med 160 mill. kroner. Disse medlemmer er motstandere av å innføre næringsforbud i Norge.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme en lovsak for Stortinget om å oppheve forbudet mot hold av pelsdyr i Norge.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil understreke at det er viktig og riktig av hensyn til dyrevelferd med forbud mot pelsdyrhold i Norge.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet vil understreke at da Senterpartiet la frem partiets alternative statsbudsjett, var det kun forslag til forskrift om kompensasjon til pelsdyrbøndene som var kjent. Gitt at Senterpartiet ikke får flertall for sitt forslag om å oppheve loven om forbud mot hold av pelsdyr, er det disse medlemmers syn at det må gis full erstatning for det økonomiske tapet.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti understreker at det derfor så raskt som mulig må legges frem en egen sak for Stortinget om forslag til tilleggsbevilgning for å sikre at de pelsdyrbøndene som er rammet av forbudet, får sitt økonomiske oppgjør raskt.

POST 81 (NY) BEREDSKAPSLAGRING AV KORN

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 30 mill. kroner til å komme i gang med beredskapslagring av korn.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener det må legges frem en egen sak om hvordan dette kan gjennomføres på en mest mulig effektiv måte.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av våren 2020 legge frem en sak for Stortinget om innføring av beredskapslagring av matkorn i Norge.»

4.4.10 Kap. 1148 Naturskade – erstatninger

POST 71 NATURSKADE – ERSTATNINGER, *overslagsbevilgning*

Komiteen viser til at statens naturskadeordning gir erstatning for de naturskadene det ikke er mulig å forsikre seg mot gjennom en alminnelig forsikringsordning. Komiteen merker seg at det i 2018 ble behandlet 567 saker under ordningen, og gitt tilsagn for erstatning for om lag 80 mill. kroner.

Komiteen er kjent med at klimaframskrivninger viser at Norge vil bli mer utsatt for ekstremvær i årene som kommer, noe som kan føre til flere og mer omfattende naturskader. Komiteen merker seg at direktoratet har en målsetting om å behandle alle krav om erstatning på en rask og forsvarlig måte, og komiteen ser dette som viktig.

4.4.11 Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, mener økt eksport av landbruksvarer er et godt tiltak for å motvirke den langvarige trenden med en nedgang i antallet gårder i Norge. Norge er eksportverdensmester for fiskeriprodukter, og vi har anerkjente landbruksprodukter som Jarlsbergosten. Norsk merkevarer står sterkt ute i verden, og det er et stort potensial for at vi kan bygge opp flere merkevarer i utlandet.

Flertallet viser til Rørosmeieret, som har lyktes godt med å oppnå gode priser i Asia med en begrenset produksjon. Flertallet har også merket seg at aktører i svinenæringen har ønsket å eksportere svinekjøtt til Kina. Det finnes et potensial for eksport av nisjeprodukter, som f.eks. fenalår, men også basisprodukter som f.eks. ost og smør.

Flertallet viser til avtalen mellom partene knyttet til nedskalering av melkeproduksjon. Flertallet merker seg at det i budsjethøringen ble presentert muligheter for vekst i markedet hvis det blir lagt til rette for det. Flertallet har også merket seg at det åpner seg muligheter for eksport.

Flertallet ber regjeringen gjennomgå strategi for eksport av jordbruksvarer og vurdere justeringer av denne med sikte på økt tilrettelegging for eksport av jordbruksvarer.

SKOGBRUK

Komiteen viser til at skogen og et aktivt skogbruk gir viktige bidrag til sysselsetting og verdiskaping i hele landet, i tillegg til at det gir viktige klimagevinster. Komiteen vil derfor legge til rette for at en større del av det produktive skogarealet kan tas aktivt i bruk. Komiteen viser til Stortingets behandling av Verdier i vekst–

Konkurransedyktig skog- og trenæring, jf. Innst. 162 S (2016–2017), der en samlet komité slo fast at skog- og trenæringen er en strategisk viktig næring for Norge som må videreutvikles gjennom langsiktig samspill mellom næringens aktører, forskningsinstitusjoner, myndigheter og andre sterke næringer i Norge, og videre:

«Komiteen vil understreke at råstoffet fra tre er utgangspunktet for flere verdikjeder, og kan brukes til blant annet å produsere papir, fôr, biogass, biodrivstoff, emballasje, mat, sement, isolasjon, lim, oljeapplikasjoner, helseapplikasjoner, jordforbedring og torrefiørt pellets. Komiteen mener dette viser at Norge med vår store skogressurs har grunnlag for ny industri som kan møte behov i eksisterende og nye markeder. Komiteen mener det er viktig at det legges til rette rammebetingelser som nettopp utløser noen av disse arbeidsplassene. Komiteen mener det blir viktig å legge til rette slik at treets ulike deler kan skape en så høy verdiskaping som mulig, og at treets mange unike muligheter må utnyttes til nye produkter og verdiskaping i det grønne skiftet».

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil understreke at skogen har både egenverdi og andre verdier enn som kilde til økonomisk verdiskaping og arbeidsplasser. Den er avgjørende for naturmangfoldet vårt og som leveområde for planter og dyr. Den er sentral for binding av karbondioksid og som beskyttelse mot klimatiske påkjenninger. Skogen er også viktig for rekreasjon, mosjon og naturopplevelser. Dette medlem mener all politikk for skognæringen må starte med dette helhetlige bildet for øyet, slik at man kan skape verdier og arbeidsplasser samtidig som man ivaretar de andre verdifulle aspektene ved skogen.

POST 51 TILSKUDD TIL UTVIKLINGSFONDET FOR SKOGBRUKET

Komiteen viser til at det er bred enighet om at skogbruket gir grunnlag for næring og arbeidsplasser over hele landet, samtidig som skogen representerer en viktig del av løsningen på klimautfordringene.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor denne posten foreslås økt med 4 mill. kroner for å styrke skognæringen.

POST 70 (NY) SKOGPLANTING

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås 30 mill. kroner til skogplanting.

POST 71 TILSKUDD TIL VERDISKAPINGSTILTAK I SKOGBRUKET, *kan overføres*

Komiteen viser til at posten foreslås redusert med 1 mill. kroner for å finansiere forslag til økt bevilgning til Mære landbruksskole.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at produkter som vi lager av skog, representerer en bank for karbonbinding. Jo mer karbon vi evner å lagre i produkter av skog samtidig som vi fornyer skog med planting, desto mer positivt blir klimaregnskapet. Derfor er det også av betydning å bruke industrielt virke egnet for produkter så mange ganger som mulig før det brukes til energi. Dette medfører at den samlede karbonbindingen i skogbaserte produkter kan bli mer enn to ganger så stor. Gjenbruk av tre er vanligere i for eksempel Tyskland. Denne teknologiutviklingen er det viktig å kunne dra nytte av også i Norge. Jo flere arbeidsplasser, høyere verdiskaping og større binding som industrien klarer å skape ut av ressursene, desto bedre er det. For å evne å gjøre dette i praksis trenger vi et nasjonalt anlegg for returtre som kan rense trevirke så rent at vi får industriell kvalitet tilbake. Det vil si at vi kan være trygge nok på at ikke inneholder metaller eller andre stoffer som har negativ innvirkning på maskiner eller det ferdige produktet. Anlegget legges i tilknytning til industri som utnytter tre som råstoff i dag og gir grunnlag for ytterligere vekst og ny industri.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme sak for Stortinget om opprettelse av et nasjonalt anlegg for returtre.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at det er stort potensial for større investeringer i skogbasert industri. Det er gjort investeringer i positive prosjekter i det siste, og langt flere kan gjennomføres med forbedret politikk. Forsterking og nyutvikling av skogsindustrien kan falle mellom flere stoler i virkemiddelapparatet. Flere skogbaserte bedrifter finner gjerne at ordningene innenfor Innovasjon Norge er gode for mindre prosjekter, mens det kan være vanskeligere å foreta større industrielle løft gjennom ordningene som finnes i dag. Skal Norge evne å lykkes med omstilling og økt verdiskaping på fornybare naturressurser, må det utvikles bedre politikk også for de større prosjektene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil styrke skogplantingen som et virkemiddel for å binde og lagre CO₂ gjennom fotosyntesen. Samtidig vil skogplanting styrke ressursgrunnlaget for norsk skogindustri.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet i partiets alternative statsbudsjett har forslått å bevilge 10 mill. kroner til skogplanting.

Komiteen merker seg at regjeringen viderefører satsingen på infrastrukturtiltak i skogen i 2020.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å styrke bevilgningen til tømmerkaier og skogsbilveier med 20 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor denne posten foreslås redusert med 22 mill. kroner for å avvikle miljøskadelige subsidier i skogbruket.

POST 73 TILSKUDD TIL SKOG-, KLIMA- OG ENERGITILTAK, *kan overføres*

Komiteen viser til at skogen spiller en viktig rolle for klimaet. Klimatiltakene i skogen styrker ressursgrunnlaget, og dermed grunnlaget for verdiskaping i skog- og trenæringen i et langsiktig perspektiv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at Norge har betydelige skogressurser som gir store industrielle muligheter. Flertallet vil ha økt bruk og verdiskaping på norsk tre. Økt aktivitet i skogbruket og økt industrialisering med bruk av skogressursene krever også økt planting. Skogplanting må hensynta naturverdier. Skogbruk er en viktig del av klimaløsningen, og en satsing på skog som klimatiltak er viktig.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der posten foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en redusert bevilgning på 24 mill. kroner for å avvikle miljøskadelige subsidier i skogbruket.

POST 75 (NY) TILSKUDD TIL INVESTERINGSSTØTTE I JORDBRUKET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at tilgang til nok og trygg mat er en del av vår felles forsikring som samfunn. Det er avgjørende for befolkningens sikkerhet. Disse medlemmer viser til Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) rapport Matsikkerhet i et klimaperspektiv. I rapporten dokumenteres det at flere tilfeller av avlingssvikt i verden på 2000-tallet har gitt markant stigning i prisene på matvarer som er sentrale for den samlede matforsyning.

gen. FFI konkluderer med at blant annet eksportforbud, hamstring og spekulasjoner i slike tilfeller kan undergrave det frie markedet, og at dette betyr at heller ikke Norge kan utelukke knapphet på vesentlige importvarer i perioder. Tilsvarende tema ble også løftet av næringskomiteen i behandlingen av jordbruksmeldingen, jf. Innst. 251 S (2016–2017), hvor en samlet komité poengterte at matvareberedskap er avgjørende for Norge i en eventuell krisesituasjon.

Disse medlemmer viser til at tørkesommeren 2018 ga oss enda en lærdom om hvordan tilgangen til mat kan bli påvirket av blant annet kraftige værutslag. Sentralt for folks sikkerhet i møte med uforutsigbare klimaendringer er at samfunnet sørger for bedre matberedskap. Nok korn i starten av en krise kan være helt avgjørende for at samfunnet klarer å tilpasse seg en krevende situasjon. Det samme gjelder å ha nok frø til å komme i gang igjen med produksjonen etter en sesong som har slått feil.

Disse medlemmer ser det som viktig å komme i gang med det viktige arbeidet med å opprette beredskapslagre for matkorn, såkorn og grasfrø.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 30 mill. kroner til dette formålet på post 75.

4.4.12 Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Komiteen viser til at dette kapitlet er basert på at jordbruket har forhandlingsrett med staten om priser, tilskudd og andre regler for produksjon og omsetning innenfor jordbruket.

Komiteen merker seg at kap. 1150 brukes til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. og skal bidra til at målene for landbruks- og matpolitikken blir nådd.

Komiteen viser til at landbrukspolitikken skal bygges rundt de fire bærebjelkene: et velfungerende importvern, samvirkebaserte markedsordninger, forhandlingsinstituttet med årlige jordbruksoppgjør, og en eiendomspolitik for å sørge for den selveiende bonden.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at årets jordbruksavtale innebærer en sterk satsing på grøntsektoren og korn. Videre tar avtalen hensyn til distriktene og til små og mellomstore bruk.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at flertallet i behandlingen av Prop.

94 S (2017–2018), jf. Innst. 404 S (2017–2018), uttalte følgende:

«Flertallet viser til jordbrukets forslag om et klimafond for jordbruket. Flertallet mener regjeringen bør utrede og legge frem en mulig modell i forbindelse med statsbudsjettet for 2019.»

Disse medlemmer mener det er sterkt kritikkverdige at regjeringen nok en gang har oversett dette i sitt forslag til statsbudsjett, til tross for at virkninger av klimakrisen på landbruket allerede har gjort seg gjeldende, og behovet for klimatiltak og klimatilpasning i landbruket er mer synlig enn noen gang.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ser det som positivt at det er inngått en klimaavtale mellom regjeringen og Norges Bondelag og Norges Bonde- og Småbrukarlag, der partene forplikter seg til å redusere jordbrukets samlede utslipp med 5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i perioden 2021–2030.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til partiens alternative statsbudsjett, og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til klimafond for landbruket senest i revidert nasjonalbudsjett 2020.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det forslås å sette av 5 mill. kroner til utredning av klimafond for landbruket med sikte på innføring fra og med 1. januar 2021.

4.4.13 Kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m

POST 85 MARKEDSORDNINGEN FOR KORN

Komiteen viser til at denne posten omfatter inntektene fra prisutjevningsbeløp på kraftforråvarer. Ordningen har som formål å sikre tilnærmet like konkurransevilkår mellom korn og andre råvarer i kraftfor til husdyr.

4.4.14 Kap. 1151 Til gjennomføring av reindrifftsavtalen

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener det er ønskelig med en gjennomgang av skattereglene som reindrifftsneringen i dag er underlagt.

POST 51 TILSKUDD TIL UTVIKLINGS- OG INVESTERINGSFONDET

Komiteen viser til at forslaget til bevilgningen på denne posten skal gå til tilskudd til utviklings- og inves-

teringsfond, tilskudd til organisasjonsarbeid, kostnadsenkende og direkte tilskudd og velferdsordninger. Reindrifftsavtalen er, ved siden av reindrifftsloven, det viktigste virkemiddelet for å følge opp målene og retningslinjene i reindrifftspolitikken. I forhandlingene om reindrifftsavtalen blir de sentrale økonomiske virkemidlene drøftet, blant annet ut fra de behov og utfordringer næringen til enhver tid står overfor.

4.4.15 Kap. 1161 Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn

POST 70 TILSKUDD TIL STATSKOG SFs MYNDIGHETSOPPGAVER OG SEKTORPOLITISKE OPPGAVER

Komiteen viser til at Statskog er Norges største skogeier, med skogeiendommer i store deler av landet. Statskog har en viktig rolle med å sikre bærekraftig og effektiv utnyttelse av fellesskapets verdier, og samtidig bidra til utvikling av norsk skognæring som en del av klimaløsningen.

Komiteen viser videre til den viktige rollen Statskog har med å legge til rette for at folk flest skal kunne drive et aktivt friluftsliv på Statskogs grunn.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener regjeringens ideologiske skogsalg fra Statskog må stanses. Arronderingssalg av store skogeiendommer kan føre

til at det blir færre områder for jakt og fiske hvor alle er garantert lik tilgang.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stoppe arronderingssalg av Statskog.»

Komiteen mener at de oppgavene som Statens naturoppsyn ønsker løst, og som er knyttet til fjellstyrenes områder, fortrinnsvis skal kjøpes fra fjellstyrene. Dette er kostnadseffektivt for staten og reduserer ferdelsen i sårbare områder. Flertallet ber derfor regjeringen om å påse at Statens naturoppsyn fortrinnsvis kjøper tjenester fra fjellstyrene der oppgavene er knyttet til fjellstyrenes områder.

POST 75 TILSKUDD TIL OPPSYN I STATSALLMENNINGER

Komiteen vektlegger det viktige arbeidet fjellstyrene gjør med å legge til rette for aktivitetstilbud for allmennheten i statsallmenningene og gi tilgang til rimelig og godt tilrettelagt jakt og fiske.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der posten foreslås styrket med 5 mill. kroner til fjellstyrene.

5. Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak

I dette punktet behandler komiteen oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtakene under rammeområdene 9, 10 og 11.

5.1 Nærings- og fiskeridepartementet

I Prop. 1 S (2019–2020) kapittel 3 har regjeringen gitt en oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak under Nærings- og fiskeridepartementet.

Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2018–2019	83	Håndtering av forurensningen i forbindelse med salg av statens eiendom på Raudsand i Nesset kommune	Nei
2017–2018	43	Gjennomgang av Argentum Fondsinvesteringer AS	Nei
2017–2018	142	Stortingsmelding om fiskeripolitikken	Ja
2017–2018	151	Fremdrift og vurdering av bevilgningsbehov for Andøya Space Center	Nei
2017–2018	607	Styrke åpenheten rundt forvaltningen av FHF-forskningsmidler	Ja
2017–2018	766	Lov om god handelsskikk	Nei
2017–2018	767	Fremme konkurranse, innovasjon og nyetablering i mat- og dagligvaremarkedet	Nei

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2017–2018	769	Midlertidig toppfinansieringsordning for nærskipsfarten	Nei
2016–2017	84	Stortingsmelding om sjøsikkerhet og kystberedskap	Ja
2016–2017	92	Romstrategi	Nei
2016–2017	93	Virkemidler og organisering av norsk romvirksomhet	Nei
2016–2017	108 pkt. 35	Registrering av firmaer og selskap i Norge uten fysisk tilstedeværelse etter modell fra Estland	Nei
2016–2017	108 pkt. 37	Gjennomgang av tilgang på venture-kapital i Norge	Ja
2016–2017	119	Ungdomsfiskeordningen	Ja
2016–2017	121	Omregningsregler slik at antall kilo blir regnet i rund fisk	Nei
2016–2017	123	Omregningsregler slik at antall kilo blir regnet i rund fisk	Nei
2016–2017	154	Utrede muligheten for fiskeindustri på Svalbard	Ja
2016–2017	684	Handlingsplan for kvinnelige gründere	Ja
2016–2017	690	Flere tjenesteytende næringer innenfor kvinnedominerte sektorer som helse- og omsorgssektoren	Ja
2016–2017	691	Stimulere til mer gründerskap i offentlig sektor	Ja
2016–2017	720	Strategi for utvidelse av reiselivsnæringens sesong	Ja
2016–2017	762	Stortingsmelding om handelsnæringen	Ja
2016–2017	841	Overføre oppgaver tilknyttet regional næringsutvikling fra Innovasjon Norge til de nye regionene	Ja
2016–2017	857	Omregningsreglar slik at talet på kilo vert rekna i rund fisk	Nei
2016–2017	951	Stortingsmelding om helseindustrien	Ja
2016–2017	1101	Norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel	Nei
2015–2016	219	Romstrategi	Nei
2015–2016	508	Innlands oppdrettsfiskvirksomhet	Nei
2015–2106	568	Positive ringvirkninger på Svalbard fra høsting av marine ressurser	Ja
2015–2016	571	Strategi for helårs arbeidsplasser i industrien	Ja
2015–2016	574	Opptappingsplan for norsk bestands- og ressursforskning	Ja
2015–2016	575	Strategi for å styrke rekrutteringen til fiskerinæringen	Ja
2015–2016	576	Strategi for økt verdiskaping fra marint restråstoff	Ja
2013–2014	496	Informasjon om eiere av aksjeselskaper	Nei

Komiteens merknader

Komiteen viser til at det flere steder i Prop. 1 S (2019–2020) er referert til Stortingets anmodningsvedtak. Komiteen vil understreke at komiteens merknader til disse ikke er å anse som Stortingets kontroll av regjeringens oppfølging av vedtakene og således ikke kan erstatte den normale behandlingen gjennom en årlig stortingsmelding om oppfølgingen av anmodningsvedtak. Komiteen viser til oversikten nedenfor og til omtalene av de ulike anmodningsforslagene i proposisjonen. Der det ikke foreligger merknader, slutter komiteen seg til regjeringens vurdering av om rapporteringen skal avsluttes eller ikke.

5.1.1 2017–2018 vedtak nr. 151 Fremdrift og vurdering av bevilgningsbehov for Andøya Space Center

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er bekymret over manglende framdrift i prosjektet med å etablere en oppskytningsbase for små satellitter på Andøya. Disse medlemmer viser til at en oppskytningsbase ikke bare er viktig for Andøya-samfunnet, men også for hele den norske romfartsindustrien. Disse medlemmer har derfor forventninger til at regjeringen snarest fremmer en sak for Stortinget om nødvendig kapitaltilførsel for å realisere prosjektet. Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme en sak for Stortinget senest i revidert nasjonalbudsjett 2020 om kapitaltilførsel for å etablere oppskytningsbase for små satellitter på Andøya.»

5.1.2 2017–2018 vedtak nr. 607 Styrke åpenheten rundt forvaltningen av FHF's forskningsmidler

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at forskere ved UiS tilknyttet FHF, omtalt blant annet i E24 (14. november 2019), har skrevet en rekke kronikker og intervjuer hvor de uttaler seg negativt om styrket beskatning av havbruksnæringen, uten at de har oppgitt at FHF har sponset de fleste av kronikkene. I lys av dette stiller dette medlem seg kritisk til at åpenheten rundt forvaltningen av FHF's forskningsmidler anses som fulgt opp av regjeringen.

5.1.3 2017–2018 vedtak nr. 767 Fremme konkurranse, innovasjon og nyetablering i mat- og dagligvaremarkedet

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i flere år har pågått en maktkamp mellom aktørene i dagligvarebransjen. Disse medlemmer viser til at Konkurransetilsynet, på bakgrunn av en bestilling fra Stortinget, nylig har avdekket store prisforskjeller i dagligvarekjedenes innkjøpspriser, noe som kan ha ført til at forbrukerne kan ha betalt for mye for maten, noe som er alvorlig.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener regjeringen umiddelbart må iverksette nødvendige tiltak for å rydde opp, herunder tydeliggjøre overfor Konkurransetilsynet at dagligvarekjedenes samlede innkjøpsbetingelser skal være like, med mindre leverandørene kan dokumentere kostnadsforskjeller i produksjon eller distribusjon opp mot den enkelte kjede. I de tilfeller hvor man har kostnadsforskjeller, kan disse godtas om leverandøren kan dokumentere at disse er samfunnsøkonomisk gunstige.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti merker seg at regjeringen har varslet at de våren 2020 vil fremme en stortingsmelding målrettet mot konkurransen i dagligvaremarkedet, og at de i stortingsmeldingen vil legge vekt på å gi:

«en helhetlig fremstilling av utfordringene i markedet og vurdere mulige tiltak for å bedre konkurransen til det beste for forbrukeren.»

Disse medlemmer forventer at det i meldingen varsles konkrete tiltak for å sikre en mer balansert makt, og et større mangfold av aktører, i verdikjeden for mat og dagligvarer.

5.1.4 2017–2018 vedtak nr. 769 Midlertidig toppfinansieringsordning for nærskipstjenesten

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti understreker at det er et stort behov for fornyelse av nærskipstjenesten. Disse medlemmer mener det er behov for en konkret tiltakspakke som skal bidra til dette, med mål om å kutte utslipp og sikre nye oppdrag til norsk industri. Disse medlemmer merker seg at regjeringen i Prop. 1 (2019–2020) varsler at den vil vurdere handlingsrommet for flåtefornyelse innenfor eksisterende virkemidler i GIEK, Eksportkreditt og Innovasjon Norge. Disse medlemmer minner om at Stortinget har gitt regjeringen en konkret bestilling om å utrede en midlertidig toppfinansieringsordning på markedsmessige vilkår for nærskipstjenesten gjennom GIEK og Eksportkreditt Norge, og at denne utredningen skal legges fram for Stortinget. Disse medlemmer viser til at det i den åpne budsjettforhandlingen i næringskomiteen var flere som etterlyste denne ordningen, og mener regjeringen må komme med en ordning i løpet av kort tid, og senest innen revidert nasjonalbudsjett 2020.

5.1.5 2016–2017 vedtak nr. 92 Romstrategi

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Stortinget for 3 år siden ba regjeringen vedta en romstrategi med følgende fire strategiske hovedområder:

1. Klima og miljø
2. Teknologioverføring
3. Samfunnsikkerhet
4. Forskning og utdanning

Disse medlemmer viser til at strategien har vært utsatt flere ganger, og merker seg at regjeringen nå varsler at den vil legge fram en romstrategi i en melding til Stortinget innen utgangen av 2019. Disse medlemmer forventer at regjeringens melding er i tråd med Stortingets bestilling.

5.1.6 2016–2017 vedtak nr. 93 Virkemidler og organisering av norsk romvirksomhet

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Stortinget vedtok 9 konkrete punkter knyttet til virkemidler og organisering av norsk romvirksomhet, bl.a. knyttet til oppdatering og fornying av virkemidlene fra Meld. St. 32 (2012–2013) Mellom himmel og jord: norsk romvirksomhet for næring og nytte.

Disse medlemmer forventer at punktene følges opp i den varslede rommeldingen som skal legges fram i løpet av 2019.

5.1.7 2016–2017 vedtak nr. 108 pkt. 37 Gjennomgang av tilgang på venture-kapital i Norge

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti merker seg at regjeringen mener vedtaket er fulgt opp, noe disse medlemmer stiller seg undren- de til siden det så langt ikke er fremmet noen forslag til forbedringer basert på en helhetlig gjennomgang av tilgang på både privat og offentlig venturekapital i Norge. Disse medlemmer er kjent med at regjeringen med utgangspunkt i Kapitaltilgangsutvalgets utredning for- slo å endre Investinors mandat, men dette fikk ikke støt- te fra regjeringspartiene i Stortinget, som henviste til

gjennomgangen av virkemiddelapparatet som er vars- let neste år. Dette viser etter disse medlemmers syn hvor viktig det er at det er en helhetlig vurdering som legges til grunn for forslag som fremmes. Disse med- lemmer mener regjeringens passivitet her vitner om at de ikke har forstått omfanget av den nødvendige om- leggingen av kapitalvirkemidler som trengs for at sam- funnet skal klare den grønne omstillingen. Disse medlemmer imøteser regjeringens oppfølging av Stortingets vedtak.

5.1.8 2016–2017 vedtak nr. 119 Ungdomsfiskeordningen

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen anser styrking av ung- domsfiskeordningen å være fulgt opp i Meld. St. 32 (2018–2019) Et kvotesystem for økt verdiskaping – en fremtidsrettet fiskerinæring. Disse medlemmer vi- ser til at rekrutteringen av ungdom til fiskerinæringen svekkes i meldingen, og er uenig i at intensjonen i vedta- ket er fulgt opp.

5.1.9 2016–2017 vedtak nr. 121 Omregningsregler slik at antall kilo blir regnet i rund fisk

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det sommeren 2019 var en rekke medieoppslag som vitner om et turistfiske ute av kon- troll, uten at det tas tilstrekkelig grep fra regjeringens si- de. Disse medlemmer viser til at Stortinget allerede for tre år siden ba regjeringen om å utarbeide omreg- ningsregler slik at maks antall kilo som skal være tillatt å ta med ut av landet i forbindelse med turistfiske, skal regnes i rund fisk for å unngå at mye fisk kastes på havet og at det bare er loinsen som prioriteres innenfor maks- grensen. Disse medlemmer ser det som uheldig at dette er et av tiltakene regjeringen ikke har vist vilje til å iverksette, og mener det haster med oppfølging fra re- gjeringens side for å sikre mer kontroll over turistfisket. Disse medlemmer mener regjeringen snarest må legge fram en egen sak for Stortinget om turistfisket, med oversikt over situasjonen og tiltak for å sikre et se- riøst og kontrollerbart turistfiske, herunder økt kontroll og tilsyn for å bekjempe ressurs- og miljøkriminalitet.

På denne bakgrunn fremmer disse medlem- mer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen snarest legge fram sak for Stortinget om turistfiske, med oversikt over situasjonen i næringen, og med konkrete tiltak for å sikre et seriøst og bærekraftig turistfiske.»

5.1.10 2016–2017 vedtak nr. 123 Omregningsregler slik at antall kilo blir regnet i rund fisk

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til merknader til vedtak nr. 121 (2016–2017).

5.1.11 2016–2017 vedtak nr. 720 Strategi for utvidelse av reiselivsnæringens sesong

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at vedtaket peker på at det skal utarbeides en strategi i samarbeid med reiselivsnæringen. Disse medlemmer viser til at regjeringen i statsbudsjettet gjør rede for en rekke prosesser som kan bidra å utvide reiselivssesongen, men ikke en samlet strategi for å nå målet i tråd med vedtaket. Disse medlemmer anser ikke vedtaket som fulgt opp.

5.1.12 2016–2017 vedtak nr. 857 Omregningsreglar slik at talet på kilo vert rekna i rund fisk

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til merknader til vedtak nr. 121 (2016–2017).

5.1.13 2016–2017 vedtak nr. 1101 Norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel.

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det er et tverrpolitisk mål å skape nye arbeidsplasser og økt verdiskaping basert på havet. Norske sjøfolk er avgjørende for å sikre denne verdiskapingen, og derfor er det viktig å sikre rekruttering av norske sjøfolk. Disse medlemmer mener norske lønns- og arbeidsvilkår er et viktig grunnlag for en slik utvikling. Det må derfor være et mål for sjøfartsnasjo-

nen Norge at det skal innføres krav om norske lønns- og arbeidsvilkår på norsk sokkel og i norske farvann.

5.1.14 2015–2016 vedtak nr. 219 Romstrategi

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til at det har gått veldig lang tid siden vedtaket ble gjort i Stortinget. Det er ikke gjort rede for hvorfor det har tatt lang tid å følge opp vedtaket. Komiteen vil understreke viktigheten av rask fremdrift i saken.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser for øvrig til merknader under vedtak nr. 92 (2016–2017).

5.1.15 2015–2016 vedtak nr. 508 Innlands oppdrettsfiskvirksomhet

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det har gått veldig lang tid siden vedtaket ble fattet i Stortinget. Disse medlemmer imøteser regjeringens oppfølging av Stortingets vedtak.

5.1.16 2015–2016 vedtak nr. 574 Opptappingsplan for norsk bestands- og ressursforskning

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen mener at vedtaket ikke er fulgt opp når det gjelder å legge frem en opptappingsplan for norsk bestands- og ressursforskning.

5.1.17 2015–2016 vedtak nr. 575 Strategi for å styrke rekrutteringen til fiskerinæringen

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det ikke er lagt frem en slik strategi, selv om det i Meld. St. 32 (2018–2019) er redegjort for tiltak som kan påvirke rekrutteringen. Disse medlemmer anser ikke vedtaket som fulgt opp.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknader under vedtak nr. 119 (2016–2017).

5.1.18 2013–2014 vedtak nr. 496 Informasjon om eiere av aksjeselskaper

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til regjeringens rapportering på feltet. Komiteen viser til at det har tatt lang tid å følge opp vedtaket. Komiteen vil understreke viktigheten av rask fremdrift i saken.

5.2 Landbruks- og matdepartementet

I Prop. 1 S (2019–2020) kapittel 1.5 har regjeringen gitt en oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak under Landbruks- og matdepartementet.

Oversikt over oppmodings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer.

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering blir avslutta (ja/nei)
2018–2019	155	Generell søknads- og meldeplikt i jordlova	Nei
2018–2019	585	Kompensasjonsordning ved forbod mot pelsdyrhald	Nei
2018–2019	630	Gransking av Mattilsynets tilsynsverksemd	Ja
2017–2018	140	Sikring og finansiering av opplysningsverksemda i landbruket	Nei
2017–2018	141	Framlegging av endringar i verkemidla for marknadsbalsening	Nei
2017–2018	445	Etablering av nasjonale beredskapslager av korn	Ja
2016–2017	108	Forbod mot nydyrking av myr	Ja
2016–2017	445	Etterspørsel etter grønne trebaserte produkt	Ja
2016–2017	448	Forsking, utvikling og innovasjon i skog- og trenæringa	Ja
2016–2017	837	Fjellova i Nordland og Troms	Ja
2016–2017	878	Konsekvensar av liberalisering av konsesjonsplikta	Ja
2016–2017	885	Gjennomgang av hundelova	Nei

Komiteens merknader

Komiteen viser til at det flere steder i Prop. 1 S (2019–2020) er referert til Stortingets anmodningsvedtak. Komiteen vil understreke at komiteens merknader til disse ikke er å anse som Stortingets kontroll av regjeringens oppfølging av vedtakene og således ikke kan erstatte den normale behandlingen gjennom en årlig stortingsmelding om oppfølgingen av anmodningsvedtak. Komiteen viser til oversikten nedenfor og til omtalene av de ulike anmodningsforslagene i proposisjonen. Der det ikke foreligger merknader, slutter komiteen seg til regjeringens vurdering av om rapporteringen skal avsluttes eller ikke.

5.2.1 2017–2018 vedtak nr. 445 Etablering av nasjonale beredskapslager av korn

Det vises til proposisjonen for omtale.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen registrerer at regjeringen varsler at det ikke vil bli fremmet en egen sak for Stortinget i løpet av 2019 om etablering av nasjonale beredskapslager av korn. Komiteen registrerer at regjeringen mener at sentralisert beredskapslagring av matkorn ikke vil være

et målrettet og kostnadseffektivt tiltak for å styrke norsk matsikkerhet. Komiteen påpeker at Stortingets vedtak ikke sier at det skal være sentralisert beredskapslagring, men nasjonale beredskapslagre.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener vedtaket ikke er fulgt opp, og ber regjeringen legge frem en sak om nasjonale beredskapslagre av korn i tråd med Stortingets vedtak.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, merker seg at departementet mener det vil være mer målrettet og kostnadseffektivt å bruke ressurser på å redusere risiko og sikre kontinuerlig norsk matkornproduksjon, der de årlige jordbruksoppkjørene vil være den viktigste arenaen for å drøfte tiltak på dette området. Et viktig tiltak vil da være å legge til rette for mindre og private kornlager på gårdsbruk. Flertallet merker seg videre at departementet trekker denne konklusjonen på bakgrunn av faglige rapporter fra Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Flertallet viser til budsjettforliket mellom Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene høsten 2018, samt bevilgning på kap. 162 post 71 i Prop. 1 S (2019–2020), som til sammen har styrket overføringen over bistandsbudsjettet til formålet «Matsikkerhet, fisk og landbruk» med 200 mill. kroner. Flertallet viser videre til at bevilgningen over bistandsbudsjettet på kap. 163 post 70, Miljø og klima, i Prop. 1 S (2019–2020) er økt med 418,9 mill. kroner fra foregående år. 100 mill. kroner av dette er beløpet er knyttet til finansiering av klimatilpasning, forebygging av klimarelaterte katastrofer og bekjempelse av sult.

Flertallet er tilfreds med at regjeringen dermed fokuserer på global matsikkerhet gjennom en kraftig økning i bevilgninger over bistandsbudsjettet til disse formålene, og at midlene går til land som vil bli særlig hardt rammet i en global knapphetssituasjon på korn og andre basismatvarer.

På dette grunnlag støtter flertallet departementets konklusjon om at vedtak nr. 445 av 6. februar 2018 er fulgt opp.

6. Andre merknader

Norge som matnasjon

Komiteen vil understreke viktigheten av det arbeides strategisk for å posisjonere Norge som en matnasjon. Norge har alle forutsetninger for å fremme lokal mat og drikke, ren mat og mat som kultur og næring. Vi er blant de fremste i verden på blant annet sjømat og rene og trygge landbruksprodukter. Nye innovasjoner innen mat og produktutvikling skjer stadig, nå sist tangtrøffel som er blitt en eksportvare. Flertallet mener at mat som kultur fremmer både geografisk og lokal identitet og gir grunnlag for næringsutvikling. Norsk gastronomi har likevel behov for å løfte seg videre internasjonalt og ikke minst beholde vår internasjonale posisjon i kokkemesterskap. Det gjøres mye bra for å løfte kokkeyrke, alt fra Stipendet Ingrid Espelid Hovigs matkulturpris til konkurransen årets Norske Kokk. Dette er viktige og store anerkjennelse av våre kokker og deres fremme av matkulturen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at Norge i flere år har hatt verdensledende kokker som både hjemme og ikke minst ute, har arbeidet med å promotere og bruke norske råvarer og norsk matkultur. Norske Kokkers Landsforening og Kokkelandslaget har i flere år arbeidet for å bedre rekruttering til kokkefaget, gjennom å satse på et landslag som utviser stolthet og profesjonalitet over å få representere landet vårt i internasjonale konkurranser. Dette har gitt flere gode resultater i konkurranse, som eksempelvis Bocuse d'Or. For å videreutvikle rekrutte-

ring, kompetanseheving og utvikling av flere internasjonale fremragende norske kokker og ambassadører for norsk matkultur og norske råvarer, er det forslått å sette av 0,5 mill. kroner til Bocuse d'Or Norge. For øvrig vises det til merknadene i utdannings- og forskningskomiteens budsjettinnstilling.

7. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen gjennomgå opsjonsskatteordningen for små oppstartsbedrifter, i samarbeid med berørte parter, med sikte på å få til en opsjonsbeskatning som vil fungere godt for oppstartsbedrifter.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige tildelingsbrev, rundskriv, lovverk og bevilgninger inneholder klare føringer på å gjøre innkjøpene grønnere og på gode lønns- og arbeidsvilkår.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen, innenfor rammen til Sjøfartsdirektoratet, sette av midler til en nasjonal kampanje for bedre sjøsikkerhet der frivilligheten mobiliseres langs hele kysten.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen opprettholde Investinors mandat for aktive direkteinvesteringer.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen opprette en midlertidig toppfinansieringsordning på markedsmessige vilkår for nærskipfarten gjennom GIEK og Eksportkreditt Norge, og komme tilbake til Stortinget i revidert nasjonalbudsjett med faktisk utforming av en slik ordning.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen om ikke å selge hele eller deler av GIEK Kredittforsikring, men beholde selskapet som i dag.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til matkastelov for Stortinget i løpet av 2020.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen utrede og foreslå en mulig støtteordning i neste års statsbudsjett, der det kan gis støtte til nyskapende utnyttelse av utmarksressursene

som kan bidra til at natur- og viltressurser gir økt lokal næringsvirksomhet.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen redegjøre for Stortinget på egnet måte om hvilke konsekvenser den endelige forskrift om kompensasjon etter avvikling av hold av pelsdyr mv. vil få for den enkelte pelsdyroppdretter. Dette må skje i god tid før forskriften planlegges iverksatt.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen fremme sak for Stortinget om opprettelse av et nasjonalt anlegg for returtre.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til klimafond for landbruket senest i revidert nasjonalbudsjett 2020.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen fremme en sak for Stortinget senest i revidert nasjonalbudsjett 2020 om kapitaltilførsel for å etablere oppskytningsbase for små sa-tellitter på Andøya.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen snarest legge fram sak for Stortinget om turistfiske, med oversikt over situasjonen i næringen, og med konkrete tiltak for å sikre et seriøst og bærekraftig turistfiske.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen gjeninnføre kondemneringsordningen for eldre skip i norske farvann – med krav til fartøyets klima- og miljøprofil.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen i løpet av våren 2020 legge frem en sak for Stortinget om innføring av beredskapslagring av matkorn i Norge.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen inngå en forpliktende avtale med havbruksnæringen om minimum 40 pst. reduksjon i klimagassutslippene fra næringen innen 2030.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen gå i dialog med fiskerinæringen for å avklare nærmere retningslinjer for kompensasjonsordningen for CO₂-avgift i fiskeriene, og sik-

re at innretningen på ordningen gir forutsigbarhet og ikke bryter med forutsetningene som ble lagt til grunn. Ordningen må ikke være til hinder for at fisken føres i land langs kysten for bearbeiding.

Forslag 18

Stortinget ber regjeringen stoppe arronderingssalget av Statskog.

Forslag fra Senterpartiet:

Forslag 19

Stortinget ber regjeringen fremme en lovsak for Stortinget om å oppheve forbudet mot hold av pelsdyr i Norge.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen utrede en ny kondemneringsordning for skipsfarten med mål om å kutte mest mulig klimagassutslipp. Ordningen skal ikke medføre krav om kjøp av nytt skip, og det skal vurderes differensiert tilskudd basert på skipets skrapverdi og om kondemnering skjer i Norge. Ny ordning bør innføres fra 1. januar 2021.

Forslag 21

Stortinget ber regjeringen stille krav til offshore supply-skip om null- eller lavutslippsløsninger fra 2025 og nullutslipp fra 2030. Det skal stilles krav om at det første hydrogendrevne skipet i supplyflåten tas i bruk senest i 2022.

Forslag 22

Stortinget ber regjeringen sørge for at alle ubundne midler under Innovasjon Norges ordninger i 2019 vris fra petroleum og over til andre næringer.

Forslag 23

Stortinget ber regjeringen legge føringer for eksportkredittordningen, slik at støtte til prosjekter innenfor fornybar energi og andre næringer prioriteres foran støtte til olje- og gassprosjekter.

Forslag 24

Stortinget ber regjeringen sette ned et offentlig utvalg som skal vurdere konsekvensene ved innføring og bruk av nye genteknologimetoder i forbindelse med matproduksjon. Utvalget må være bredt sammensatt, slik at flest mulig perspektiver blir belyst, eksisterende kunnskap drøftet, og behovet for ny kunnskap kartlagt.

8. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

Rammeområde 9

(Næring)

I

På statsbudsjettet for 2020 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Driftsutgifter	436 511 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	57 150 000	
	22	Nukleære utredninger og prosjektledelse, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, <i>kan overføres</i>	248 000 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	38 750 000	
	71	Miljøtiltak Raufoss.....	2 050 000	
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 900 000	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap Norge	30 750 000	
	74	Tilskudd til Visit Svalbard AS.....	3 050 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	10 270 000	
	76	Tilskudd til Standard Norge.....	34 550 000	
	77	Tilskudd til sjømattiltak, <i>kan overføres</i>	13 000 000	
	81	Tilskudd til nasjonalt program for leverandørutvikling.....	10 550 000	
	83	Tilskudd til Senter for hav og Arktis	5 150 000	
902		Justervesenet		
	1	Driftsutgifter	124 200 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	80 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 150 000	
903		Norsk akkreditering		
	1	Driftsutgifter	56 100 000	
904		Brønnøysundregistrene		
	1	Driftsutgifter	348 300 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	21 850 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	188 000 000	
905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Driftsutgifter	189 300 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	69 000 000	
	80	Geoparker.....	3 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Driftsutgifter	60 000 000	
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	7 000 000	
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	7 500 000	
907		Norsk nukleær dekommisjonering		
	1	Driftsutgifter	49 950 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	177 000 000	
	30	Opprydding Søve	21 600 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	2 173 300 000	
910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	428 350 000	
911		Konkurransetilsynet		
	1	Driftsutgifter	120 850 000	
912		Klagenemndssekretariatet		
	1	Driftsutgifter	28 920 000	
915		Regelrådet		
	1	Driftsutgifter	11 200 000	
922		Romvirksomhet		
	50	Norsk Romsenter.....	72 150 000	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	225 300 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet	486 800 000	
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	21 500 000	
	73	EUs romprogrammer	415 600 000	
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	43 700 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer		
	70	Tilskudd	6 850 000	
929		Institutt for energiteknikk		
	70	Tilskudd til drift av atomanlegg	328 150 000	
	71	Tilskudd til sikring av atomanlegg.....	73 100 000	
930		Design og arkitektur Norge		
	70	Tilskudd	65 000 000	
935		Patentstyret		
	1	Driftsutgifter	283 300 000	
936		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Driftsutgifter	8 150 000	
940		Internasjonaliseringstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 500 000	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport	48 900 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap		
	21	Spesielle driftsutgifter	22 800 000	
	52	Risikokapital, Nysnø Klimainvesteringer AS	245 000 000	
	54	Risikokapital, Investinor AS.....	50 000 000	
1473		Kings Bay AS		
	70	Tilskudd	34 893 000	
2421		Innovasjon Norge		
	50	Innovasjon - prosjekter, fond.....	495 000 000	
	70	Basiskostnader.....	169 450 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i>	97 450 000	
	72	Innovasjonskontrakter, <i>kan overføres</i>	328 750 000	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i>	478 000 000	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	565 500 000	
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond	3 400 000	
	80	Næringstiltak på Svalbard	2 000 000	
2426		Siva SF		
	70	Tilskudd	37 200 000	
	71	Tilskudd til testfasiliteter.....	100 000 000	
2429		Eksportkredittordningen		
	70	Tilskudd til Eksportkreditt Norge AS.....	118 200 000	
	71	Viderefakturerte utgifter	200 000	
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-203 000 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	203 000 000	0
Totale utgifter				9 835 174 000

Inntekter

3900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter	188 000	
	2	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til spesielle driftsutgifter	5 900 000	
	86	Tvangsmulkt	10 000	
3902		Justervesenet		
	1	Gebyrinntekter	25 550 000	
	3	Inntekter fra salg av tjenester	24 650 000	
	4	Oppdragsinntekter	80 000	
	86	Overtredelsesgebyr	50 000	
3903		Norsk akkreditering		
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	50 450 000	
3904		Brønnøysundregistrene		
	1	Gebyrinntekter	507 850 000	
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter.....	31 350 000	
3905		Norges geologiske undersøkelse		
	3	Oppdragsinntekter og andre inntekter ...	71 000 000	
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer ..	100 000	
	2	Behandlingsgebyrer	800 000	
	86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt.....	1 000 000	
3907		Norsk nukleær dekommisjonering		
	1	Innbetaling fra stiftelsen IFEs dekommisjoneringsfond	36 400 000	
3909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	1	Tilbakeføring av tilskudd	5 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR.....	217 800 000	
	2	Maritime personellsertifikater	14 700 000	
	3	Diverse inntekter	425 000	
	4	Gebyrer for skip i NIS.....	54 600 000	
	86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt.....	4 800 000	
3911		Konkurransetilsynet		
	3	Refusjoner og andre inntekter	200 000	
	86	Lovbruddsgebyr	100 000	
3912		Klagenemndssekretariatet		
	1	Klagegebyr.....	1 150 000	
	2	Refusjoner og andre inntekter	200 000	
	87	Overtredelsesgebyr.....	100 000	
3935		Patentstyret		
	1	Inntekter av informasjonstjenester.....	4 700 000	
	2	Inntekter knyttet til NPI.....	5 100 000	
	3	Gebyrer immaterielle rettigheter	96 300 000	
	4	Ymse inntekter.....	4 100 000	
3936		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Gebyrer	735 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap		
	51	Tilbakeføring av tapsavsetning for egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS.....	7 000 000	
5325		Innovasjon Norge		
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning.....	5 000 000	
	70	Låneprovisjoner	65 000 000	
5326		Siva SF		
	70	Låne- og garantiprovisjoner.....	7 000 000	
5329		Eksportkredittordningen		
	70	Gebyrer m.m.....	20 000 000	
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt		
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning	14 500 000	
	72	Tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland	2 000 000	
5612		Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS		
	80	Renter	3 200 000	
5613		Renter fra Siva SF		
	80	Renter	15 550 000	
5629		Renter fra eksportkredittordningen		
	80	Renter	1 600 000 000	
Totale inntekter				2 904 638 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900, post 1	kap. 3900, post 1
kap. 900, post 21	kap. 3900, post 2
kap. 902, post 1	kap. 3902, postene 1 og 3 og kap. 5574 post 75
kap. 902, post 21	kap. 3902, post 4
kap. 903, post 1	kap. 3903, post 1
kap. 904, post 1	kap. 3904, post 2
kap. 904, post 21	kap. 3904, post 2
kap. 905, post 21	kap. 3905, post 3
kap. 910, post 1	kap. 3910, post 3
kap. 912, post 1	kap. 3912, post 1
kap. 935, post 1	kap. 3935, post 4

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

- overskride bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 71 Miljøtiltak Raufoss, for miljøtiltak innenfor gitt garantiramme på 168 mill. kroner.
- overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre

endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.

- overskride bevilgningen under kap. 905 Norges geologiske undersøkelse, post 21 Spesielle driftsutgifter, kap. 923 Havforskningsinstituttet, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 21 Spesielle driftsutgifter i forbindelse med gjennomføringen av bestemte oppdragsprosjekter, mot tilsvarende kontraktsfestede innbetalinger til disse prosjektene under henholdsvis kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse, post 3 Oppdragsinntekter og andre inntekter, kap. 3923 Havforskningsinstituttet, post 1 Oppdragsinntekter og kap. 3926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 1 Oppdragsinntekter. Ved beregning av beløp som kan overføres til 2021 under de nevnte utgiftsbevilgninger, skal alle ubrukte merinntekter og mindreinntekter regnes med, samt eventuell inndekning av foregående års overskridelse på posten.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

- gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Innovasjonskontrakter	400 mill. kroner
	76	Miljøteknologi	750 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 245,1 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning, for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 290,1 mill. euro.

V

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

VI

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan gi:

1. Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 160 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 414 mill. kroner.
2. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 145 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gamme alminnelig ordning.
3. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, samt innenfor en øvre rammebegrensning på syv ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond.
4. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 7 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien.
5. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri.
6. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 10 000 mill. kroner ved kjøp av skip fra verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge.

VII

Garantifullmakt og fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan inngå standardavtaler for leie av grunn til bolig- og næringsformål på Svalbard med garantier overfor långiver som har pant i bygg som står på statens grunn. Garantiansvar kan kun utløses dersom staten sier opp avtalen eller nekter overføring av leierett. Samlet garantiramme for avtalene begrenses oppad til 25 mill. kroner. Det kan utgiftsføres utbetalinger knyttet til garantiene uten bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 80 Lånesikringsordning, bolig- og næringsformål på Svalbard, innenfor en ramme på 10 mill. kroner.

VIII

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

IX

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 1 400 mill. kroner.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
3. gi Eksportkreditt Norge AS fullmakt til å gi tilsagn om lån i tråd med selskapets og eksportkredittordningens formål uten en øvre ramme.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

1. pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.
2. pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 212 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak i Lunckefjell og Svea.

XI

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XII

Fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan gi Garantiinstituttet for eksportkreditt anledning til å erverve og avhende aksjer og opsjoner med formål å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningssaker. Eierskapet skal være midlertidig.

XIII

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner kan:

1. redusere eierskapet i Ambita AS helt eller delvis.

2. redusere eierskapet i Baneservice AS helt eller delvis.
3. redusere eierskapet i Entra ASA helt eller delvis.
4. redusere eierskapet i Mesta AS helt eller delvis.

XIV

Salgs- og avviklingsfullmakt GIEK Kredittforsikring AS

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner kan redusere eierskapet i GIEK Kredittforsikring AS helt eller delvis. Alternativt kan Nærings- og fiskeridepartementet avvikle GIEK Kredittforsikring AS.

XV

Salgsfullmakt og nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan avhende ikke-aktive gruveeiendommer. Utgifter knyttet til eventuell avhending kan trekkes fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 30 Inntekter fra salg av gruveeiendom.

XVI

Endring av forvalter av statlig kapital i såkornfond

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan overføre forvaltningen av statlig kapital i såkornfond fra Innovasjon Norge til Investinor AS under kontogruppe 63 Utlån og utestående fordringer i statens kapitalregnskap.

B.

Rammeområde 10**(Fiskeri)**

I

På statsbudsjettet for 2020 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
917		Fiskeridirektoratet		
	1	Driftsutgifter.....	417 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	11 200 000	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, kan overføres.....	90 000 000	
919		Diverse fiskeriformål		
	22	Innsats mot marin forsøpling.....	5 000 000	
	71	Tilskudd til velferdsstasjoner	2 500 000	
	73	Tilskudd til kompensasjon for CO ₂ -avgift.....	255 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	1 900 000	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	17 000 000	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i>	7 300 000	
Totale utgifter				807 400 000

Inntekter

3917		Fiskeridirektoratet		
	1	Refusjoner og diverse inntekter	5 850 000	
	5	Saksbehandlingsgebyr.....	18 700 000	
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og utvikling	4 700 000	
	86	Forvaltningssanksjoner.....	1 000 000	
Totale inntekter				30 250 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2020 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 917, post 1	kap. 3917, post 1
kap. 917, post 21	kap. 3917, post 22

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 917, post 22 og kap. 919, post 76, slik at summen av overskridelser under kap. 917, post 22, kap. 919, post 76 og kap. 923, post 22 tilsvarer merinntekter under kap. 5574, post 74.

C.

Rammeområde 11

(Landbruk)

I

På statsbudsjettet for 2020 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Driftsutgifter	163 404 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	16 738 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 720 000	
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold - forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	288 000	
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet.....	120 606 000	
1115		Mattilsynet		
	1	Driftsutgifter	1 369 024 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	13 331 000	
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 200 000	
1136		Kunnskapsutvikling m.m.		
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi	233 816 000	
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Støtte til organisasjoner.....	39 302 000	
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid - organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	1 298 000	
	72	Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)	7 927 000	
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	71	Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	30 205 000	
1140		Høstbare viltressurser - forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.		
	1	Driftsutgifter	16 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	22 000 000	
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	41 278 000	
1141		Høstbare viltressurser - jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.		
	23	Jegerprøve m.m., <i>kan overføres</i>	4 500 000	
	75	Organisasjoner - høstbare viltressurser	6 889 000	
1142		Landbruksdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	241 733 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 051 000	
	50	Arealressurskart	7 676 000	
	60	Tilskudd til veterinærdekning	170 286 000	
	70	Tilskudd til fjellstuer	816 000	
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	4 513 000	
	72	Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, <i>overslagsbevilgning</i>	452 000	
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i>	55 610 000	
	74	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt.....	1 000 000	
	77	Tilskudd til kompensasjon ved avviking av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i>	160 000 000	
	78	Tilskudd til omstilling ved avviking av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i>	20 000 000	
	80	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	500 000	
1148		Naturskade - erstatninger		
	71	Naturskade - erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	168 000 000	
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket		
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 488 000	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	78 774 000	
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	38 944 000	
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	14 533 000	
	50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond (LUF)	1 250 553 000	
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	303 747 000	
	71	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	43 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 800 600 000	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	9 404 044 000	
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	281 980 000	
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 547 195 000	
1151		Til gjennomføring av reindrifftsavtalen		
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	36 600 000	
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	7 300 000	
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	88 200 000	
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn		
	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	14 123 000	
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	10 090 000	
Totale utgifter				19 863 334 000

Inntekter

4100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Refusjoner m.m.	126 000	
	30	Husleie	972 000	
4115		Mattilsynet		
	1	Gebyr m.m.	199 828 000	
	2	Driftsinntekter og refusjoner m.m.	5 962 000	
4136		Kunnskapsutvikling m.m.		
	30	Husleie, Norsk institutt for bioøkonomi	18 533 000	
4141		Høstbare viltressurser		
	1	Jegerprøve, gebyr m.m.	4 500 000	
4142		Landbruksdirektoratet		
	1	Driftsinntekter, refusjoner m.m.	44 363 000	
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	85	Markedsordningen for korn	50 000	
Totale inntekter				274 334 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2020 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1115, post 1	kap. 4115, post 2
kap. 1141, post 23	kap. 4141, post 1
kap. 1142, post 1	kap. 4142, post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Store utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom, avgrenset oppad til 25 mill. kroner. Ubenyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2020 kan overskride bevilgningen un-

der kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 1 Driftsutgifter, med inntil 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2020 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade – erstatninger	90,5 mill. kroner
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket	116,2 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2020 kan selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 110 mill. kroner. Departementet kan trekke utgifter ved salget fra salgsinntektene før disse inntektsføres.

VI

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2020 kan gi Landbruksdirektoratet fullmakt til regnskapsføring av a konto forskudd til slakteri og meieri, og til forskningsavgift, omsetningsavgift og overproduksjonsavgift, mot mellomværendet med statskassen.

Oslo, i næringskomiteen, den 28. november 2019

Geir Pollestad

leder og ordf. for kap. 900, 1100, 3900 og 4100
og oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak
under rammeområdene
9, 10 og 11

Margunn Ebbesen

ordf. for kap. 904, 912, 1138, 1150, 1151, 3904,
3912 og 4150

Torgeir Knag Fylkesnes

ordf. for kap. 915, 2421, 2426, 5325, 5326 og 5613

Geir Adelsten Iversen

ordf. for kap. 917, 919 og 3917

Morten Ørsal Johansen

ordf. for kap. 1112, 1115, 1136, 4115 og 4136

Åsunn Lyngedal

ordf. for kap. 907, 929, 1139 og 3907

Kårstein Eidem Løvaas

ordf. for kap. 924 og 930

Cecilie Myrseth

ordf. for kap. 922, 936, 940, 2429, 3936, 5329 og
5629

Tom-Christer Nilsen

ordf. for kap. 911, 935, 3911 og 3935

Steinar Reiten

ordf. for kap. 909, 910, 3909 og 3910

Nils Kristen Sandtrøen

ordf. for kap. 1140, 1141, 1142, 1148, 1149, 1161,
4141 og 4142

André N. Skjelstad

ordf. for kap. 905, 906, 1473, 3905 og 3906

Bengt Rune Strifeldt

ordf. for kap. 902, 903, 3902 og 3903

Terje Aasland

ordf. for kap. 950, 2460, 3950, 5460 og 5612

